
pArshvAbhyudayam

पार्श्वभ्युदयम्

Document Information

Text title : pArshvAbhyudayam Narrating the life of the 23rd Tirthankara Lord PARshvanAtha

File name : pArshvAbhyudayam.itx

Category : major_works, jaina

Location : doc_z_misc_major_works

Author : AchArya Jinasena

Description/comments : Narrating the life of the 23rd Tirthankara Lord PARshvanAtha using meghadUta

Latest update : August 1, 2020

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

pArshvAbhyudayam

पार्श्वअभ्युदयम्

“ pArshvAbhyudayam ” meghadUtaveShTita kAvyaM
by AchArya jinasena

Jinasena was a ninth century Digambara Jain monk, best known for his work “ Adi purANa ”. Very little is known about his personal life. Jinasena is also well-known in the sanskrit poetic literature for his work, pArshvAbhyudayam “ (The Arising of pArshva), which he wrote before 783 AD. This work is about the life story of the 23rd Jain Saint PARshvanAtha, and the troubles created by SambarAsura, the brother of the former birth of PARshva.

In his work, “ PARshvAbhyudayam ” Jinasena has performed the wonderful feat of utilising each line of the love poem “ MeghadUtam ” of KALidAsa for narrating the life of the 23rd Tirthankara Lord PARshvanAtha. The whole work of MeghadUtam is incorporated in this work, and the simple story of MeghadUtam is altogether changed and the incident of Parshav’s harassment caused by Sambara is narrated in a very scholarly manner. What sets this work apart from other similar biographies is that the author ingeniously incorporated “ each ” of the 480 line “ from every ” one of the 120 shloka-s of MeghadUtam, in the form of a samasyA pUrana “ exercise. Since the conventions of a Samasya Purana requires that the adopted text not to be changed, scholars feel that this work reflects the authentic version of KALidAsa’s MeghadUtam vogue during his period. (Ref: K B Pathak: KALidAsa’s MeghadUtam (as embodied in the PARshvAbhyudayam).

The poetical metre of this work is, of course, mandAkrAntA, as is expected. This poetic work PARshvAbhyudayam consisting of 364 shloka-s in chaste sanskrit. While most of the shloka-s employ the fourth line as the samasyA from KALidAsa’s MeghadUtam, some shloka-s have used the first or second or third line from KALidAsa, and in several instances, two lines are taken from KALidAsa’s MeghadUtam.

The 364 shloka-s are distributed in four Sargas: Sarga 1 - 118, Sarga 2 - 118, Sarga 3 -

57, Sarga 4 - 71. But the last six shloka-s (in Sarga 4) do not use lines from KAlidAsa, and employ metre different from MandAkrAntA, and are the author's concluding remarks. So, the work uses KAlidAsa's lines only in 358 shloka-s. Among these, Jinasena uses one line of MeghadUtam in 246 shloka-s, and two lines of Meghadutam in 117 (= 234 lines), thus totalling 480 lines of all 120 shloka-s of MeghadUtam that are found in all standard editions of MeghadUtam.

It is not clear why all these 4 sargas have the same name: bhagavatkaivalyavarNanaM, as mentioned in this commentary of this work.

Reference:

shrIjinasenAchAryavirachitaM pArshvAbhyudayam (bhAratIya shruti-darshana kendra, jayapura) 1965 (843 pages), with a commentary in Sanskrit, BAlabodhini, written by Muktendu Varma.

NOTE: Since the ordering of varuious shloka-s in MeghadUtam differ from book to book, and also there are many prakShipta shloka-s scattered here and there in many editions, for the sake of a uniform numbering of the various lines of MeghadUtam that appears in this present work, I have used the following text as a basis.

Complete Works of Kalidasa, edited by V P Joshi and published by E T Brill, Leiden, Netherlands (1976)

Hence all numberings such as (Megha 32c) refer to shlokams in this book, the letters a,b,c,d indicating the pAda number in each shloka.

ADDITIONAL NOTE:

There is a smaller work of the same flavour, MeghadUta shlokamslekhaH of Meghavijaya. In this Jain work, the author is sending a message to his Jain Guru through Megha. He has taken 4th line of each shloka of Kalidasa's MeghadUtam as a samasyA, and composed three more lines to complete the samasyA shloka-s, as a samasyA pUrana. Thus, the 4th line of each shlokam in both kAvyas are identical, though the stories are entirely different.

पार्श्वार्भ्युदयम्

॥ श्रीपार्श्वार्भ्युदयम् ॥

॥ श्रीजिनसेनाचार्यविरचितम् ॥

॥ प्रथमः सर्गः ॥

श्रीमन्मूर्त्या मरकतमयस्तम्भलक्ष्मीं वदन्त्या
योगैकाग्र्यास्तिमिततरया तस्थिवांसं निदध्वा ।
पार्श्वं दैत्यो नभसि विहरन् बह्ववैरेण दग्धः
कश्चित् कान्ताविरडगुरुण स्वामिकारात्प्रमत्तः ॥ १ ॥ (Megha 1a)

तन्माहात्म्यात्स्थितवति सति स्वेविमाने समानः
प्रेक्षाग्यङ्केभ्रुकुटिविषमं लब्धसङ्क्षो विभागात् ।
जयायान्भ्रातुर्वियुतपतिना प्राङ् कलत्रेण योऽभूत्
शापेनास्तद्गमितमडिमा वर्षभोग्येण भर्तुः ॥ २ ॥ (Megha 1b)

यो निर्भर्त्यैः परमविषमैर्घाटितो भ्रातरि स्वे
बद्ध्वा वैरं कपटमनसा डा ! तपस्वी तपस्याम् ।
सिन्धोस्तीरे क्लृष्टरणे पुण्यपाण्येषु लुब्धो
यक्षश्चक्रे जनकतनयास्नानपुण्योदकेषु ॥ ३ ॥ (Megha 1c)

तस्यास्तीरे मुद्गरुपलवानूर्ध्वशोषं प्रशुष्यन्
उद्भाङ्गुस्सन् परुषमननः पञ्चतापं तपो यः ।
कुर्वन्न स्म स्मरति जडधीस्तापसानां मनोज्ञां
स्निग्धस्थायातरुषु वसतिं रामगिर्याश्रमेषु ॥ ४ ॥ (Megha 1d)

यस्मिन् ग्रावा स्थपुटिततलो द्वावदग्धाः प्रदेशाः
शुष्का वृक्षा विविधवृतयो नोपभोग्या न गम्याः ।
यः स्म त्रैष्वान् नयति द्विवसाञ्शुष्कवैराग्यलेतोः

तस्मिन्नद्रौ कतिचिद्वलवाविप्रयुक्तः स कामी ॥ ५ ॥ (Megha 2a)

यं याऽन्विष्यन् वनमथ नदीमुत्तारोऽशैलान्

अत्युद्भ्रान्ताश्चिरमनुशयाद्भ्रातृभक्तः कनीयान् ।

शोकादेडे कदिचिद्वशादत्यनूयानवृत्त्या

नीत्वा मासान् क्वकवलयभ्रंशरिक्ताप्रकोष्ठः ॥ ६ ॥ (Megha 2b)

यं याऽपश्यद्विरिवननदीः पर्यट-सोऽपि कृच्छ्रात्

अध्वश्रान्तः कतिपयथकैर्वासरैरद्रिकुञ्जैः ।

दूराद्धूमप्रततवपुषं नीलवेश्यं यथोच्चैः

आषाढस्य प्रथमदिवसे मेघमाश्चिष्टसानुम् ॥ ७ ॥ (Megha 2c) var प्रशमदिवसे

यश्चावद्धुडुटिकुटिलभूतटो जिह्ववक्त्रः

कोधावेशाज्ज्वलदपधनो भ्रातरं तं तदानीम् ।

स्नेहोद्रेकाख्यरत्नापतितं नाऽपदृष्टिर्विरुद्धं

वप्रकीडापरिज्ञातगजप्रेक्षाणीयं ददर्श ॥ ८ ॥ (Megha 2d)

सोऽसौ जाल्मः कपटलुदयो दैत्यपाशो उताशः

स्मृत्वा वैरं मुनिमपघृणो हन्तुकामो निकामम् ।

कोधात्स्फूर्जन्नवजलमुचः कालिमानं दधानः

तस्य स्थित्वा कथमपि पुरः कौतुकाधानछेतोः ॥ ९ ॥ (Megha 3a) var केतकाधानछेतोः

किञ्चित्पश्यन्मुनिपमनघं स्वात्मयोगे निविष्टं

गाढासूयां मनसि निदधत्तद्धोपायमिच्छन् ।

कूरो मृत्युः स्वयमिव वडन् स्वेदभिन्तून् स रोषात्

अन्तर्भाष्यश्चिरमनुचरो राजराजस्य दध्यौ ॥ १० ॥ (Megha 3b)

मेघैस्तावत्स्तनितमुष्परैर्विद्युद्गुह्योतलासैः

चित्तक्षोभान्द्विरदसदृशैरस्य कुर्वे निकुर्वन् ।

पश्चाच्चैनं प्रचलितधृतिं ङी उनिष्चामि चित्रं

मेघालोके भवति सुप्तिनोऽप्यन्यथावृत्ति येतः ॥ ११ ॥ (Megha 3c)

ध्यायन्नेवं मुनिपमभाषीन्निष्ठुरालापशौण्डो

भो भो भिक्षो भाषातु स भवान् स्वान्तमन्तर्निरुन्धन् ।

क्षीणाकलेशे सिपिधुषि मतिं किं निधत्तेऽङ्गितत्त्वे

कण्ठाश्लेषप्रणयिनि जने किं पुनर्दूरसंस्थे ॥ १२ ॥ (Megha 3d)

धृत्युक्त्वाऽदो मुद्गुरुपववडन् निश्चितात्मोपसर्गो

भद्रकोधः सरभसमसौ भीमश्रुमूतमायाम् ।

स्नागस्नाक्षीन्मुनिपमभितो नोमनागप्यसूरिः

प्रत्यासन्ने नभसि दधिताश्रुवितालम्भनार्था ॥ १३ ॥ (Megha 4a) var मनसि, दधिताश्रुवितालम्भनार्था, दधिताश्रुवितालम्भ

विद्युन्मालास्फुरितरुचिरे मेघजाते नताशे

स्फूर्णद्वजे ञटिति कमठो वृष्टिपातं ससर्ज ।

कालेनाऽसौ किल जलभृतां योगिनं तं वितन्वन्

श्रुमूतेन स्वकुशलमर्थो ङारयिष्यन् प्रवृत्तिम् ॥ १४ ॥ (Megha 4b)

अेवं प्रायां निःकृतिमधमः कर्तुमारब्ध भूयो

मायाशीलश्विरपरिचिताद्भैरवन्मात् प्रकुप्यन् ।

सिद्धैस्तात्रिष्ठमणसमये योगिने भक्तिनम्रैः

स प्रत्यगैः कुटञ्जकुसुमैः कल्पितार्घाय तस्मै ॥ १५ ॥ (Megha 4c) var सम्प्रत्यगैः

पर्जन्यानां ध्वनिमनु सः स्रुवयन् सिंङनादान्

आङ्कोशैः स्वैर्मुनिपरिसरात् तर्जयन्नाशदैत्यः ।

ङा धिः मूढं भगवति मुनौ पूर्वबन्धौ न योष्यैः -

प्रीतः प्रीतिप्रभुभवयनं स्वागतं व्याजङार ॥ १६ ॥ (Megha 4d)

क्वाऽयं योगी भुवनमङ्घितो दूर्विलङ्घ्यस्वशक्तिः

क्वाऽसौ क्षुद्रः कमठदनुजः क्वेभराजः क्व दंशः ।

क्वाऽऽसद्घ्यान् चिरपरिचितध्येयमाङ्कालिकोऽसौ

धूमज्योतिः सलिलमरुतां सन्निपातः क्व मेघः ॥ १७ ॥ (Megha 5a)

क्वाऽयं देवो विलसद्दिशिमाधृष्टभेदस्थितर्द्धिः

क्वात्पार्द्धित्वाद्गुरुसुरपशुः क्वाद्भिराट् क्वोपलौघः ।

क्वास्थोद्योगः क्व नु मुनिगुणो दूर्विभेदः क्व मूकः

सन्देशार्थाः क्व पट्टकरणैः प्राण्णिभिः प्रापणीयाः ॥ १८ ॥ (Megha 5b)

सत्यायेवं परिभवपथे योजयन् स्वं दुरात्मा

मत्यौद्धत्यात् स्वयमुपवडन् वारिवाङ्छलेन ।

मायायुद्धं मुनिपमुपमाक्षीणको दूर्जयोऽयं

धृत्यौःसुक्यादपरिगणयन् गुड्यकस्तं यथाये ॥ १९ ॥ (Megha 5c)

जाता रभ्या सपदि विरलैरिन्द्रगोपैस्तदा भूः

सेव्या केकिध्वनितमसुरा भूभृतां कुञ्जदेशाः ।

योगी तस्मिञ्जलदसमये प्रास्मलत्रात्मधैर्यात्
कामार्ता छि प्रकृतिदृपणश्चेतनायेतनेषु ॥ २० ॥ (Megha 5d)

उर्ध्वक्षुं तं मुनिमतिधनैः काणमेधैः प्रयुक्तो
धारासारो भुवि नमयितुं नाशकद् द्रुसोऽऽपि ।
जात्याश्चानामिव बडुगुणो भूभृतामुग्रनाम्नां
जातं वंशे भुवनविदिते पुष्करावर्तकानाम् ॥ २१ ॥ (Megha 6a)

भूयः क्षोभं गमयितुमनाः स्वान्तवृत्तिं मुनीन्टो-
र्वायाटत्वं प्रचिकटयिषुर्धार्मेवं जजृम्भे ।
भो भो वीर स्फुटमिति भवाण् मय्यगादल्पमृत्युं
जानामि त्वां प्रकृतिपुरुषं कामरूपं मघोनः ॥ २२ ॥ (Megha 6b)

येनाऽमुष्निन्भवजलनिधौ पर्यटन् नैकधा मां
स्त्र्यर्थस्त्र्यर्थपरिभवपटं प्रापिपस्त्वं प्रमत्तम् ।
कृच्छ्राल्लब्धे पुनरिति शिराद्भैरनिर्यातनायां
तेनाऽर्धित्वं त्वयि विधिवशाद्दूरबन्धुर्गतोऽऽहम् ॥ २३ ॥ (Megha 6c)

तस्माद्भीरप्रथमगणानामामुकास्त्वकं येत्
पूर्वप्रीत्या सुभट ! सङ्गलां प्रार्थनां मे विधत्स्व ।
कालाद्यायेपरमपुरुषं त्वाऽभियायाऽथ युद्धं
याञ्चा मोघा वरमधिगुणो नाधमे लब्धकामा ॥ २४ ॥ (Megha 6d)

जेतुं शक्तो यदि य समरे मामभीक प्रहृत्य
स्वर्गस्त्रीणामभयसुभगं भावुकत्वं निरस्यन् ।
पृथ्व्या भक्त्या शिरमिड वडन् राजयुद्ध्वेति रुद्धिं
सन्तमानां त्वमसि शरणां तत् पयोदप्रियायाः ॥ २५ ॥ (Megha 7a)

यायेद्वं मदसिद्धतिभिः प्राप्य मृत्युं निकारात्
मुक्तो वीरश्रियमनुभव स्वर्गलोकेऽप्सरोभिः ।
नैवं दाक्ष्यं यदि तव ततः प्रेष्यतामेत्य तूर्णं
सन्देशं मे हर धनपतिकोधविश्लेषितस्य ॥ २६ ॥ (Megha 7b)

आधैः कल्पस्तव न सुकरो दुर्घटस्त्वान्न यान्त्यः
श्वाद्यो दैन्यान्मुनिमत ततो मध्यकल्याश्रयस्ते ।
श्रेयांस्तस्मिन् सुभमनुभवेरप्सरोभिस्तद्दुष्यैः
गन्तव्या ते वसतिरलका नाम यक्षेश्वराणाम् ॥ २७ ॥ (Megha 7c)

यस्यां रात्रेरपि य विगमे दम्पतीनां विधत्ते
 प्रीतिं प्रातस्तननिधुवनगवानिमुख्यैर्लरन्ती ।
 दृष्टा सास्रं सततविरडोत्सङ्गितैश्चक्रवाकैः
 आड्योधानस्थितडरशिरश्चन्द्रिका धीतडभ्या ॥ २८ ॥ (Megha 7d)

मत्तो मृत्युं समधिगतवान् यास्यसीष्टां गतीं तां
 यस्मिन् काले विधुतसकलोपलवस्त्वं सुप्तेन ।
 द्रष्टारोऽधोनियमितदृशो दिव्ययोषास्ततोषाः
 त्वामाडुढं पवनपदवीमुद्गृहीतालकान्ताः ॥ २९ ॥ (Megha 8a)

दिव्ये याने त्रिदिववनिताविङ्गितं व्योममार्गं
 सन्माण्डिकाभरणाकिरणधोतिताङ्गं तदानीम् ।
 गां गच्छन् नवजलधराशङ्कयाऽधः स्थितास्त्वां
 प्रेक्षिष्यन्ते पथिकवनिताः प्रत्ययादाश्रसन्त्यः ॥ ३० ॥ (Megha 8b)

स्यादाकृतं मम न पुरतः स्वस्थवीराग्रणीर्यः
 तिष्ठेदेकं क्षणमिति न तं साम्प्रतं तुमीशः ।
 न-वेषोऽडं वद भटमतः कीर्तिलक्ष्मीप्रियो वा
 कः सन्नद्धे विरडविधुरां त्वय्युपेक्षेत जायाम् ॥ ३१ ॥ (Megha 8c)

श्रुत्वाऽप्येवं अडुनिगतितं जोपमेवाऽयमासेत्
 योगीयोगान्न यलतितरां पश्य धीरत्वमस्य ।
 स्त्रीम्मन्यो वाभयपरवशः सोऽयमास्ते धिगस्तु
 न स्यादन्योऽप्यडमिव जनो यः पराधीनवृत्तिः ॥ ३२ ॥ (Megha 8d)

वित्तनिघ्नः स्मरपवशां वल्लभां काञ्चिदेकां
 ध्यानव्याजात् स्मरति रमणीं कामुको नूनमेषः ।
 अज्ञातं वा स्मरति सुदृती यामयादूषिताऽऽसीत्
 तां याऽवश्यं दिवसगणनातत्परामेकपत्नीम् ॥ ३३ ॥ (Megha 9a)

जानासि त्वं प्रथमवयसि स्वीकृतां तां नवोढां
 त्यक्त्वा यास्यस्यवनिपतिना साकमेकाकिनीं यन् ।
 प्रत्यावृत्तः कथमपि सतीं जिवितं धारयन्ती-
 मव्यापन्नामविडतगतिर्द्रक्ष्यसि आतृजायाम् ॥ ३४ ॥ (Megha 9b)

चित्रं तन्मे यदुपयमनानन्तरं विप्रयुक्ता

त्वत्तः साध्वी सुरतरसिका सा तदा ज्वति स्म ।
 मन्धे रक्षत्यसुनिरसनाद्धातुमापद्रतानां
 आशाबन्धः कुसुमसदृशं प्रायशो ङ्यङ्गनानाम् ॥ ३५ ॥ (Megha 9c)

तस्याश्चर्यं यदुमभजं त्वद्वियोगेऽपि कामान्
 प्राणैरार्तः किमनुकुरुते ज्वलोको उताशः ।
 पुंसां धैर्यः किमुद सुदृष्टं किं पुनःसङ्गमाशा
 सधःपाति प्राणयिदृष्टयं विप्रयोगे रुणद्धि ? ॥ ३६ ॥ (Megha 9d)

धृत्युक्ताऽथो पुनरपि सुरः सामभेदौ व्यतानीत्
 योऽन्तःस्नेहस्त्वयि शिरमभूत्पूर्वबन्धोस्तदा मे ।
 धिक्कारस्तं तिरयतितरां त्वत्कृतोऽस्मान् स हन्तुम् ।
 मन्दं मन्दं नुदति पवनश्चानुकूलो यथा त्वाम् ॥ ३७ ॥ (Megha 10a)

तस्माद्योगं शिथिलय मुने देहि युद्धक्षणं मे
 दानादन्यत्र भवतु सुकृतं देहिनां श्लाघ्यमस्ति ।
 शंसन्तीदं ननु वनगजा दानशीलास्तथापि
 वामश्चायं नदति मधुरं यातकस्ते सगन्धः ॥ ३८ ॥ (Megha 10b)

युद्धे शौण्डो यदि य भगवान् वीरशय्यां श्रितः स्याः
 स्वर्गस्त्रीणामलमलमिकां संविधास्यंस्तदा त्वाम् ।
 विधाधर्यो नभसि वृषाते पुण्यपाकाद्धिनङ्क्ष्य-
 द्भर्माधानक्षणापरियथान्नमाभद्धमालाः ॥ ३९ ॥ (Megha 10c)

मूर्च्छासुभं त्रिदशनिडिताम्बानमन्दारमालं
 तूर्यध्वानस्तनितमुष्परे दिव्ययानाधिदृढम् ।
 धामुद्यन्तं सजलजलदाशङ्कयाऽऽबद्धमालाः
 सेविष्यन्ते नयनसुभगं भे भवन्तं बलाकाः ॥ ४० ॥ (Megha 10d)

योगिन् पश्यंस्त्वदतुलधृतेर्भङ्गतेतून् पयोदां-
 स्तद्गम्भीरध्वनितमपि य श्रोतुमर्हस्यकाले ।
 केकोद्ग्रीवाग्निभस्त्रिषु शिरं नर्तयेन्मयूरान्
 कर्तुं यथ्य प्रभवति मडीमुच्छ्रिलीन्नामवन्ध्याम् ॥ ४१ ॥ (Megha 11a)

पश्योत्रस्ता धवलितदिशो मन्दमन्दं प्रयान्तः
 दृश्यन्तेऽमी गगनमभितो मन्दसानाः स्वनन्तः ।
 बद्धोत्कण्ठोद्धिगलितमदाः प्रावृषेण्याम्बुदानां

तच्छ्रुत्वा ते श्रवणसुभगं गर्जितं मानसोत्काः ॥ ४२ ॥ (Megha 11b)

ते याऽवश्यं नवजलधरैरुन्मनीभूय उंसा
मत्प्राभाण्यात्तव जिगमिषोर्धाम् यक्षेश्वराणाम् ।
सङ्गच्छन्ते पथि जलमुयामापतन्तः समन्तात्
आडैलासाद्धिसडिसलयच्छेदपाथेयवन्तः ॥ ४३ ॥ (Megha 11c)

स्त्रीतोत्कण्डाविगलितमदा मन्मन्दायमाना
मूकीभूताः स्फलितगयोऽनुन्मुभास्सन्तताशाः ।
त्वामन्वेते पवनपदवीमाश्रयन्तोऽनुत्तपाः
सम्पत्स्यन्ते नभसि भवतो राजडंसाः सडायाः ॥ ४४ ॥ (Megha 11d)

भोक्तुं दिव्यश्रियमनुमतां यातुकाभो ध्रुवोऽं
कालक्षेपदुपरम रणे मङ्गु सन्नद्य भिक्षो ।
येनाऽमुत्र स्पृहयसि दिवे यश्च संरक्षति त्वां
आपृच्छस्व प्रियसम्भमं तुङ्गमालिङ्ग्य शैलम् ॥ ४५ ॥ (Megha 12a)

भूयश्चानुस्मर सिषिधुषः कार्यसिद्ध्यै प्रयत्य
प्रायेषोऽष्टा मडति विधुरे देवतानुस्मृतिर्नः ।
सिद्धिक्षेत्रं शरणमथवा गच्छ तं रामशैलं
वन्द्यैः पुंसां रघुपतिपदैरङ्कितं मेभलासु ॥ ४६ ॥ (Megha 12b)

स्नातो धौताम्बरनिवसनो दिव्यगन्धानुलिमः
स्रग्वी दन्तच्छदविरचितारक्तताम्बूलरागः ।
भङ्गी युद्धे कृतपरिकरः क्षालितागःपरागः
काले काले भवति भवतो यस्य संयोगमेत्य ॥ ४७ ॥ (Megha 12c)

पश्चात्तापाद्व्युपरितमलो मथ्यपि प्रीतिमेहि
भ्रातः प्रौढप्राणयपुलको मां निगूळ् स्वदोर्भ्याम् ।
तत्ते स्निग्धे मयडि जनितता श्लाघनीया जनैः स्यात्
स्नेहव्यक्तिश्चिरविरलजं मुञ्चतो बाष्पमुष्णम् ॥ ४८ ॥ (Megha 12d)

डिं वा वैरीन्धनदडि मथि प्रौढमानस्त्वमेत-
न्नाभिप्रेयाः डिमपरमलो नो विलम्बेन तिष्ठ ।
त्वामधैवान्तकमुभजिलं प्रापयामि त्वकं मे
मार्गं मत्तः श्रुणु कथयतस्त्वत्प्राणानुत्तपम् ॥ ४९ ॥ (Megha 13a) var* तावच्छृणु

श्रेयोमार्गात्त्रिंशत्त्रिंशत्तस्यैकमेव
मार्गोऽसंख्यादसुभविषधेर्नारकात्तारको यः ।
तं मुक्त्वा ते श्रुतिसुभपदं वस्मि यत्र प्रियायाः
सन्देशं मे तदनुजलदश्रोष्यसि श्रव्यबन्धम् ॥ ५० ॥ (Megha 13b) var श्रोत्रपेयम्

तत्राऽप्येकोऽनृशृशृरतः कोऽपि पन्थास्तथोर्यो
वकोऽपि त्वा नयति सुभतस्तं शृणु प्रीत्यमानम् ।
नानापुष्पद्रुमसुमनसां सौरभेणाततेषु
भिन्नः भिन्नः शिपरिषु पदं न्यस्य गन्तासि यत्र ॥ ५१ ॥ (Megha 13c)

यस्मिन् रम्याः कृतकगिरयः सेव्यसानुप्रदेशाः
नानावीरुद्धितसुभगाः पुष्पशय्यायितान्ताः ।
तेन प्रजया तव सुभकरी तत्र यायाः सुभेन
क्षीणः क्षीणः परिलघुपयः स्रोतसां योपलुज्य ॥ ५२ ॥ (Megha 13d)

कामं यायाः पथि निगदिते कामगत्या विमानं
प्रीत्याऽऽठः प्रथितमडिमा वारिवाडीव बन्धो ।
दृष्टोद्योगे नभसि विरडन् भेयरीभिस्त्वमुख्यै-
रद्रेः शृङ्गां उरति पवनः किंस्विदित्युन्मुभीभिः ॥ ५३ ॥ (Megha 14a)

मय्यामुक्तस्फुरितकवये नीलमेघायमाने
मन्ये युक्तं मदनुकृतये वारिवाडायितं ते ।
मेघीभूतो प्रज लघु ततः पातशङ्काकुलाभिः
दृष्टोत्साहश्चकितयकितं मुग्धसिद्धाङ्गनाभिः ॥ ५४ ॥ (Megha 14b)

तस्माद्धिद्युत्प्रसवसमये प्राप्य सिद्धिं वधूनां
सधैः कृत्वा समुचितमदो दिव्यज्जुमूतङ्गपम् ।
दिव्यान्भोगान् समनुभवितुं कामुकः काम्यारे
स्थानादस्मात्सरसनियुलादुत्पतोऽम्बुषः भम् ॥ ५५ ॥ (Megha 14c)

द्विगभ्यो भिष्यत्थमिव पुमान् भीलुकस्तत्र गच्छे-
दुल्लङ्घ्याद्रीन् विषमसरितो दुर्गमांश्च प्रदेशान् ।
तन्मा रोदीर्गज सुनिपुणं व्योममार्गानुसारी
दिङ्नागानां पथि परिडरन् स्थूलहस्तावलेपान् ॥ ५६ ॥ (Megha 14d)

प्रस्थाने ते विरथितमितस्तोरणं नूनमुख्यैः
काञ्चीदाम श्वथितमथवा स्वर्गलक्ष्या किमेतत् ।

वार्णोपघ्नं धनुरुत समाविर्भवत्यत्युदग्रं
 रत्नश्यायाव्यतिकरं धव प्रेक्ष्यमेतत्पुरस्तात् ॥ ५७ ॥ (Megha 15a)

नूनं भूम्यान्तरितविसरं भोगिभूर्धन्यरत्न-
 ज्योतिश्चक्रं विद्यति किमितो दृश्यते भूमिरन्नात् ।
 प्रायेणोदं दिनकरकराश्लिष्टमेघाश्रितं यद्-
 वल्मीकाग्रात्प्रभवति धनुः षड्माषडलस्य ॥ ५८ ॥ (Megha 15b)

षड्गस्यैकं कथमपि दृढं मे सडस्व प्रडारं
 वक्षोभागे कुलिशकठिने प्रोच्छलद्रक्तधारम् ।
 विद्युद्दण्डस्फुरितरुचिना वारिदस्येव भूयो
 येन श्यामं वपुरतितरां कान्तिमापत्स्यते ते ॥ ५९ ॥ (Megha 15c)

शङ्कोरेकं प्रडृतमथवा धत्स्व शूराग्रणिर्मे
 पिच्छोपाग्रप्रततिरुचिरं येन शोभाऽतिका ते ।
 क्रीडातेतोर्विरचिततनोरिन्द्रनीलत्विषः स्याद्
 अर्द्धेणैव स्फुरितरुचिना गोपवेषस्य विषणोः ॥ ६० ॥ (Megha 15d)

आस्तां तावत्प्रडरणकथा स्वर्ययाऽज्यं तवाऽयं
 मार्गः स्वर्णो विद्यदभिपतेः प्रागभुष्मात्प्रदेशात् ।
 ञ्मूतत्वं दधदनुगतः क्षेत्रिणां दृष्टिपातैः
 त्वय्यायत्तं कृषिकृलमिति भ्रूविलासानभिज्ञैः ॥ ६१ ॥ (Megha 16a)

विद्युन्मालाकृतपरिकरो भास्वदिन्द्रायुधश्री-
 रुधन्मन्द्रस्तनितसुभगः स्निग्धनीलाञ्जनाभः ।
 शीघ्रं यायाः कृतकजलद त्वत्पयोभिन्दुपात-
 प्रीतिस्निग्धैर्जनपदवधूलोयनैः पीयमानः ॥ ६२ ॥ (Megha 16b)

दृश्यान्देशाञ्जलद सकलान्प्रेक्ष्य सिंहावलोकित्-
 तत्रत्यानां जनपदभुवां तापमादृत्य पश्चात् ।
 प्रीत्यासन्नं जनपदमिमं लङ्घयालं विलम्ब्य
 सधःसीरोत्सृष्टसुरभिक्षेत्रमारुह्य मालम् ॥ ६३ ॥ (Megha 16c)

यद्यौत्सुक्यं तव जनपदप्रेक्षाणो दीर्घकालं
 प्रत्यावृत्तस्वविषयरतेरस्ति भिक्षो कदाचित् ।
 तत्पेपीयस्व परिसरितं दक्षिणाशां भ्रमित्वा
 किञ्चित्पश्चाद् व्रज लघुगतिर्भूय ओवोत्तरेण ॥ ६४ ॥ (Megha 16d)

वक्ष्यत्युच्चैः पथगतिपरिश्रान्तितान्तान् नितान्तं
तुङ्गोऽद्रिः स्वैर्भङ्गविलसितैर्निर्जरीरैरात्तकान्तिः ।
प्रत्युधातो धुततटवनोपान्तदेशैर्मरुद्भिः
त्वामासारप्रशमितवनोपद्रवं साधु मूर्ध्ना ॥ ६५ ॥ (Megha 17a) var वनोपप्लवं

त्वय्यासन्ने विरलविरलान् प्रावृषेण्योदबिन्दून्
वस्त्रकनोपं विसृजति तथाऽप्यशमवेश्मोदरेषु ।
सिद्धद्वन्द्वं सुरतरसिकं प्रान्तपर्यस्तवीणां
वक्ष्यत्यध्वश्रमपरिगतं सानुमानाभ्रकूटः ॥ ६६ ॥ (Megha 17b)

त्वामुत्तुङ्गैः शिभरतरुभिः सङ्ग्रीष्यत्यवश्यं
विश्रान्त्यर्थं प्रियमुपगतं सोऽयलस्तुङ्गवृत्तिः ।
प्राप्तं काले प्रणयिनमलो कर्तुमर्हत्यपाशं
न क्षुद्रोऽपि प्रथमसुकृतापेक्षया संश्रयाय ॥ ६७ ॥ (Megha 17c)

मन्ये मैत्रीं गुरुभिरयलैर्वादिदानामडार्या
यं प्रत्येति विदधति धृतिं तस्य ते बन्धुकृत्यम् ।
कुर्यादद्रिर्भृशमसुलुहोऽत्युत्तमस्निग्धवृत्तिः
प्राप्ते मित्रे भवति विमुग्धः किं पुनर्यस्तथोच्चैः ॥ ६८ ॥ (Megha 17d)

सेव्यः सोऽद्रिः भयवनिताध्यासिदोदग्रशृङ्गः
त्वां विश्रान्त्यै त्वरयति पुरा रम्यसानुप्रदेशः ।
सिद्धोपास्यः कुसुमितलतावीरुधां सन्निवेश्यः
छन्नोपान्तः परिणतकृलधोतिभिः काननाम्रैः ॥ ६९ ॥ (Megha 18a)

कृष्णालिः किं वलथिततनुर्भ्रमस्यातिशेते
किं वा नीलोत्पलविरचितं शोभरं लूभृतः स्यात् ।
धत्याशङ्गां जनयति पुरा मुग्धविद्याधरीणां
त्वय्याशुद्धे शिभरमयलः स्निग्धवेणीसवर्णो ॥ ७० ॥ (Megha 18b)

अध्यासीनः क्षणमिव भवानस्य शैलस्य कुञ्जं
लक्ष्मीं रम्यां मुडुरुपडरन्निद्रनीलोपलस्य ।
भेनोन्मुक्तो लुवमिव गतः श्लक्ष्णनिर्मोडभएडो
नूनं यास्यत्यमरमिथुनप्रेक्षणीयामवस्थाम् ॥ ७१ ॥ (Megha 18c)

त्वय्यानीलत्वपि गिरिरसौ शोभरत्वं दधाने

શોભામેષ્યત્યમરમિથુનશ્વાઘનીયાં તદાનીમ્ ।
નાનાપુષ્પદ્રુમશબલિતોપત્યકઃ સોતિમાત્રં
મધ્યે શ્યામઃ સ્તન ઇવ ભુવઃ શેષવિસ્તારપાણ્ડુઃ ॥ ૭૨ ॥ (Megha 18d)

રમ્યશ્રોણીર્વિકટદશનાઃ પ્રોથિનીદર્ઘિઘોણાઃ
પીનોત્તુડ્ગસ્તનતટભરાન્મન્દમન્દં પ્રયાન્તીઃ ।
ગ્રાવક્ષુણ્ણપ્રશિથિલનખા વાજિવક્ત્રાઃ પ્રપશ્યે
તસ્મિન્ સ્થિત્વા વનચરવધૂભુક્તકુન્જે મુહૂર્તમ્ ॥ ૭૩ ॥ (Megha 19a) var સ્થિત્વા તસ્મિન્

તસ્માદદ્રેઃ કથમપિ ભવાન્મુક્તકુન્જઃ પ્રયાયાત્
રમ્યસ્થનં ત્યજતિ ન મનો દુર્વિધાનં પ્રતીહિ ।
કાલક્ષેપં વિસૃજ ગરિમાલમ્બનં યાહિ સઘઃ
તોયોત્સર્ગદ્રુતતરગતિસ્તત્પરં વર્ત્મ તીર્ણઃ ॥ ૭૪ ॥ (Megha 19b)

ગત્વોદીચીં ભુવ ઇવ પૃથું હારયષ્ટિ વિભક્તાં
વન્ધેભાનાં રદનહતિભિર્ભિન્નપર્યન્તવપ્રામ્ ।
વીનાં વૃન્દૈર્મધુરવિરુતૈરાત્તતીરોપસેવાં
રેવાં દ્રક્ષ્યસ્યુપલવિષમે વિન્ધ્યપાદે વિશીર્ણામ્ ॥ ૭૫ ॥ (Megha 19c)

તાં તસ્યાદ્રેરુપતટવનં વિપ્રકીર્ણપ્રવાહાં
તીરોપાન્તસ્ખલનવિષમોદ્ભૂતકૃનેનાં સમીનામ્ ।
પશ્ય પ્રીત્યા ગિરિતટગજક્ષોભભિન્નોર્મિમાલાં
ભક્તિસ્થેદૈરિવ વિરચિતાં ભૂતિમ્ડુગે ગજસ્ય ॥ ૭૬ ॥ (Megha 19d)

દત્તં વન્ધૈરિવ કલભકૈઃ પુષ્કરેણોત્ક્ષિપદ્ભિઃ
પ્રાયોગ્યં તે મુનિમત ચિરં વાસનાવાસિતસ્ય ।
ગ્રાવચ્યુણ્ણોચ્ચલિતમથવા ત્વં હરેવાર્યવાર્ય
યસ્યાસ્તિક્તૈર્વનગજમદૈર્વાસિતં વાન્તવૃષ્ટિઃ ॥ ૭૭ ॥ (Megha 20a) var તસ્યાસ્તિક્તૈઃ

તત્સ્વાદીયઃ સુરભિ શિશિરં પ્રાર્થનીયં મુનીનાં
નિજન્તુત્વાદુપલનિપતન્નિર્ઝરામ્ભઃપ્રકાશમ્ ।
તસ્યાઃ ક્ષુણ્ણં વનકરિકરાઘટ્ટનૈરપ્યજસ્રં
જમ્બૂકુન્જપ્રતિહતરયં તોયમાદાય ગચ્છેઃ ॥ ૭૮ ॥ (Megha 20b)

હૃત્વા તસ્યા રસમપહૃતાશેષમાર્ગશ્રમસ્ત્વં
વ્યોમવ્રજયાં પુનરવિહતપ્રક્રમાં સન્દધીથાઃ ।
પ્રાપ્તસૈર્યં સપદિ જલવાનપ્યસૌ યદ્ગરીયાન્

अन्तःसारं घन तुलयितुं नाऽनिलः शक्यति त्वाम् ॥ ७९ ॥ (Megha 20c)

मार्गे मार्गे पुनरपि जलान्याहरेस्त्वं धुनीनां
येन स्थेमा भवति भवतो वीर दूरं प्रयातः ।
उत्सृज्यालं लघिमघटितां रिक्ततामेधि पूर्णो
रिक्तः सर्वो भवति छि लघुः पूर्णता गौरवाय ॥ ८० ॥ (Megha 20d)

कार्यात्स्विङ्गात् स्वयमधिगतात् कारणस्थाऽनुमानं
रुढं येषां तद्वियमभिमा क्तरुपेति मन्ये ।
त्वत्सान्निध्यं यदनुमिमते योषितः प्रोषितानां
नीपं दृष्ट्वा उरितकपिशं केसरैरर्धरुढैः ॥ ८१ ॥ (Megha 21a)

मध्येविन्ध्यं वनभुवमिया यत्र दृष्ट्वा शिलीन्म्रान्
अध्यारुढाननुवनममी पर्वतीया मनुष्याः ।
त्वामायातं कलयितुमलं त्वत्पयोभिन्दुपातैः
आविर्भूतप्रथममुकुलाः कन्दलीश्वानुकच्छम् ॥ ८२ ॥ (Megha 21b)

त्वामासन्नं सपदि पथिका ज्ञातुमर्हन्त्यकाले
श्रुत्वा केकाध्वनिमनुवनं केकिनामुन्मदानाम् ।
अर्धक्षेपं नटितमपि य प्रेक्ष्य तेषां सलीलं
दृग्धारण्येष्वधिकसुरभिं गन्धमाघ्राय योर्व्याः ॥ ८३ ॥ (Megha 21c)

पुष्पामोदैरविरलममी सम्पतन्तो वनान्ते
अद्भौत्सुक्यात् सरसविदलत्कन्दलैश्चानुकुञ्जम् ।
दृग्धारण्यस्थलपरिमलैश्चानुकृष्टा यथास्त्वं
सारङ्गास्ते जललवमुयः सूयथिष्यन्ति मार्गम् ॥ ८४ ॥ (Megha 21d)

गम्भीरत्वं यद्विदमधुना लक्ष्यते ध्यानछेतोः
सङ्क्षोभाणां विरचनशतैरप्यधृष्यं मदीयैः ।
तद् दृष्ट्वाऽहं तव घनतया मान्द्यमेवाऽतिघैर्या-
दुत्पश्यामि द्रुतमपि सपे मत्प्रियार्थं यियासोः ॥ ८५ ॥ (Megha 22a)

भूयश्चाहं नवजलधराधौतसानुप्रदेशे
नृत्यत्केकिध्वनिमुष्परिते स्वागतं तन्वतीव ।
पाद्यं योय्यैर्वलति शिरसा निर्जराम्भोऽभिषङ्गे
कालक्षेपं ककुभसुरभौ पर्वते पर्वते ते ॥ ८६ ॥ (Megha 22b)

निःसङ्गोऽपि प्रजितुमनलं तत्र तत्र क्षितिघ्ने
 लब्धातिथ्यः प्रियं ध्रुव भवानुख्यमानः शिरोभिः ।
 अभ्युधातैस्त्वद्गुणगमनाद्गन्मनीभूय भूयः
 शुक्लापाङ्गैः सजलनयनैः स्वागतीकृत्य डेकाः ॥ ८७ ॥ (Megha 22c)

तस्योत्कृष्टाविरुतिमुपरस्थोत्पतिषणोः कथञ्चित्
 प्रत्यासन्नत्वद्गुणगमनस्याऽन्तरार्द्रस्वभावे ।
 स्नेहव्यक्तिं त्वयि धनयतः केडिवृन्दस्य मन्ये
 प्रत्युधातः कथमपि भवान् गन्तुमाशु व्यवस्येत् ॥ ८८ ॥ (Megha 22d)

विन्ध्योपान्तात्तव गतवतो नाऽतिदूरे दशाणां
 रभ्याराभा नयनविषये सम्पतिष्यन्ति सद्यः ।
 त्वत्सान्निध्यात् कलुषितपयःपूर्वाशालेयवप्राः
 पाण्डुश्याथोपवनवृतयः केतकैः सूचिभिन्नैः ॥ ८९ ॥ (Megha 23a)

तेषामाविष्कृतजललवे त्वय्युपासन्नवृत्तौ
 सीमोद्देशा नयनसुभगाः सामिरुंढसस्याः ।
 सञ्जयेरन्नवपरिकरा मूकपुंस्कोडिलाश्च
 नीऽारम्भैर्गुह्यलिभुजामाकुलग्रामयैत्याः ॥ ९० ॥ (Megha 23b)

भूयस्तेषामुपवनभुवस्तुङ्गशाभाग्रधृष्ट-
 व्योमोत्सङ्गैर्निजतरुवरैरात्तशोभाः कृलाढ्याः ।
 सम्पद्येरन्विधिविहगैराकुला नीऽङ्कृत्भिः
 त्वय्यासन्ने परिणतकृलश्यामजम्भूवनान्ताः ॥ ९१ ॥ (Megha 23c)

धृत्यभ्यर्षो भवति विलसद्भिद्युद्गुमडासे
 मुक्तासारप्रकटितरवे केडिनामुन्मदानाम् ।
 नृत्यारम्भं घटयति मुहुर्नूनमुद्भूतपङ्कः
 सम्पत्स्यन्ते कतिपयदिनस्थापिडंसा दशाणां ॥ ९२ ॥ (Megha 23d)

गत्वा पश्येः पवनवियलङ्केतुलस्तैरभीक्ष्णं
 दूराद्दुश्चैर्भवनशिपरैराह्वयन्तीमिव त्वाम् ।
 सालोदग्रां श्रियमिव भुवो रुपिणीं नाभिलूतां
 तेषां दिक्षु प्रथितविदिशाक्षणां राजधानीम् ॥ ९३ ॥ (Megha 24a)

सौधोत्सङ्गे क्षणमुपनिषत्तृष्ण तूष्णीं निषण्णो
 जालोद्गीर्णैः सुरभिततनुर्धूपधूमैर्मनोऽङ्गैः ।

वारस्त्रीणां निधुवनरतिं प्रेक्षमाणास्त्वमेनां
 गत्वा सधः कृलमपि मडत्कामुकत्वस्य लब्धा ॥ ८४ ॥ (Megha 24b) var* कृलमविडलं
 विश्रान्तिस्ते सुभग विपुला तत्र यातस्य मन्ये
 कल्डाराङ्कुं सुरभि शिशिरं स्वच्छमुत्तुल्लपद्मम् ।
 वाताकीर्णैः कुवलयदलैर्वासितं दीर्घिकाभः
 तीरोपान्तस्तनितसुभगं पास्यसि स्वाद्गु यत्र ॥ ८५ ॥ (Megha 24c) var यस्मात् , यत्तत्
 पातव्यं ते रसिक सरसं प्राणयात्रानिमित्तं
 तस्यां लीलास्फुरितशङ्कराघट्टनैरात्तपङ्कम् ।
 रोधःप्रान्ते विडगकलमैर्भङ्गडिडरीरपिण्डं
 सभ्रूभङ्गं मुभमिव पयो वेत्रवत्याश्चलोर्मि ॥ ८६ ॥ (Megha 24d)
 पीत्वा तस्यां सलिलममलं ज्विकां कृत्य किञ्चित्
 नीत्वाऽऽडस्त्वं क्वचिदनुमते उर्म्यपृष्ठेनिषण्णः ।
 दृष्ट्वा दृश्यं विलसितमधो नागराणां दिनान्ते
 नीचैराप्यं गिरिमधिवसेस्तत्र विश्रान्तिहेतोः ॥ ८७ ॥ (Megha 25a) var विश्रामहेतोः
 त्वं सेवेथाः शिष्यरिणाममुं तां निशां मुक्तशङ्को
 विद्युद्गामस्फुरितरुचिमदीपिकाधोतिताशः ।
 सिद्धस्त्रीणां रतिपरिमलैर्वासिताधित्यकान्तं
 त्वत्सम्पर्कत्पुलकितमिव प्रौढपुष्पैः कदम्बैः ॥ ८८ ॥ (Megha 25b)
 सोऽसावद्रिर्भवतु नितरां प्रीतये ते समग्र-
 ग्रावोपाग्रैर्गण्डगाणामिवोपगृहीतुं भमुधन् ।
 भोगेद्रेकं कथयति लतावेश्मकैः सोपडारैः
 यः पण्यस्त्रीरतिपरिमलोद्गारिभिर्नागराणाम् ॥ ८९ ॥ (Megha 25c)
 प्रेमाऽमुष्मिंस्तव समुचितं विद्धि शैले शिलाग्रैः
 व्योभोत्सङ्गं परिभृजति वा पुशय्यायितान्तैः ।
 अस्तस्रग्भिर्निधुवनविधौ क्रीडतां दम्पतीनां
 उद्दामानि प्रथयति शिलावेश्मभिर्यौवनानि ॥ ९० ॥ (Megha 25d)
 रम्योत्सङ्गे शिपरनिपतन्निर्गारावलुष्टै
 पर्याङ्गुष्ठदुमपरिगतोपत्यके तत्र शैले ।
 विश्रान्तः सन्प्रज वननदीतीरजानां निपिञ्च- (Megha 26a) var* तीरजानानि सिञ्चन्
 नुधानानां नवजलकण्ठैर्युथिकाजलकानि ॥ ९०१ ॥ (Megha 26b)

अध्याऽद्वैतपति तपने पुष्पगुल्मावकीर्णा
तस्यास्तीरक्षितिमतिपतेर्नातिवेगाद्दयालुः ।

गाण्डस्वेदापनयनरुजाकलान्तकण्ठीत्पलानां (Megha 26c)

छायादानात्क्षारापरिचितः पुष्पलावीमुष्मानाम् ॥ १०२ ॥ (Megha 26d)

वक्रोऽप्यध्वा जगति स मतो यत्र लामोऽस्त्यपूर्वा

यातुं शक्यं ननु वनपथात् कासिकागार्जुनान्तात् ।

वक्रः पन्था यदपि भवतः प्रस्थितस्योत्तराशां (Megha 27a)

सौधोत्सङ्गाप्रारण्यविमुग्धो मा स्म भूरुज्जयिन्याः ॥ १०३ ॥ (Megha 27b)

जैत्रैर्भाषैः दुसुमधनुषो दूरपातैरभोधैः

मर्माविद्भिर्दृढपरिचितभ्रूधनुर्धृष्टिमुक्तैः ।

विद्युद्गमस्फुरितचङ्कितैर्यत्र पौराङ्गनानां (Megha 27c) var चङ्कितैस्तत्र

लोलापाङ्गैर्यदि न रमसे लोचनैर्वञ्चितः स्याः ॥ १०४ ॥ (Megha 27d) var लोचनैर्वञ्चितोऽसि

स्रोतः पश्यन् व्रज पथि लुठन्मीनलोलायताक्ष्याः

निर्विन्ध्यायाः किमपि किमपि व्यञ्जिताकृतवृत्तिः ।

वीथिक्षोभस्तनितविडगश्रेणिङ्काञ्चीगुणायः (Megha 28a)

संसर्पन्त्याः स्मलितसुभगं दर्शितावर्तनाभेः ॥ १०५ ॥ (Megha 28b)

त्वय्यौत्सुक्यं स्फुटमिव विनाऽप्यक्षरैर्व्यञ्जयन्त्याः

किञ्चिल्लञ्जववितमिव सन्दर्शिताप्तागमायाः ।

निर्विन्ध्यायाः पथि भव रसाभ्यन्तरः सन्निपत्य (Megha 28c)

स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं विभ्रमो हि प्रियेषु ॥ १०६ ॥ (Megha 28d)

उंसश्रेणीकलविरुतिभिस्त्वामिवोपाह्वयन्ती

धृष्टा मार्गं शिथिलवसनेवाङ्गना दृश्यते ते ।

वेणीभूतप्रतनुसलिला तामतीतस्य सिन्धुः (Megha 29a) var सावतीतस्य

पाण्डुस्थायातटरुडतरुभ्रंशिमिर्जुर्णपिर्णैः ॥ १०७ ॥ (Megha 29b)

क्षामाऽऽपाण्डुः प्रतनुसलिला वेणिकां धारयन्ती

उंसस्वानैरिव विदधती प्रार्थनायाट्टमेषा ।

सौभाग्यं ते सुभग ! विरडावस्थया व्यञ्जयन्ती (Megha 29c)

कार्श्यं येन त्यजति विधिना स त्वयैवोपपाद्यः ॥ १०८ ॥ (Megha 29d)

सत्याप्येवं पथि बहुविधे संविधानानुषङ्गे

मुप्यस्वार्थप्रतिष्ठतिभयादाशु गत्वाऽध्वशेषम् ।

प्राप्यावन्तीनुद्यनकथाकोविदग्रामवृद्धान् (Megha 30a)

पूर्वोद्दिष्टामनुसर पुरी श्रीविशालां विशालाम् ॥ १०९ ॥ (Megha 30b)

व्यावर्ण्यलं भुवनमलितां तां पुरीमुत्तमार्द्धिं

लक्ष्याः शशन्न्रिवसनभुवं सम्पदामेकसूतिम् ।

स्वल्पीभूते सुयस्त्रितकृले स्वर्गिणीं गां गतानां (Megha 30c)

शेषैः पुण्यैर्लूतमिव द्रिवः कान्तिमत्प्राप्तमेकम् ॥ ११० ॥ (Megha 30d)

यस्यामुश्चैरुपवनतडुन्नामयन्मातरिश्वा

वीथीक्षोभादधिकशिशिरः सञ्चरत्यङ्कणौषैः ।

दीर्घाङ्कुर्वन्पटु मदकलं कूजितं सारसानां (Megha 31a)

प्रत्यूषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकषायः ॥ १११ ॥ (Megha 31b)

कल्लोलान्तर्वलनशिशिरः शीकरासरवाडी

धूतोद्यानो मधमधुलिङ्गां व्यञ्जयन् सिञ्चितानि ।

यत्र स्त्रीणां उरति सुरतग्लानिमङ्गानुकूलः (Megha 31c)

शिप्रावातः प्रियतम एव प्रार्थनायाट्टकारः ॥ ११२ ॥ (Megha 31d) var सिप्रावातः

तीक्ष्णस्याऽरेः स डिल कलङ्गे युद्धशौण्डो मुरुण्डः

प्रद्योतस्य प्रिय ! दृष्टितरं वत्सर्जोऽत्र जङ्गे । (Megha 33a)

डैमं तालद्रुमभवनमभूदत्र तस्यैव राज्ञ (Megha 33b)

डासालापैरिति रमयति स्त्रीजनो यत्र बालान् ॥ ११३ ॥

शैलं शैलप्रमितवपुषा पीडयन्नुन्मदिष्यन्

निघ्नन् व्यालान् कुपितसमवर्तीव मेघं मरुद्धत् ।

अत्रोद्भ्रान्तः डिल नलगिरिः स्तम्भमुत्पाट्य दर्पा- (Megha 33c)

दित्यागन्तून् रमयति जनो यत्र अन्धूनभिः ॥ ११४ ॥ (Megha 33d)

यस्यां भिन्नत्यवनिपपथा रत्नराशीनुदग्राम्-

शूर्पोन्मेयाञ्जलधय एवापीततोया युगान्ते ।

डारांस्तारांस्तरलगुटिका-कोटिशः शङ्कुशुङ्गीः (Megha 32a)

शष्पश्यामान्मरकतमणीनुन्मयूषप्ररोडान् ॥ ११५ ॥ (Megha 32b)

भूयो नानाभरणरथनायोग्यरत्नप्रवेकाम्-

ज्योतिर्विभारयितरुचिमच्छङ्क्यापानुकारान् ।

दृष्ट्वा यस्या विपश्चिरयितान्विद्रुमाणां य भङ्गान् (Megha 32c)

संलक्ष्यन्ते सलिलनिधयस्तोयमात्रावशेषाः ॥ ११६ ॥ (Megha 32d)

विश्रम्योश्चैर्वलभिषु पुरीं प्राप्य तामुत्तमार्द्धिं
स्वर्गावासप्रणयमुररीकृत्य सौघैस्तथाऽस्याः ।

जालोद्गोर्षोरुपथितवपुः केशसंस्कारधूपै- (Megha 34a)

र्भन्धुप्रीत्या भवनशिषिभिर्दत्तनृत्योपहारः ॥ ११७ ॥ (Megha 34b)

स्वःसौघेषु प्रणयमथिरात्संडरिष्यस्यवश्यं
मन्द्रातोधध्वनिषु सततारब्धसङ्गीतकेषु ।

उर्येष्वस्याः कुसुमसुरभिष्वध्वभिन्नान्तरात्मा (Megha 34c) var कुसुमसुरभिष्वध्वभेदं नयेथा
नीत्वा भेदं ललितवनितापादरागाङ्गितेषु ॥ ११८ ॥ (Megha 34d)

var नीत्वा रात्रिं, लक्ष्मीं पश्यंल्ललितवनितापादरागाङ्गितेषु

॥ छत्यमोघवर्षपरमेश्वरपरमगुरुश्रीजिनसेनचार्यविरचितमेघदूतवेष्टिते पार्श्वभ्युदये भगवत्सैवत्यवर्णनं नाम
प्रथमः सर्गः ॥

॥ अथ द्वितीयः सर्गः ॥

विश्रम्याऽथ क्षणमिव भवान् पर्यतेत्सन्दिदृक्षुः

शोभां तस्यां शतमभपुरीं ह्येपयन्त्याः स्वभूत्याः ।

स्निग्धश्यामं वपुरुपवडन्नागराणां कृष्णाम्-

दुर्भुतुः कण्ठस्थविरिति गणैः सादरं वीक्ष्यमाणः ॥ १ ॥ (Megha 35a)

पूर्वं तावद्धवलितनभोभागमभ्रंलिङ्गाग्रं

कैलासाद्रिश्रियमिव उसन्भोडशत्रोर्निडन्तुः ।

कर्माशीनां विजितमदनस्याऽर्द्धतः सञ्चिषीषुः

पुण्यं यायास्त्रिभुवनगुरोर्धाम यद्गीश्वरस्य ॥ २ ॥ (Megha 35b)

तं सेवेथाः कृतपरिगतिर्व्याडिरन्धुष्यवर्षं

स्तोत्रीकुर्वन् स्तनितमभितो द्रुन्दुभिस्वानमन्द्रम् ।

वातोद्धूतैरनिभूततर्हैरुत्तरङ्गैः पयोभि-

र्धूतोधानं कुवलयरजोगन्धिभिर्गन्धवत्याः ॥ ३ ॥ (Megha 35c)

सत्यन्यस्मिन् सुरमिशिशिरस्वच्छतोयद्गुदादौ

नानास्वादौ पयसि पविते पीतनस्त्वद्विनोदः ।

व्याधूतैस्तैः कथमिव भवेद्धारिभिर्गन्धवत्याः

तोयकीडानिरतयुवतिस्नानतिक्रैर्मरुद्भिः ॥ ४ ॥ (Megha 35d)

द्रष्टुं वाञ्छा यद्वि च भवति प्रेतगोष्ठीं विचित्रां
तिष्ठातिष्ठन्नुपरिनिपतद्गुणवद्धान्यकारे ।
दोषामन्येऽप्यडनि नितरां प्रेतगोष्ठीति रात्रे-
रप्यन्यस्मिञ्जलधर ! मडाकालमासाध काले ॥ ५ ॥ (Megha 36a)

तस्माज्जुर्णद्रुमशतबृहतीटरान्तःप्रभङ्ग-
ध्वानोलूकप्रतिभयस्वे प्रेतशोकातिरौद्रे ।
तस्थोपान्ते परिष्ठातशिवारभ्यसांराविष्णोत्रे
स्थातव्यं ते नयनविषयं यावदत्येति भानुः ॥ ६ ॥ (Megha 36b)

विधासिद्धिं प्रति नियमिनो धौतवस्त्रस्य मन्त्रै-
र्दुःकुडुकरैः पितृवनमभि भ्राम्यतः स्वैर्विरिष्यैः ।
पूजामामास्यनघमधुरैः साधकौघस्य तस्मिन्
कुर्वन् सन्ध्याबलिपटडतां शूलिनः श्लाघनीयाम् ॥ ७ ॥ (Megha 36c)

तत्राऽस्त्यन्तर्वर्णमपभियामासितं सन्मुनीनां
जैनं वेश्म स्तुतिकलकलादात्तत्रामरुद्धि ।
तं सेवित्वा स्तनितपडैरुच्यरर्द्धिस्तिस्तमुच्यै-
रामन्द्राणां हृलमविकलं लप्स्यसे गर्जितानाम् ॥ ८ ॥ (Megha 36d)

सायाह्ने येत्तदुपगतवान् धाम तडावपूजा-
सङ्गीतान्ते श्रमजलकण्ठैरायिताङ्गीः सुकण्ठीः ।
मन्दं यान्तीश्वतुरगणिकाः शीकरैः सत्रयेस्त्वं
पादन्यासकवाणितरसनास्तत्र लीलावधूतै ॥ ९ ॥ (Megha 37a) var पादन्यासैः क्वणितरशाना

तास्तत्राडर्मणीमयरान्नूपुराः पण्ययोषाः
प्रोद्गायन्तीः सुललितपदन्यासमुद्भूविलासाः ।
पश्योत्पश्या नवजलकण्ठिन्नसिक्ता विलोला
रत्नश्यायाभयितवलिभिश्चामरैः क्लान्तडस्ताः ॥ १० ॥ (Megha 37b)

त्वां तत्राऽर्द्धम्भवनवलभेर्ध्वभागे निषण्णं
सन्ध्यारागञ्छुरितवपुषं विद्युद्दुद्भासिदण्डम् ।
द्रक्ष्यन्ते ता विरचितमिव व्योम्नि लीलावितानं
वेश्यास्त्वत्तो नभपदसुभान् प्राप्य वर्षात्राभिन्दन् ॥ ११ ॥ (Megha 37c)

भूयश्च त्वत्स्तनितयकिताः किंस्विदित्यात्तशङ्काः
किञ्चित्तिर्यग्वलितवदनास्तत्र पार्श्याङ्गनास्ताः ।
बद्धोत्कम्पस्तनतटलुठल्लोलहाराः सलीलान्
आमोक्ष्यन्ते त्वयि मधुकरश्रेणिदीर्घान् कटाक्षान् ॥ १२ ॥ (Megha 37d)

धत्थं भक्तिप्रकटनपट्टस्तत्र यातोद्यगोष्ठीं
कृत्वा मन्द्रस्तनितमुरवध्वानमाविर्वितन्वन् ।
वन्दारुणं शृणु सुनिभृतः स्तोत्रपाठं मुनीनां
पश्चाद्युख्यैर्भुजतरुवनं मण्डलेनाऽभि लीनः ॥ १३ ॥ (Megha 38a) var मण्डलेनाभिलीनः

तस्मिन्काले जलधरपथे स्वं वितत्य प्रलर्षा-
द्विद्युद्दीपैर्जिनमुपडरन्भक्तिभारावनम्रः ।
द्रष्टासि त्वं धधदिव मुहुः स्वामिसेवानुरागं
सान्ध्यं तेजः प्रतिनवजपापुष्परक्तं ध्यानः ॥ १४ ॥ (Megha 38b)

भक्तिं कुर्वञ्छातमभ धवाऽऽविर्भवद्विव्यङ्गप-
श्चित्रां वृत्तिं स्वरसरयितां शैभिनीं वा मनोज्ञाम् ।
कण्ठस्थायां स्ववपुषि वडन्मा यन् साधुवाहं
नृत्यारम्भे ङर पशुपतेरार्द्रनागाजिनेखाम् ॥ १५ ॥ (Megha 38c)

नाटयं तन्वसुरुचिरतनुर्नाटय व्योमरङ्गे
तारापुष्पप्रकररुचिरे सौम्यविद्युन्नटीं ताम् ।
नायं रौद्रो मृदुरिति चिरं साधुवाहैः प्रियान्ते
शान्तोद्भेगस्तिमितनयनं दृष्टभक्तिर्भवान्या ॥ १६ ॥ (Megha 38d)

text of shloka No. 17 not visible clearly in page 155 of the book
गच्छन्तीनां रमणवसतिं योषितां तत्र नक्तम् ॥ १७ ॥ (Megha 39a)

गर्जत्युख्यैर्भवति पिडितव्योममार्गे रमण्यो
गाढोत्कण्ठा मदनविवशाः पुंसु सङ्केतगोष्ठीम् ।
येकाकिन्यः कथमिव रती गन्तुमीशा निशीथे
रुद्धालोके नरपतिपथे सूचिभेद्यैस्तमोभिः ॥ १८ ॥ (Megha 39b)

text of shlokam No. 19 not visible clearly in page 157 of the book
सौदामिन्या कनकनिक्षस्निग्धया दृशयोर्वीम् ॥ १९ ॥ (Megha 39c)

कीडाडेतोर्यदि य भवतो गर्जनोत्सुकत्वं

मन्दं मन्दं स्तनय वनितानूपुरारावलुधाम् ।
तासामन्तर्मणितसुभगं सम्भृतासारधारः
तोयोत्सर्गस्तनितमुभरो मा स्म भूर्विक्कलवास्ताः ॥ २० ॥ (Megha 39d)

भ्रान्त्वा कृत्स्नां पुरमिति चिरं रात्रिसम्भोगधूपै-
र्लब्धामोदः सुभमनुभव त्वं गरीयानशेषाम् ।
तां कस्याञ्चिद्भवनवलभौ सुभपारावताया (Megha 40a)
नीत्वा रात्रीं चिरविलसनात् भिन्नविद्युत्कलत्रः ॥ २१ ॥ (Megha 40b)

यद्यप्यस्यां क्षणपरिचयः स्वर्गवासातिशायी
तत्राऽऽसक्तिं सपदि शिथिलीकृत्य वैरं च योगात् ।
दृष्टे सूर्ये पुनरपि भवान् वाडयेदध्वशिष्टं (Megha 40c) var वाडयेदध्वशेषं
मन्दायन्ते न भलु सुदुष्टामभ्युपेतार्थकृत्याः ॥ २२ ॥ (Megha 40d)

रुद्रे भानौ नयनविषयं नोपयाति त्वयाऽसौ
भासो भङ्गादधनिरसनं मा स्म भूत्वन्निमित्तम् ।
तस्मिन्काले नयनसलिलं योषितां भण्डितानां (Megha 41a)
शान्तिं नेयं प्रणयिभिरतो वर्त्म भानोस्त्यजशु ॥ २३ ॥ (Megha 41b)

अन्यथ्यान्यव्यसनविधुरेणाऽऽर्यं मित्रेण भाव्यं
तन्मा भानोः प्रियकमलिनीसंस्तवं त्वं निरुन्धाः ।
प्रावेयास्रं कमलवदनात्सोऽपि उत्तुं नलिन्याः (Megha 41c)
प्रत्यावृत्तस्त्वयि कररुधि स्यादनल्पाभ्यसूयः ॥ २४ ॥ (Megha 41d)

गम्भीरेति त्वमपि सुभगां तां धुनीं माऽवसंस्थाः
गत्वा तस्या रसमनुभव त्वय्यतिस्वच्छवृत्तेः ।
गम्भीरायाः पयसि सरितश्चेतसीव प्रसन्ने (Megha 42a)
छायात्माऽपि प्रकृतिसुभगो लप्स्यते ते प्रवेशम् ॥ २५ ॥ (Megha 42b)

तस्मादेवं प्रणयपरतां त्वय्यभिव्यञ्जयन्ती
लीलाढासानिव विदधती सा धुनी शीकरोत्थान् ।
तस्मादस्याः कुमुदविशदान्चर्दसि त्वं न धैर्या- (Megha 42c) var तस्मात् तस्याः
भोघीकर्तुं यदुलशङ्करोद्धर्तनप्रेक्षितानि ॥ २६ ॥ (Megha 42d)

ज्ञास्यस्युञ्चैःपुलिनजघनादुच्यरन्पक्षिमावा-
भास्वत्काञ्चीमधुररणितात् कामसेवाप्रकर्षम् ।
तस्याः किञ्चित्करधृतमिव प्राप्तवानीरशाभं (Megha 43a)

हृत्वा नीलं सखिलवसनं मुक्तरोधो नितम्बम् ॥ २७ ॥ (Megha 43b) var नीत्वा

तामुत्सुल्लप्रततलति कागूढपर्यन्तदेशां

कामावस्थामिति अद्भुतसं दर्शयन्तीं निपद्य ।

प्रस्थानं ते कथमपि सभे लम्बमानस्य भावि (Megha 43c)

ज्ञातास्वादो विवृतजघना को विडातुं समर्थः ॥ २८ ॥ (Megha 43d) var विवृतजघनां

उत्तीर्यामूं कथमपि ततो गन्तुमुद्यच्छमानं

त्वामुन्नेष्यत्यनुवनमसौ गन्धवाडः सुगन्धः ।

त्वन्निष्पन्दोश्च वसितवसुधागन्धसम्पर्करभ्यः (Megha 44a)

स्रोतो रन्ध्रध्वनितमधुरं दन्तिभिः पीयमानः ॥ २९ ॥ (Megha 44b)

var स्रोतो रन्ध्रध्वनितसुभगं

गत्वा डिग्घिश्चमपरिशुषस्त्वल्कलमश्छेददक्षः

प्रत्युधासुः प्रियसुहृद्विवाङ्घ्रसौगन्धयोगः ।

नीयैर्वास्थत्युपजिगमिषोर्द्वैव पूर्वं गिरिं ते (Megha 44c)

शीतो वायुः परिणामयिता काननोद्गुम्भराणाम् ॥ ३० ॥ (Megha 44d)

शशोभाभ्यामपचितपदं तं पुपुत्रीधिपुल्यां

पूजां जैनीं विरिश्यधिपुं स्वौकसि प्राजयभक्त्या ।

तत्र स्कन्दं नियतवसतिं पुष्पमेधीकृतात्मा (Megha 45a)

पुष्पासारैः स्नपयतु भवान्व्योमगङ्गाजलार्द्रैः ॥ ३१ ॥ (Megha 45b)

पूज्यं देवैर्जिनपतिमजं पूजयन्तं सदैवं

दृष्ट्वा पूतं त्वमपि भवताद्देवपुत्रे द्विवाङ्घ्र्यम् ।

रक्षाहेतोर्नवशाशिभृता वासवीनां यमूना- (Megha 45c)

मत्यादित्यं हुतवडमुष्पे संभृतं तद्धि तेजः ॥ ३२ ॥ (Megha 45d)

सोऽपि त्वत्तः श्रुतिपथसुभं गर्जितं प्राप्य अर्द्धां

तुष्टः केशः प्रतिविकुरुते वालनं तस्य भर्तुः ।

ज्योतिर्वेभावलधि गलितं यस्य अर्द्धं भवानी (Megha 46a)

पुत्रप्रेमणा कुवलयपदप्रापि कर्णो करोति ॥ ३३ ॥ (Megha 46a)

यः सद्भर्मात्सकलजगतां पावकाल्लब्धजन्मा

तस्य प्रीत्या प्रथममुचितां सत्सपर्यां विधेहि ।

धौतापाङ्गं हरशशिरुथा पावकेस्तं मयूरे (Megha 46c)

पश्चाद्द्रिग्लगुगुरुभिर्गार्जितैर्नर्तयेथाः ॥ ३४ ॥ (Megha 46d)

दृष्टे स्वच्छेसरसि विपुले धर्मसङ्घे भवत्वा-
ल्लब्धाभिष्यं भुवनजनतामाननीयं व्रजोऽऽशु ।

आराध्यैर्न शरवणभवं देवमुल्लङ्घिताध्वा (Megha 47a)

सिद्धद्वन्द्वैर्जलकणभयाद्भ्राष्टिभिर्मुक्तमार्गः ॥ ३५ ॥ (Megha 47b)

गत्वा तस्माद्विरलगलत्रिर्जरान्तर्मलां तां

प्राप्याऽकीर्तिं जनवदनजं क्षालयन्पुण्यतोयैः ।

व्यालम्बेयाः सुरभितनयालम्बजं मानयिष्यन् (Megha 47c)

स्रोतोभूर्त्यां भुवि परिणतां रन्तिदेवस्य कीर्तिम् ॥ ३६ ॥ (Megha 47d)

तस्या मध्येजलमुपजिताम्भोनिकाये मुहूर्त

छायां कृष्णाञ्जिनमद्वरां सन्ध्याने समग्राम् ।

मन्ये युक्तं सरिति सुतरां तत्र यर्मण्वतीति

त्वय्यादातुं जलमवनते शार्ङ्गिणो वर्णयौरे ॥ ३७ ॥ (Megha 48a)

त्वय्यभ्यर्षोः उरति सलिलं तत्र राडोस्सवर्षो

नूनं ज्योत्स्नाविसरविमलं तर्कयैर्युर्नभोगाः ।

मध्ये नीलं सितमिव दृक्कलोत्तरीयं पृथिव्याः

तस्याः सिन्धोः पृथुमपि तनुं दूरभावात्प्रवाडम् ॥ ३८ ॥ (Megha 48b)

two pages in the original text (pages 182, 183) missing, so unable to get the shloka-s 39 and 40; the fourth lines of the missing shlokams are given below

प्रेक्षिष्यन्ते गगनगतयो नूनमावर्ज्यं दृष्टीः ॥ ३९ ॥ (Megha 48c)

अेकं मुक्तागुणमिव भुवः स्थूलमध्येन्द्रनीलम् ॥ ४० ॥ (Megha 48d)

अेवम्प्रायां सलिलविलृतिं तत्र कृत्वा मुहूर्त

वारां पुण्यां सुरगजं धव व्योममार्गानुसारी ।

लीलां पश्यन् प्रजविपवन्मोहदूतवीथीयथानां

तामुत्तीर्यं प्रज परिचितभूलताविभ्रमाणाम् ॥ ४१ ॥ (Megha 49a)

तस्याः सिन्धोरनुवनमुदक्तीरभाजं लताना-

मुत्कुल्लानां ततमधुलिङां मुक्तधारां प्रवर्षन् ।

सीतापूरं प्रज लघु ततो जतलार्हस्तु मानात्

पक्ष्मोत्क्षेपाद्युपरिविलसत्कृष्णशरप्रभाणाम् ॥ ४२ ॥ (Megha 49b)

गच्छन्मार्गे प्रियमुपलभेः प्राणनाथोपयान-
 प्रत्याश्रासाद्विद्यति सुदृशां कृष्णशारोदराणाम् ।
 लक्ष्मीकुर्वन् पथिकवनितालोचनोल्लासकानां
 कुन्दक्षेपानुगमधुकरश्रीमुषामात्मभिम्भम् ॥ ४३ ॥ (Megha 49c)

तस्मिन्नध्वन्यनतिचिरयन्नध्वनीनः प्रयायाः
 यस्मिन्यात्राङ्गलमविकलं लप्स्यसे दैवयोगात् ।
 जैत्रेषूणामिव वृद्धिशयस्यायतानां स्वभिम्भं
 पात्रीकुर्वन्टशपुश्वधूनेत्रकौतूहलानाम् ॥ ४४ ॥ (Megha 49d)

रम्यान्देशानिति बहुविधा-सादरं वीक्षमाणः
 देशातिथ्यं व्रजतु स भवांस्तत्र तत्रापि वर्षन् ।
 सस्यक्षेत्रे गिरिषु सरितामन्तिके य स्थले य
 ब्रह्मावर्तं जनपदमथ ख्यायया गाढमानः ॥ ४५ ॥ (Megha 50a) var जनपदमधश्छायया

यस्मिन्नधः क्षतजडलुषाः कौरवीणां यमूनां
 प्रावर्तन्त प्रतियुयुधिरे यत्र यामोघशस्त्राः ।
 पाण्डोः पुत्राः प्रतिहननतः पापभीताः सशङ्कं
 क्षेत्रं क्षत्रप्रधनपिशुनं कौरवं तद् भजेथाः ॥ ४६ ॥ (Megha 50b)

वीरक्षोणीं भुवनविदितां तां क्षणेन व्यतीयाः
 क्षात्रं तेजः प्रतिभयभटस्तम्भनैः सूथयन्तीम् ।
 राजन्यानां शितशरशतैर्यत्र गाण्डीवधन्वा (Megha 50c)
 धारापातैस्त्वमिव कमलान्यव्यवर्षन्भुजानि ॥ ४७ ॥ (Megha 50d)

पुण्यक्षेत्रं तदपि भजनीयं छि तस्योपकण्ठे
 यस्मिन्सोऽस्थात्तपसि ललभत् प्रातराजर्षिवृत्तः ।
 शार्ङ्गिण्यस्तं गतवति मडीनिःस्पृहो मन्मथीयां
 छित्वा डालामभिमतरसां रेवतीलोचनाङ्गाम् ॥ ४८ ॥ (Megha 51a)

तास्ते पुण्यं विदधति पुरा भूमयो दृष्टमात्राः
 वन्धाः पुंसां परिगमनतस्त्वां पुनन्त्येव सधः ।
 पृथ्वीमेनां स डिल विडरन्नात्तदीक्षः प्रजासु
 बन्धुस्नेहात्समरविभुषो लाङ्गली याः सिषेवे ॥ ४९ ॥ (Megha 51b) var बन्धुप्रीत्या

सद्भिस्तीर्णाः प्रविमलतराः पुष्कलाः सुप्रसन्नाः
 लूधाः सधः कलिमलभुषो याः सतीनां सदृक्षाः ।

कृत्वा तासामभिगममपां सौम्य सारस्वतीनां (Megha 51c)
अन्तःशुद्धस्त्वमपि भविता वर्णमात्रेण कृष्णः ॥ ५० ॥ (Megha 51d)

यास्ता नद्यः कुलगिरिभवाः स्वर्धुनीरुद्धिभाजः
तासामेताः प्रतिनिधितया तत्समाप्याः कुनद्यः ।
तीर्थालोके त्वमुपसर तां जह्ववीं यन्मयोक्तं
तस्माद्गच्छेन्नुकनभलं शैलराजवतीर्णाम् ॥ ५१ ॥ (Megha 52a)

भोपेक्षिष्ठास्त्वामुपनदिङेत्याशु गत्वा प्रविश्य
प्राडुस्तीर्थप्रतिनिधिमपि क्षालनं कश्मलानाम् ।
तां सेवेथाः सुभग सुरसां लोकरुढेः प्रतीतां
जह्वोः कन्यां सगरतनयस्वर्गसोपानपङ्क्तिम् ॥ ५२ ॥ (Megha 52b)

तामेवैनां कलय सरितं त्वं प्रपाते डिमाद्रेः
गङ्गादेव्याः प्रतिनिधिगतस्थादित्देवस्य भर्तुः ।
गौरी वङ्गभ्रुकुटिरथनां या विडस्येव हेनैः (Megha 52c)
शम्भोः केशग्रहणमकरोदिन्दुलग्नोर्मिडस्ता ॥ ५३ ॥ (Megha 52d)

स्वादु स्वस्थं शुचि डिमशिलासम्भवं डारि नीरं
प्राप्तामोदं तटवनपतत्पुपङ्किञ्जल्कवासैः ।
अध्वश्रान्तिं श्वथयितुमधः प्राप्तामत्रोऽध्यवस्येः
तस्याः पातुं सुरगजं षव व्योम्नि पूर्वार्धलम्बी ॥ ५४ ॥ (Megha 53a)

तीव्रोदन्त्याश्रमपरिगतो न त्वकं येत्तदनीं
तूष्णीं स्थित्वा क्षणमिव गताध्वश्रमो जातवर्षः ।
मध्येगङ्गां लुटमधिवसेर्भूरि तस्याः प्रपातुं
त्वं येदृच्छस्फुटिकविशदं तर्क्येस्तिर्यगम्भः ॥ ५५ ॥ (Megha 53b)

तिष्ठत्येकं क्षणमिव भवानिन्द्रनीलस्य लक्ष्मी-
मातन्वानः स्ववपुषि भृशं पीततोयोऽपि येन ।
संसर्पन्त्या सपदि भवतः स्रोतसि स्थायया सा (Megha 53c) var छाथयासौ
स्यादस्थानोपगतयमुनासङ्गमेवाभिरामा ॥ ५६ ॥ (Megha 53d)

पुण्याम्बूनामिति भूतितरं यर्मपूरं प्रपूर्णाः
किञ्चिद्गत्वा डिमवद्यलस्याऽनुपादं निषीद ।
तत्पर्यन्ते वनपरिकरं प्रेक्षणियं प्रपश्य-
न्नासीनानां सुरभितशिलं नाभिगन्धैर्मृगाणाम् ॥ ५७ ॥ (Megha 54a)

विश्रम्याऽथो घन घनपथोल्लङ्घिकूटं डिमाकुं
पश्योदग्रेः शिपरतरुभिस्त्वाभिवोपान्तयन्तम् ।
स्वस्थाः कीर्तिरिव विधुरुथो नाकभाजां स्रवन्त्या-
स्तस्था अेव प्रभवमयलं प्राप्य गौरं तुषारैः ॥ ५८ ॥ (Megha 54b)

आरुढ्याविर्मदकलमयूरारवैः कृष्यमाणः
कुञ्जे कुञ्जे दधि घनमिव प्रेक्षमाणो डिमानीम् ।
वक्ष्यस्यध्वश्रमविनयने तस्य शङ्कुगे निषण्णः (Megha 54c)
शोभां शुभ्रनिनयनवृषोत्प्रातपङ्कोपमेयाम् ॥ ५८ ॥ (Megha 54d)

अध्वक्षामं शिथिलिततनुं शैलमार्गाधिरोडा-
त्वाभौल्लङ्घ्ये घटयितुमसौ शङ्कुयादेव वलिः ।
धूमैः सान्द्रैर्वनविटपिञ्चैर्नातिवर्षन्नुपेयाः
तं येद्वायौ सरति सरलस्कन्धसङ्घट्टजन्मा ॥ ६० ॥ (Megha 55a)

आशङ्कुगात्रं क्वथितमिवाद्भूमूर्तिं डिमान्या
त्वत्सान्निध्याद्दुपडितरसैश्चौषधीनां सडस्रैः ।
आकीर्णान्तं सरसगडनं शैलराजं न यैनं
बाधेतोल्काक्षपितयमरीभालभारो दवाग्निः ॥ ६१ ॥ (Megha 55b)

त्वत्तो निर्यन्स यद्वि सडसा विद्युतो जातवेदाः
प्रालेयाद्रिं सतुडुनवनं निर्दिधक्षेत्तदा स्वैः ।
अर्द्धस्थेनं शमयितुमलं वारिधारासडस्रै- (Megha 55c)
रापत्रार्तिप्रशमनङ्गलाः सम्मदो ष्युत्तमानाम् ॥ ६२ ॥ (Megha 55d)

भोर्ध्वैस्तत्र स्तनितनिनदानाद्रिकुञ्जे तथास्त्वं
मैषां तद्भूद्भयमसुडरं शौर्यदूर्पोद्दुराणाम् ।
ये संरम्भोत्पतनरभसास्स्वाङ्गभङ्गाय तस्मिन् (Megha 56a)
मुक्ताध्वानं सपदि शरभा लङ्घयेयुर्भवन्तम् ॥ ६३ ॥ (Megha 56b)

यथाप्येते स्तनितरभसाद्दुत्पतेयुर्भवन्तं
तेर्यग्योना भृशमपधियः स्वाङ्गभङ्गौकनिष्ठाः ।
ताङ्कुर्वीशास्तुमुलकरकावृष्टिडासावकीर्णान् (Megha 56c)

डेषां न स्युः परिभवपदं निष्कलारम्भयत्नाः ॥ ६४ ॥ (Megha 56d) var डे वा न स्युः

तत्र व्यक्तं दृषदि यरण्यासमर्धेन्दुमौले- (Megha 57a)

रथ्यं भर्तिस्त्रिभुवनगुरोरर्द्धतः सत्सपर्यैः ।

शश्वत्सिद्धैरुपलुप्तभलिं भक्तिनम्रः परीयाः (Megha 57b)

पापापाये प्रथममुद्धितं कारणं भक्तिरेव ॥ ६५ ॥

यस्मिन्दृष्टे करणविगमादूर्ध्वमुद्धूतपापाः (Megha 57c)

सिद्धक्षेत्रं विदधति पदं भक्तिभाजस्तमेनम् ।

दृष्ट्वा पूतस्त्वमपि भवताद्वै पिनर्दूरतोऽमुं

कल्पिष्यन्ते स्थिरगणपदप्राप्तये श्रद्धाऽनाः ॥ ६६ ॥ (Megha 57d) var संकल्पन्ते

तस्योपन्ते रिरयधिपयो नूनमातोद्यगोर्ष्ठी

शब्दायन्ते मधुरमनिलैः कीयकाः पूर्णमाणाः (Megha 58a)

तत्रासेवां वितितनुषुभिर्लोकभर्तुर्जिनस्य

संरक्तामिस्त्रिपुरविजयो गीयते किन्नरीभिः ॥ ६७ ॥ (Megha 58b)

वेणुष्वेषु स्फुटमिति तदा मन्द्रतारं ध्वनत्सु

प्रोद्गायन्तीष्वतिकलकलं तज्जयं किन्नरीषु ।

निर्झादी ते मुरव षव येत्कन्दरीषु ध्वनिः स्यात् (Megha 58c) var मुरज षव येत्कन्दरीषु

सङ्गीतार्थो ननु पशुपतेस्तत्र भावी समस्तः ॥ ६८ ॥ (Megha 58d) var समग्रः

प्रावेयाद्रेरुपतटमतिक्रम्य तांस्तान् विशेषान् (Megha 59a)

तस्याऽदूरे कुक्कवितकल्पितं तत्रतीयाः ।

उंसद्भारं भृगुपतियशोवर्त्म यत् कौञ्चरन्ध्रम् । (Megha 59b)

दण्डेनाऽऽविष्कृतमिव गुळाद्भारकं वैजयार्धम् ॥ ६९ ॥

बह्वाश्चर्ये डिमवति कृतालोडनत्वाद्दसङ्गः

तेनोदीर्यो दिशमनुसरेस्तिर्यगायामशोभी । (Megha 59c)

कृष्णः सर्पो गुरुशिव गिरेर्गह्वरानिष्पताशु

श्यामः पादो बलिनियमनेऽभ्युद्यतस्येव विष्णोः ॥ ७० ॥ (Megha 59d)

तस्माद्धूमप्रथय षव निःसृत्य शैलस्य रन्ध्राद्-

गत्वा योर्ध्वं दशमुपभुञ्जोच्छ्वासितप्रस्थसन्धेः । (Megha 60a)

शुभ्रादभ्रस्कृटिकघटनाशोभिगाडोपलस्य

कैलासस्य त्रिदशवनितादर्पणस्यातिथिः स्याः ॥ ७१ ॥ (Megha 60b)

क्षीरादच्छच्छविभिरमितः प्रोच्यवन्निर्र्जरीधैः

शृङ्गोच्छ्वायैः कुमुदविशदैर्यो वितत्य स्थितः भम् । (Megha 60c)

नृत्तारम्भे प्रतिङ्कृतिगतस्यादिभर्तुः पुरस्ताद्-

राशीभूतः प्रतिदिनमिव त्र्यम्बकस्याट्टुडासः ॥ ७२ ॥ (Megha 60d)

उत्पश्यामि त्वयि तटगते स्निग्धभिन्नाञ्जनाभे (Megha 61a)

शोभामद्रेर्वटतरुमतो मण्डलभ्राजितस्य ।

सधःकृतद्विरददशनखेदगौरस्य तस्य (Megha 61b)

प्रावेयांशोर्गसितुमनसा राडुणोवाश्रितस्य ॥ ७३ ॥

त्वय्यडुडेशिभरमभितिसधित्यकां तस्य मन्ये

पार्श्वे वा पुनरपि दशास्यावतारप्रपञ्चम् ।

लीलामद्रेः स्तिमितनयनप्रेक्षाणीयां भवित्री- (Megha 61c) var var शोभामद्रेः

मंसन्यस्ते सति उलभृतो मेयके वाससीव ॥ ७४ ॥ (Megha 61d)

तस्मिन्धित्वा भुजगवलयं शम्भुना दत्तुस्ता (Megha 62a) var धित्वा तस्मिन्

सम्प्राप्योच्चैर्विरचित एवानीलरत्नस्त्वयीम् ।

क्रीडाशैले यद्वि य विडरेत्पादयारेण गौरी (Megha 62b) var विचरेत्

मा स्म स्फूर्जः सितिकृण्णिभयान्मा स्म सङ्कलेदिनी भूत् ॥ ७५ ॥

धन्द्राणी येदुपगतवती जैनगेडानुपातं

तस्मिन्निजयां रचयितुमना देवभक्त्या तदास्याः ।

भङ्गीभक्त्या विरचितवपुः स्तम्भितान्तर्जलौघः (Megha 62c)

सोपानं त्वं कुरु मण्डितटारोडणायग्रयारी ॥ ७६ ॥ (Megha 62d) var मण्डितटारोडणायग्रयारी

अन्तस्तोयोच्चलनसुभगां भाविनीं तामवस्थां

मन्वानांस्तास्सुनिभूततरं सानुदृशे निषण्णम् ।

तत्रावश्यं वलयकुलिशोद्धट्टनोद्गीर्णतोयं (Megha 63a)

नेष्यन्ति त्वां सुरयुवतयो यन्त्रधारागुडत्वम् ॥ ७७ ॥ (Megha 63b)

आकर्षन्तयो दृतिमिव सरस्तोयपूर्णाभिधस्तात्

क्रीडिष्यन्ति त्रिदशवनितास्त्वामितश्चामुतश्च ।

ताभ्यो मोक्षो यद्वि तव सभे धर्मलब्धस्य न स्यात् (Megha 53c) var मोक्षस्तव यद्वि सभे

क्रीडालोलाः श्रवणपरुषैर्गर्जितैर्भीषयेस्ताः ॥ ७८ ॥ (Megha 63d) var भार्ययेस्ताः

कृष्णान्भुक्तो विविधकरलौस्तत्र रन्त्वाऽथ ताभि-

र्भूयः शैले विडर गमितो वायुनाऽऽस्रण्णाम् ।

उमाभोजप्रसवि सलिलं मानसस्याऽऽददानः (Megha 64)

कुर्वन्कामं क्षणमुपपटप्रीतिमैरावणस्य ॥ ७९ ॥ (Megha 64b) var कुर्वन्कामात्, औरावतस्य

क्रीडाद्रीणां कनकशिभराण्यावसंस्तत्र पश्यन्
स्वर्गस्त्रीणां निधुवनलतागोडसम्भोगदेशान् ।
धुन्वन्लव्यद्रुमकिंसलयान्यंशुकानि स्ववातैः (Megha 64c) var अशुकानीव वातैः
नानायेष्टैर्जलद ललितैर्निर्विशेस्तं नगेन्द्रम् ॥ ८० ॥ (Megha 64d)

विद्युद्दाम्ना वलयिततनुस्तत्र वध्न्येव रिद्धो
दीर्घं स्तित्वा सरति पवने मन्मन्टं दिनान्ते ।
तस्माद्द्रेरवतर पुरीं स्वेष्टकामो धनीशां
तस्योत्सङ्गे प्रणयिनं धव सस्तगङ्गादुकूलाम् ॥ ८१ ॥ (Megha 65a)

दृष्टाध्यात्मस्थितिरधिगताशेषवेधः सविधः
योगाभ्यासाद्भुवनमपिलं सञ्चरन्दूरदर्शी ।
लक्ष्म्या सूतिं भुवनविदितां तां पुरीं तत्र साक्षा-
न्न त्वं दृष्ट्वा न पुनरलकां ज्ञास्यसे कामचारिन् ॥ ८२ ॥ (Megha 65b)

निर्वाणार्थं तितिपसिषवोऽभी स्वयं क्लेशयन्ति
व्यर्थोद्योगा मयि तु वितृषः किन्तु मत्तोऽधिकं तत् ।
धत्याकूताद्धिडसितमिवाम्भोमुयामिन्दुशुभ्रं
या वः काले वडति सलिलोद्गारमुख्यैर्विमाना ॥ ८३ ॥ (Megha 65c)

सौधेयात्रैर्गगनपरिषत्केतुमालाभलाकं
रत्नोदग्रधुतिविरचितेन्द्रायुधं प्रावृषेण्यम् ।
धत्ते याऽसौ सजलकणिकासारमभ्रंलिडैः स्वैः
मुक्ताजालग्रथितमलकं कामिनीवाभ्रवृन्दम् ॥ ८४ ॥ (Megha 65d)

यत्रानीलं हरिमणिमयाः क्षुद्रशैला नभोगं
प्रोद्यद्देवद्रुमपरिसरधूपधूमानुबन्धाः ।
प्रासादाश्च प्रथयितुमलं सर्वदा मेघकालं
विद्युत्वन्तं ललितवनिताः सेन्द्रयापं सञ्चित्राः ॥ ८५ ॥ (Megha 66a)

प्रोच्यैः उकारवमुपरितान्नर्तयन्तो मयूरान्
उंसानुद्यत्करुणविरुताम्भानसे म्भानयन्तः ।
यत्राऽकाले विदधनितरां देवद्विण्णेषु सन्ध्या-
सङ्गीताय प्रडतमुरजाः स्निग्धपर्जन्यघोषम् ॥ ८६ ॥ (Megha 66b) var स्निग्धगम्भीरघोषम्

यत्राकीर्णं विततशिभराः सानका मन्द्रघोषं
विद्युद्भ्रमासा विरथिततनुं रत्नदीपानुयाताः ।

सौधाभोगास्तुलयितुमलं शश्वदोर्धं धनाना-
मन्तस्तोयं मणिमयभुवस्तुङ्गमभ्रंलिङ्गाः ॥ ८७ ॥ (Megha 66c)

कूटोच्छायैस्तुङ्घिनविशद्वैः शारदानम्बुदौघान्
मन्द्रातोर्धध्वनिभिरुधनीनुच्यरद्धारिवेलान् ।
रलोर्धंशुप्रसररुचिरैर्भिक्तिभागैः कुलाद्ग्रीन्
प्रासादास्त्वां तुलयितुमलं यत्र तैस्तैर्विशेषैः ॥ ८८ ॥ (Megha 66d)

पङ्क्तिभूताः श्रमजलकण्ठैराद्रतप्रस्तरान्ता
भङ्गोत्कण्ठस्तनतटपरामुष्टवर्णाविशीर्णाः ।
सम्भोगान्ते श्रममुपचितं सूययन्त्यङ्गरागाः
यत्र स्त्रीणां प्रियतमभुजोच्छासितालिङ्गितानाम् ॥ ८९ ॥ (Megha 75a)

var प्रियतमभुजालिङ्गनोच्छ्वासितानां
यस्यामिन्दोरनतिचरतो नातिसान्द्रं पतन्तो
गौरीभर्तुर्विरचितजटाभौलिभाजो मयूषाः ।
नेतुं सद्यो विलयममलाः शङ्क्युर्दम्पतीना-
मङ्गवानिं सुरतजनितां तन्तुजावावलम्बाः ॥ ९० ॥ (Megha 75b)

श्लेकाङ्गिन्यो मदनविवशा नीलवासोवगुण्डाः
प्राप्ताकल्पा रमणवसतीर्यातुकाभास्तरुण्यः ।
यत्रापास्ते तमसि विपण्णैराश्रयन्त्युत्पथेभ्य-
स्त्वत्संरोधापगमविशद्वैश्वन्द्रपादैर्निशीथे ॥ ९१ ॥ (Megha 75c)

तासां पाद्यं वितरितुमिवोपहरे निष्कुटानां
धौतोपान्ता भवनवलभेरिन्दुपादाभिवर्षात् ।
यस्यां रात्रौ श्रममपथके प्रस्तुताः कामुकीनां
व्यालुम्पन्ति स्फुटजलवयस्यन्दिनश्चन्द्रकान्ताः ॥ ९२ ॥ (Megha 75d)

संलक्ष्यन्ते शिरयति मनोवल्लभे कामिनीनां
गच्छन्तीनां स्मलितविषमं रात्रिसम्भोगछेतोः ।
सौभाग्याङ्कैरिव विलसितैरातता राजमार्गाः
गत्युत्सम्पादलकपतितैर्यत्र मन्दाशुष्कैः ॥ ९३ ॥ (Megha 76a)

यत्रोधाने कुसुमितलतामण्डपेषु स्थितानां
शय्योपान्तैर्विततमधुपैरात्सम्भोगान्तैः ।
नीलोत्तंसैर्निधुवनपदं सूय्यते दम्पतीनां

कलृमच्छेदैः कनककमलैः कर्णविभ्रंशिमिश्च ॥ ६४ ॥ (Megha 76b) var पत्रच्छेदैः

मन्दाकिन्यास्तटवनमनु क्रीडतां दम्पतीनां

पुष्पास्तीर्णाः पुलिनरचिता यत्र सम्भोगदेशाः ।

संसूयन्ते भद्रुतरङ्गलैः कुङ्कुमारकृतशोभै-

र्भुक्ताजालैः स्तनपरिसरस्थिन्नसूत्रैश्च डारैः ॥ ६५ ॥ (Megha 76c)

गत्यायासाद्गलितकभरीबन्धमुक्तैः सभृङ्गैः

कीर्णैः पुष्पैः कुसुमधनुषो भाषापातायमानैः ।

लाक्षारोगैश्चरणनिष्ठितैरप्यधिक्षोणि यस्यां

नैशो मार्गः सवितुरुद्ये सूयते कामिनीनाम् ॥ ६६ ॥ (Megha 76d)

मन्ये यस्या जगति सकलोऽप्यस्ति नौपम्यमन्य-

त्सर्वौपम्यप्रणिष्ठितधिया वेधसा निर्मितायाः ।

यामध्यास्ते कमलनिलया सम्पदश्च प्रजाना-

मानन्दोत्थं नयनसलिलं यत्र नाऽन्यैर्निमित्तैः ॥ ६७ ॥ (Megha 70a)

यत्रत्यानां न परपरता चित्तभर्तुः परत्र

नान्यो भृङ्गः प्राणयिनि जने मानभृङ्गं विहाय ।

नाऽन्यो बन्धः प्रियजनतया सङ्गमाशानुबन्धा-

न्नान्यस्तापः कुसुमशरजाद्विष्टसंयोगसाध्यात् ॥ ६८ ॥ (Megha 70b)

यत्राकल्पान्निधिषु सकलानेव सम्पाद्यत्यसु

नार्थी कश्चिन्न भलु कृपाणो नापि निःस्वो जनोऽस्ति ।

धर्मः साक्षान्निवसति सतीं यामलङ्कृत्य यस्मा-

न्नाप्यन्यत्र प्राणयकलडाद्विप्रयोगोपपत्तिः ॥ ६९ ॥ (Megha 70c) var नाप्यन्यस्मात्

यस्यै शङ्कः स्मृद्यतितरामिष्टसर्वाद्धिभाजे

यत्रासीनाः शतमभपुरीं विस्मरन्त्येव सद्यः ।

नान्यस्थिन्त्यं विडरणाभयाधत्र मृत्युञ्जयानां

वित्तेशानां न य भलु वयो यौवनादन्यदस्ति ॥ १०० ॥ (Megha 70d)

नूनं कल्पद्रुमसङ्घयरास्तत्सधर्माण्येते

सञ्जताः स्युः षट्सुसुमान्येकशो यत्प्रदधुः ।

अक्षीर्णार्द्धिं ध्रुवमुपगताः पल्लवोल्लासिता ये

यत्रोन्मत्तभ्रमरमुपराः पादपा नित्यपुष्पाः ॥ १०१ ॥ (Megha 69a)

तत्सान्निध्यादिव वनलताः शिक्षितास्तन्नियोगं
नानामेदं वितरितुमलं ताश्च दिव्यं प्रसूनम् ।
ताभिः स्पर्धाभिव य गमिता यत्र भृङ्गोपगीता
उंसश्रेणीरचितरशना नित्यपद्मा नलिन्यः ॥ १०२ ॥ (Megha 69b)

यस्यां नित्यप्रलतमुरवाभ्मोदनादैः प्रतीता
नृत्यन्त्युर्ध्वैर्विरचितलयं ताडुवैश्चित्रपिच्छाः ।
नाणारत्नैरिव य निधयो निर्मिता जङ्गमास्ते
डेकोत्कण्डा भवनशिभिर्नो नित्यभास्वत्कलापाः ॥ १०३ ॥ (Megha 69c)

ज्योत्स्नमन्येष्वमरवसतिं व्याडसत्सु स्वभूत्या
उर्ध्वेषूधद्रलभिषु सुधापङ्कधौतेषु यस्याः ।
निर्विशयन्ते निधिभुगाधिपैः स्त्रीसङ्घाधैर्वितन्व-
न्नित्यज्योत्स्नाप्रतिडततमोवृत्तिरम्याः प्रदोषाः ॥ १०४ ॥ (Megha 69d) var नित्यज्योत्स्नाः प्रतिडत

दृष्ट्वा यस्याः प्रकृतिचतुरामाकृतिं सुन्दरीणां
त्रैलोक्येऽपि प्रथमगणनामीयुषीं जातलज्जाम् ।
मन्ये लक्ष्मीः सपटि विसृज्येव संलुभ्य केशान्
डस्ते लीलाकमलमलके बालकुन्दानुविद्धम् ॥ १०५ ॥ (Megha 68a)

यत्र स्त्रीणां स्मितरुचिसज्ज्योत्स्नयाऽऽबद्धशोभा
प्रायेयांशोः श्रियमुपडसत्यस्तदोषाऽऽकलङ्का ।
भूयो लक्ष्मीं डिममडिमज्जं मानयन्तीभिराभि-
नीता लोभप्रसवरजसा पाण्डुतामाननश्रीः ॥ १०६ ॥ (Megha 68b) var पाण्डुतामानने श्रीः

यत्राकल्पे स्वरुचिरचिते कल्पवृक्षप्रसूते
सत्येव स्यात्प्रियमभिनवप्रीतिमादृत्य डिञ्चित् ।
यक्षस्त्रीणां यदुपनिडितं तामिरात्तानुरागं
यूडापाशो नवकुरब्जं यारु कर्णो शिरीषम् ॥ १०७ ॥ (Megha 68c)

पाणौ पद्मं कुरब्जयुतं स्वोचिते धाम्नि कुन्दं
लौघ्रो रेणुः स्तनपरिसरे डारि कर्णो शिरीषम् ।
व्यक्तिव्यक्तं व्यतिकरमडो तत्र षण्णामृतूनां
सीमन्ते य त्वदुपगमजं यत्र नीपं वधूनाम् ॥ १०८ ॥ (Megha 68d)

शङ्कम्भन्याः परिणतशरव्यन्द्रिकानिर्मलानि
प्रोत्तुङ्गानि प्राणयविवशाः स्वापतेयोष्मवन्ति ।

आक्रीडन्ते प्रिययुवतिभिः सर्वकामाभितृप्ता
यस्यां यक्षाः सितमणिमयान्येत्य उर्भस्थवानि ॥ १०८ ॥ (Megha 71a)

यत्र ज्योत्स्नाविमलिततलान्याश्रिताः कुट्टिमानि
प्रासादानां हरिमणिमयान्यासवामोदवन्ति ।
रंशम्यन्ते द्रविणपतयः पूर्णकामाः निकामं
ज्योतिश्छायाकुसुमरथनान्युत्तमस्त्रीसहायाः ॥ ११० ॥ (Megha 71b) var कुसुमरयितान्युत्तमस्त्रीसहायाः

लोलापाङ्गाः सुरसरसिकाः प्रोन्नतभ्रूविकाराः
प्राणेशानां रडसि मदनार्यार्थकं कर्तुमीशाः ।
स्वाधीनेऽर्थे विह्वलमिति वा वामनेत्रा न यस्या-
मासेवन्ते मधु रतिकूलं कल्पवृक्षप्रसूतम् ॥ १११ ॥ (Megha 71c)

गेढे गेढे धनदसयिवैर्यत्र धर्मानुरागात्
दिव्यैर्गन्धैः सुरभिःकुसुमैः साक्षतैर्धूपदीपैः ।
सङ्गीताद्यैरपि जिनमण्डो वर्त्यते पुण्यकामै-
स्त्वद्गम्भीरध्वनिषु मधुरं पुष्करेष्वाढतेषु ॥ ११२ ॥ (Megha 71d) var स्त्वद्गम्भीरध्वनिषु शनडैः

वासः क्षौमं जिगलिषु शनैर्नूनमाद्रेष्टुकामं
यूनां कामप्रसवभवनं डारि नाभेरधस्तात् ।
काञ्चीदाग्ना किमपि विधृतं लक्ष्यते कामिनीनां
नीवीबन्धोश्चवसितशिशिलं यत्र भिम्भाधराणाम् ॥ ११३ ॥ (Megha 73a)

यस्यां कामद्विपभुभपटश्छायमास्रस्तनीवी
श्रीमश्छोशीपुलिनवरणं वारि काञ्चीविभङ्गाम् ।
पूर्वं लज्जा विगलति ततो धर्मतोयं वधूनां
क्षौमं रागादनिभृतकरेष्वाक्षिपत्सु प्रियेषु ॥ ११४ ॥ (Megha 73b)

आक्षिप्तेषु प्रियतमकरैरंशुकेषु प्रमोडा-
दन्तर्लीलातरलितदृशो यत्र नाऽलं नवोढाः ।
शय्योत्थायं वदनमरुताऽपासितुं धावमाना
अर्षिस्तुङ्गानभिमुभ्रमपि प्राप्य रत्नप्रदीपान् ॥ ११५ ॥ (Megha 73c) var अर्षिष्टुङ्गानभिमुभ्रमपि

वस्त्रापाये जघनमभितो दृष्टिपातं निरोद्धुं
यूनां कलुषा सुरभिरयिता यत्र मुग्धाङ्गनानाम् ।
कम्पायत्ताढरडिसलयादन्तराले निपत्य

द्रीमूढानां भवति विह्वलप्रेरणा यूर्णमुष्टिः ॥ ११६ ॥ (Megha 73d) var विह्वलप्रेरणायूर्णमुष्टिः

प्रत्यासन्नैः शिभरभायितैरुन्मथूपैर्विचित्रै-
 श्चिन्ना रत्नैर्नभसि वितताः शङ्क्यापानुकारैः ।
 भिन्नत्युच्चैः सजलजलदा सद्वितानस्य लीलां
 नेत्रा नीताः सततगतिना यद्विमानाग्रभूमीः ॥ ११७ ॥ (Megha 74a)

अध्यासीना भवनवलिभिं शारदी मेघमावा
 यत्राऽऽमुक्तप्रतनुविसरच्छीकरासारधारा ।
 भीत्वेवाऽऽलं व्रजति विलयं पश्यतामेव साक्षात्
 आलेभ्यानां स्वजलकण्डिकादोषमुत्पाद्य सद्यः ॥ ११८ ॥ (Megha 74b) var नवजलकण्डिकादोषमुत्पाद्य
 ॥ धृत्यमोघवर्षपरमेश्वरपरमगुरुश्रीजिनसेनयार्थविरचितमेघदूतवेष्टिते
 पार्श्वभ्युदये भगवत्सैवत्यवर्णनं नाम द्वितीयः सर्गः ॥

॥ अथ तृतीयः सर्गः ॥

वेगासन्तर्भवनवल्लभेः सम्प्रविष्टाः कथञ्चित्
 सूक्ष्मीभूताः सुरतरसिकौ दम्पती तत्र दृष्ट्वा ।
 शङ्कास्पृष्टा ष्व जलमुद्यस्त्वाद्दृशा यत्र जालै- (Megha 74c) var जालमार्गैः
 धूमोद्गारानुद्धृतिनिपुणा जर्जरा निष्पतन्ति ॥ १ ॥ (Megha 74d)
 स्त्रीभिः सार्धं कनककदलीषाण्डभाजामुपान्ते
 कीडाद्रीणां निधिभुगधिपा यत्र दीव्यन्त्यभीक्ष्णम् ।
 मन्दाकिन्याः सलिलशिशिरेः सेव्यमाना मरुद्भिः (Megha 72a)
 मन्दाराणां तटवनरुहां छायाया वारितोष्णः ॥ २ ॥ (Megha 72b) var मन्दाराणामनुतटरुहां
 सौन्दर्यस्य प्रथमकलिकां स्त्रीमयीं सृष्टिमन्यां
 व्यातन्वाना जयकदलिका मीनकेतोर्जिगीषोः ।
 अन्वेष्ट्यैः कनकसिकतमुष्टिनिक्षेपगूढैः (Megha 72c)
 सङ्कीडन्ते मणिभिरमरप्रार्थिता यत्र कन्याः ॥ ३ ॥ (Megha 72d)
 षष्टान् कामानुपनयति यः प्राक्तनं पुण्यपाकं
 तं शंसन्ति स्फुटमनुयरा राजराजस्य तृप्ताः ।
 अक्षय्यान्तर्भवननिधयः प्रत्यहं रक्तकण्ठै- (Megha 77a)
 रुद्रायद्भिर्धनपतियशः किन्नरैश्च सार्धम् ॥ ४ ॥ (Megha 77b)

यस्यां मन्द्रानकपट्टरवैर्बोधिता वित्तभर्तु-
 र्भृत्या भृङ्गैः सममुपछितप्रीतयः कामदायि ।
 वैभ्राजाभ्यं विबुधवनितावारमुभ्यासडायाः (Megha 77c)
 भद्रालापा बडिरुपवनं कामिनो निर्विशन्ति ॥ ५ ॥ (Megha 77d)
 यस्मिन् कल्पद्रुमपरिकरः सर्वलोकोपभोग्या -
 निष्टान्भोगान्सुकृतिनि जने शम्भुलान्पम्बुलीति ।
 वासश्चित्रं मधु नयनयोर्विभ्रमादेशदक्षं (Megha 78a)
 पुष्पोद्भेदं सलु डिसलयैर्भूषणानं विकल्पम् ॥ ६ ॥ (Megha 78b)
 रुय्याडारं रसमभिमतं स्रजिवेकलं विपञ्ची-
 माडार्याणि स्वरुचिरचितान्यंशुकाञ्जगारागम् ।
 लाक्षारागं यरलुकमलन्यासयोग्यं य यस्मिन् (Megha 78c) var यस्यां
 अेकः सूते सकलमभलामाण्डनं कल्पवृक्षः ॥ ७ ॥ (Megha 78d)
 भूमिं स्पष्टं द्रुतमुष्णपुरा गह्वमाना एवाऽमी
 पत्रश्यामा दिनकरलयस्पर्धिनो यत्र वाडाः (Megha 67a)
 मन्दाकान्ता दिगिभविभुभिः स्पर्धमाना एवोच्चैः
 शैलोदग्रास्त्वमिव करिणो वृष्टिमन्तः प्रभेदात् ॥ ८ ॥ (Megha 67b)
 मन्ये तेऽपि स्मरपरवशाः कामिनीदृष्टिबाणै-
 र्जयैरन्ये त्वमिव मुनयो धीधना यत्र डेऽमी ।
 योधात्रयः प्रतिदशमुषं संयुगे तस्थिवांसः (Megha 67c)
 प्रत्यादिष्टाभरलारुचयश्चन्द्रासद्राण्डुः ॥ ९ ॥ (Megha 67d)
 कामस्यैवं प्रजननभुवं तां पुरीं पश्य गत्वा
 मिथ्या लोको वदति जडधीर्नान्विदं लोकमूढम् ।
 मत्वा देवं धनपतिसभं यत्र साक्षाद्गसन्तं (Megha 79a)
 प्रायश्चापं न वडति भयान्मन्मथः षट्पदज्यम् ॥ १० ॥ (Megha 79b)
 स्याद्वा सत्यं कुकविरचितं काव्यधर्मानुरोधात्
 सत्यप्येवं सकलमुद्धितं जाघटीत्येव यस्मात् ।
 सभ्रूभङ्गप्रछितनयनैः कामिलक्ष्येष्वमोघै- (Megha 79c)
 स्तस्याऽऽरम्भश्चतुरवनिताविभ्रमैरेव सिद्धः ॥ ११ ॥ (Megha 79d)
 स्यादादेका भडुनिगतितं कस्तवेदं प्रतीयात्
 सद्गाऽसद्गा तदिति ननु भोः प्रत्ययं ते करोमि ।

तत्रागारे धनपतिगृहानुत्तरेणाऽऽस्मदीयं (Megha 80a)

दूराल्लक्ष्यं सुरपतिधनुश्चारुणा तोरणेन ॥ १२ ॥ (Megha 80b)

पुष्पोद्गन्धिर्मृदुकिंसलयो भृङ्गसङ्गीतहारी

सान्द्रच्छायः सलिलधरपोपान्तपुस्तैर्लशावः ।

यस्योधाने कृतकतनयो वर्द्धितः कान्तया मे (Megha 80c) var यस्योपान्ते कृतकतनयः कान्तया वर्द्धितो मे

उस्तप्राप्यस्तबकनमितो बालमन्दारवृक्षः ॥ १३ ॥ (Megha 80d)

नाऽऽऽ दैत्यो न भलु द्विविजः किन्नरः पन्नगो वा

वास्तव्योऽऽऽ धनदनगरे गुह्यकोऽयं मदीया ।

वापी याऽस्मिन्मरकतशिलाबद्धसोपानमार्गा (Megha 81a)

डैमैः स्फीता विकचकमलैर्दार्धवैदूर्यनालैः ॥ १४ ॥ (Megha 81b) var डैमैश्छन्ना विकचकमलैः स्निग्धवैदूर्यनालैः

तां ज्ञानीयाः कमलरजसा ध्वस्ततापं ततापां

मत्पुण्यानां सृतिमिव सतीं वापिकां विस्तृतोर्भाम् ।

तस्यास्तोथे कृतवसतयो मानसं सन्निभं (Megha 81c) var यस्यास्तोथे

नाध्यास्यन्ति व्यपगतशुच्यस्त्वामपि प्रेक्ष्य उंसाः ॥ १५ ॥ (Megha 81d) var न ध्यास्यन्ति

अन्यथास्मिन्नुपवनधने मद्गृहोपान्तटे

स्यादाभ्येयं मयकिं सुतरां प्रत्ययो येन ते स्यात् ।

तस्यास्तोथे विडिशिभरः पेशलैरिन्द्रनीलैः (Megha 82a) var रचितशिभरः

कीडाशैलः कनककदलीवेष्टनप्रेक्षाणीयः ॥ १६ ॥ (Megha 82b)

रत्याधारो रतिकरं ष्वोत्तुङ्गमूर्तिर्विनीलः

शैलो मूले कनकपरिधिर्मे मनोऽद्याऽनुशासात् ।

मद्ग्रेहिन्या प्रियं षति सभे येतसा कातरेण (Megha 82c)

प्रेक्ष्योपान्तस्फुरिततडितं त्वां तमेव स्मरामि ॥ १७ ॥ (Megha 82d)

तन्मे वाक्याऽपगतभयस्त्वं व्यवस्थाऽऽत्मनीनं

तीर्थे ध्वाङ्गं स्थितमपनुदन्त्याः स्थिरात्मा मद्गुक्ते ।

तत्रैवाऽऽस्ते तव यं दयिता लप्स्यते लब्धजन्मा

तन्वी श्यामा शिभरदशाना पक्कबिम्बाधरोष्ठी ॥ १८ ॥ (Megha 87a) var पक्वबिम्बाधरोष्ठी

यस्या उेतोस्तव यं मम यं प्रगभवेऽभूद्विशोधः

तत्रोत्पन्ना निवसति सती साऽधुना किन्नराणाम् ।

दृष्टा सौम्यं सजलनयना त्वं स्मरन्ती स्मरार्ता

मध्ये क्षामा यदितडरिणीप्रेक्षाणा निम्ननाभिः ॥ १९ ॥ (Megha 87b)

दृष्टा भूयः स्मरपरवशा यन्द्रकान्तोपलान्ते
 ध्यायन्ती त्वां सलसलयरं सन्दिदृक्षुर्विभित्वा ।
 यान्ती तस्मान्नयनसलिवैर्दृष्टिमागं निरुद्धे
 श्रोणीभारादलसगमना स्तोडनम्ना स्तनाभ्याम् ॥ २० ॥ (Megha 87c)

कामावस्थामिति बहुतिथीं धारयन्ती त्वयाऽसौ
 ज्ञेया साक्षाद्रतिरिव मनोडारिणी तत्र गत्वा ।
 नानावेषे बहुविलसिते किन्नरस्त्रीसमाजे
 या तत्र स्थाद्युवतिविषया सृष्टिराद्यैव धातुः ॥ २१ ॥ (Megha 87d)

साध्वीं चित्ते विधिनियमितामन्यपौंस्ने निराशां
 कन्यावस्थां त्वदुपगमने बद्धकामां सप्तीनाम् ।
 भ्रातुर्वार्य्यात्प्रणयविवशां त्वं वितर्क्यान्याथाऽलं
 तां जनीयाः परिमितकथां ज्वितं मे द्वितीयम् ॥ २२ ॥ (Megha 88a) var जनीयाः

सभ्यानीतैः सरसकदलीगर्भपात्रोपवीज्यैः
 लब्ध्वाश्वासं किमपि किमपि भ्विष्टवर्णा लपन्तीम् ।
 शीर्ष्प्रायां विरलविधुरामावयोर्बद्धसाम्या-
 दूरीभूते मयि सलयरे यङ्कवाकीमिवैकाम् ॥ २३ ॥ (Megha 88b)

मय्यायाते करडिसलयन्यस्तवङ्ग्रेन्दुमुग्धा
 त्वामेवाडर्निशमभिमनाश्चिन्तयन्ती वियोगात् ।
 याता नूनं अत तव दशामाशु मर्तव्यशेषां
 गाढोत्कण्ठागुरुषु दिवसेष्वेषु गच्छत्सु आला ॥ २४ ॥ (Megha 88c) var गाढोत्कण्ठा गुरुषु

तस्याः पीनस्तनतटभरात्सामिनम्राग्राभागा
 निश्चासोष्णप्रदवितमुभाम्भोजकान्तिर्विदुक्षा ।
 चित्तावेशात्तनुरपचिता सालसापाङ्गवीक्षा
 जाता मन्ये शिशिरमथितां पद्मिनीवान्यरुपा ॥ २५ ॥ (Megha 88d) var पद्मिनीं वान्यरुपाम्

निद्रापायाद्रजनिषु मुहुस्तावकं सम्प्रयोगं
 दिध्यासोः स्याद्भदनमपरं त्विन्दुभिम्भानुकारि ।
 नूनं तस्याः प्रबलरुदितोरुननेत्रं बलूनां (Megha 89a) var प्रियाया
 निश्चासानामशिशिरतया भिन्नवर्णाधरोष्ठम् ॥ २६ ॥ (Megha 89b) var निःश्चासानामशिशिरतया
 त्वां ध्यायन्त्या विरलशयनाभोगमुक्ताभिलाङ्ग्याः

शङ्खे तस्या मृदुतलमवष्टभ्य गाडोपधानम् ।

डस्तन्यस्तं भुभमसकलव्यक्ति लम्बालकत्वा- (Megha 89c)

दिन्दीर्घेभ्यं त्वदुपसरणकिलष्टकान्तेर्भिर्भर्ति ॥ २७ ॥ (Megha 89d) var त्वदनुसरणकिलष्टकान्तेर्भिर्भर्ति

तस्याः पीडां रडयितुमलं तौ य मन्थे मृगाक्ष्याः

मद्ग्रेछिन्याः सड सडयरी सेवते यौ द्वितीया ।

रक्ताशोकश्चलडिसलयः डेसरश्चात्र कान्तः (Megha 83a)

प्रत्यासन्नौ डुरडकवृतेर्माधवीमडुपस्य ॥ २८ ॥ (Megha 83b)

कामस्यैकं प्रसवभवनं विद्धि तौ मन्निवेशे

मद्ग्रेछिन्या विरचिततलौ सेवनीयौ प्रियायाः ।

अेकः सभ्यास्तव सड मया वामपादाभिलाषी (Megha 83c)

कङ्कृत्यन्यो वदनमदिरां डोडदृष्टभ्रनाडस्याः ॥ २९ ॥ (Megha 83d)

मूलं वोअ्यैर्मनसि निडितं लक्ष्यते त्वद्वियोगा-

तस्या साधाध्यवसितमृतेर्बाडिड्वाधिष्ठितात्रा ।

तन्मध्ये य स्फुटिकङ्कलका काञ्चनी वासयष्टि- (Megha 84a)

मूले भङ्गा मणिभिरनतिप्रौढवंशप्रकाशैः ॥ ३० ॥ (Megha 84b)

तां कामिन्याः डुसुमधनुषो वैजयन्तीमिवैकां

मत्वार्थन्ति प्रडलरुडिता सापि साध्वी त्वदास्यै ।

तालैः शिञ्जावलयसुभगैः कान्तया नर्तितो मे (Megha 84c) var शिञ्जावलयसुभगैर्नर्तितः कान्तया मे

यामध्यास्ते द्रिवसविगमे नीलकण्ठः सुडुङ्गः ॥ ३१ ॥ (Megha 84d)

प्रीतिस्तस्या मम य युवतेर्निर्विवेका ततोडडं

जानाम्येनां व्यसनपतितां मद्गुडे तश्चरोडडम् ।

अेभिः साधो डुदयनिडितैर्लक्षणैर्लक्षयेथाः (Megha 85a)

द्वारोपान्ते लिडितवपुषौ शङ्भपद्मौ य दृष्ट्वा ॥ ३२ ॥ (Megha 85b)

तस्या डुःभप्रशमनविधौ व्यापृते मल्लत्रे

मूडीभूतेडध्यनुयरजने मन्मन्दायमाने ।

क्षामश्थायं भवनमधुना मद्वियोगेन नूनं (Megha 85c)

सूर्यापाये न ञलु डमलं पुष्यति स्वामभिष्याम् ॥ ३३ ॥ (Megha 85d)

पश्यामुष्याभुपवनभुवि प्रेयसीं तां धाना-

मार्धिं त्वत्तो विरडविधुरां मद्ग्रथःप्रत्ययेन ।

गत्वा सधः कलभतनुता शीघ्रसम्पातडेतोः (Megha 86a) var कलभतनुतां

कीडाशैवे प्रथमकथिते रभ्यसानौ निषण्णः ॥ ३४ ॥ (Megha 86b) var रभ्यसाणौ

नो येदन्तर्गृहमधिवसेत्सा दशामुद्धन्ती

गूढं दृष्टुं समभिलषितां तां तदा तत्स्थ अवे ।

अर्द्धस्यन्तर्भवनपतितां कर्तुमल्पाव्यभासं (Megha 86c)

अधोतालीविलसितनिभां विद्युद्भेषट्टिम् ॥ ३५ ॥ (Megha 86d)

आलोके ते निपतति पुरा सा बलिव्याकुला वा (Megha 90a)

त्वत्सम्प्राप्त्यै विहितनियमान् देवताभ्यो भजन्ती ।

भुङ्क्ष्यादृढं चिरपरिचितं त्वद्गतं ज्ञातपूर्वं

मत्सादृश्यं विरडतनु वा भावगम्यं लिभन्ती ॥ ३७ ॥ (Megha 90b)

आलिप्याऽतो भवदनुकृतिं यक्षुरुन्मील्य कृश्रा-

त्यश्यन्ती वा सजलनयनं प्राक्तनीं मन्यमाना ।

पृथन्ती वा मधुरवचनां सारिकां पञ्जरस्थां (Megha 90c) var शारिकां

कञ्चित्कर्तुः स्मरसि रसिके त्वं हि तस्य प्रियेति ॥ ३७ ॥ (Megha 90d)

उत्सङ्गे वा मलिनवसने सौम्य निक्षिप्य वीणां (Megha 91a) var सोम्य

गाढोत्कण्ठं करुणविरुतं विप्रलापायमानम् ।

मद्गोत्राङ्गुं विरचितपदं गेयमुद्रातुकाभा । (Megha 91b)

त्वामुद्दिश्य प्रचलदलकं मूर्च्छनां भावयन्ती ॥ ३८ ॥

तन्त्रीशार्द्रा नयनसलिलैः सारयित्वा कथञ्चित् (Megha 91c) var तन्त्रीशार्द्रा

स्वाङ्गुल्यगैः कुसुममृदुभिर्वल्लकीमास्पृशन्ती ।

ध्यायं ध्यायं त्वद्गुणगमनं शून्यचिन्तानुकण्ठी

भूयो भूयः स्वयमपि कृतां मूर्च्छनां विस्मरन्ती ॥ ३८ ॥ (Megha 91d)

शेषान्मासान् विरडदिवसस्थापितस्याऽवधेर्वा (Megha 92a)

जन्मान्यत्वेऽप्यधिगतिमितान् देवभावानुभावात् ।

विन्यस्यन्ती भुवि गणनया देडलीमुक्तपुष्पैः (Megha 92b) var देडलीदत्तपुष्पैः

स्मृत्याऽढान् स्फुटयितुमिव स्वात्मनो मृत्युसन्धीन् ॥ ४० ॥

भुङ्क्ष्यासात् स्वपन एव विस्पष्टभूयं त्वयाऽमा

सम्भोगं वा लुदयनिहितारम्भमास्वादयन्ती । (Megha 92c) var (संयोगं) मत्सङ्गं वा

मूर्च्छासुभा सभयमथवाऽऽश्वास्यमाना सप्तीभिः

प्रायेषैते रमणविरडेष्वङ्गनानां विनोदाः ॥ ४१ ॥ (Megha 92d)

[ष.ऽभिः कुलकम्]

सव्यालापैः सुभविरुतिभिस्तद्धिनोद्वैस्तथाऽन्यैः

सव्यापारामलनि न तथा पीऽयेद्विप्रयोगः । (Megha 93a) var पीऽयेन्मद्विप्रयोगः

स्वापापायाःदृष्टयनिडितं त्वामजस्रं स्मरन्ती

शङ्के रात्रौ गुरुतरशुभं निर्विनोदां सर्षीं ते ॥ ४२ ॥ (Megha 93b)

अेवं प्रायैस्त्वयि सुभगतां व्यञ्जयद्भिर्यथार्थै-

र्मत्सन्देशैः सुभयितुमतः पश्य सार्ध्वीं निशीथे । (Megha 93c) var सुभयितुमलं

पर्यस्ताऽर्गो कुसुमशयने निस्सुभामाधिरुद्धां

तामुन्निद्रामवनिशयनां सौधवातायनस्थः ॥ ४३ ॥ (Megha 93d)

शित्रन्यस्तामिव सवपुषं मन्मथीयामवस्था-

माधिक्षामां विरलशयने सन्निषण्णैकपार्श्वाम् । (Megha 94a)

तापापास्त्यै लृष्टयनिडितां लारयर्षीं दधानं

प्रायीमूले तनुमिव कलामात्रशेषां डिमांशोः ॥ ४४ ॥ (Megha 94b)

मलामिन्या प्राणयरसिडैः सन्निधौ त्वत्प्रियाया

नीता रात्रिः क्षण एव मया सार्धमिच्छारतैर्या । (Megha 94c) var क्षणमिव

निद्राद्विड्भिर्मुडुरुपयितैः पक्ष्मरुद्भिर्गालद्भि-

स्तामेवोषणैर्विरलमलतीमश्रुभिर्यापयन्तीम् ॥ ४५ ॥ (Megha 94d)

अन्तस्तापं प्रपिशुनयतया स्वं कवोषणेन भूयो

निःश्रानेनाऽधरकिसलयकलेशिना विक्षिपन्तीम् । (Megha 96a)

शुद्धस्नानात् परुषमलकं नूनमागण्डलम्बं (Megha 96b)

विश्विष्टं वा हरिणारयितं लाञ्छनं तन्मुकेन्दोः ॥ ४६ ॥

मद्विशेषादुपलितशुभो दूरदेशस्थितस्य

प्राणेशस्य स्वयमनुचितानङ्गबाधस्य जातु ।

मत्साम्योगः कथमुपनमेत् स्वप्रजोऽपीति निद्रा- (Megha 96c) var मत्साम्योगः कथमुपनयेत्

माकाङ्क्षन्तीं नयनसलिलोत्पीऽरुद्धावकाशाम् ॥ ४७ ॥ (Megha 96d)

आद्यै बद्धा विरलदिवसे या शिष्या दाम डित्वा (Megha 97a)

जन्मन्यस्माद्व्यवडिततरे वेणिका स्मर्थमाणा ।

शापस्याऽन्ते विगलितशुभ्या तां मयोद्वेष्टनीयां (Megha 97b)

स्वां निन्दन्तीं विरलवपुषं सऽङ्गमं वा विडाय ॥ ४८ ॥

तां वङ्क्रेन्दुग्रसनरसिकां राडुमूर्तिं श्रितं वा

व्योमच्छायां मदनशिषिनो धूमयष्टीयमानाम् ।

स्पर्शकिलिष्टामयमितनभेनाऽसकृत्सारयन्ती (Megha 97c) var स्पर्शद्विष्टामयमितनभेनासकृत्
गाण्डाभोगाढ्ठिनविषमामेकवेर्णी करेण ॥ ४८ ॥ (Megha 97d)

पादानिन्दोरमृतशिशिराञ्जालमार्गप्रविष्टा- (Megha 95a)

निष्टान्बन्धूनिव मृगयितुं संश्रितान् सङ्गृहीतुम् ।

पूर्वप्रीत्या गतमभिभुषं सन्निवृत्तं तथैव (Megha 95b)

प्रत्याहृत्य स्वनयनयुगं येतसा धूममानाम् ॥ ५० ॥

भूयोभूयः शिशिरकिरणे स्वाङ्गराञ्जालमार्गे-

रातन्वाने पुनरपि गताभ्यागतैः क्लिश्यमानम् ।

भेदाख्यक्षुः सलिलगुरुभिः पक्षमभिश्छाद्यन्ती (Megha 95c) var यक्षुः भेदात्

साञ्जैऽह्वीव स्थलकमलिनीं नप्रभुद्धां नसुमाम् ॥ ५१ ॥ (Megha 95d) var न प्रभुद्धां न सुमाम्

[नवभि कुलकम्]

सा सन्यस्ताभरणमभला पेलवं धारयन्ती (Megha 98a) var पेशलं

वीताडारा नयनसलिलैराप्लुतापाण्डुगाण्डम् ।

शय्योत्सङ्गे निहितमसकृद् द्रुण्द्रुभेन गात्रं (Megha 98b)

त्वाभ्यन्तर्विचलितधृतिं तां दशां नेतुमर्हत् ॥ ५२ ॥

शय्योपान्ते भृशमपसुष्मा मत्स्यलोवं लुलन्ती

भङ्गोत्कम्पश्चासितविवशा कामपात्रायिता सा ।

त्वाभ्यस्रं नवजलमयं भोययिष्यत्यवश्यं (Megha 98c)

प्रायः सर्वो भवति करुणावृत्तिरार्द्रान्तरात्मा ॥ ५३ ॥ (Megha 98d)

बन्धुप्रीतिं गुरुजनं धवाद्युत्थं कान्ताद्वितीये

जाने साध्यास्तव मयि मनः संभृतस्नेहमस्मात् । (Megha 99a)

संवासाख्य व्यतिकरमिमं तत्त्वतो वेसि तस्मा-

दित्यम्भूतां प्रथमविरडे तामहं तर्क्यामि ॥ ५४ ॥ (Megha 99b)

तन्मे सत्यं सकलमुद्दितं निश्चिनु स्वार्थसिद्धयै

स्निग्धां वृत्तिं मनसि घटयन् येन साध्यानुविद्धम् ।

वाद्यालं मां न भलु सुभगम्मन्यभावाः करोति (Megha 99c)

प्रत्यक्षं ते निभिलमचिराद्भ्रातरुक्तं मया यत् ॥ ५५ ॥ (Megha 99d)

भूयः प्रीत्यै भवतु सुदृती सा मदाज्ञाकृतस्ते

स्निग्धं यक्षुस्त्वयि निदधती दृष्टमात्रे पुरा यत् ।

रुद्धापाङ्गप्रसरमलकैरञ्जनस्नेहशून्यं (Megha 100a)

प्रत्यादृशादपि य मधुनो विस्मृतभ्रूविलासम् ॥ ५६ ॥ (Megha 100b)

मत्प्रामाण्यादसुनिरसने निश्चितात्मा त्वमेनां

भोक्तुं याया धनदनगरीं तत्प्रमाणाय सज्जे ।

त्वय्यासन्ने नयनमुपरिस्पन्दि शङ्के भृगाक्षया (Megha 100c)

मीनक्षोभाख्यलकुवलयश्रीतुलामेध्यतीति ॥ ५७ ॥ (Megha 100d)

धृत्यमोघवर्षपरमेश्वरपरमगुरुश्रीजिनसेनाचार्यविरचिते मेघदूतवेष्टितवेष्टिते श्रीपार्श्वभ्युदये भगवत्कैवल्यवर्णनं
नाम तृतीयः सर्गः ।

॥ अथ यतुर्थः सर्गः ॥

सन्दिष्टं य प्राणयमधुरं कान्तया मे द्वितीयैः

प्राणैः प्राणा नवनववरः सन्नितिः त्वां प्रतीदम् ।

तर्कतुं त्वं त्वरथ लघु नः किं किमेवं न कुर्याः

वामश्चास्याः कररुडपदैर्भुज्यमानो मदीयैः ॥ १ ॥ (Megha 101a)

भोभो भिक्षो मयि सडरुषि क्व प्रयास्यस्यवश्यं

त्वामुद्भेतिप्रणिपतनकैः सारथिष्ये तदग्रम् ।

न प्राणान्स्वान्घटयितुमलं तावको निर्णयो वा

मुक्ताजालं थिरपरिथितं त्याजितो दैवगत्या ॥ २ ॥ (Megha 101b)

किं ते वैरिद्विरदनघटाकुम्भसम्भेदनेषु

प्राप्तस्थेमा समरविजयी वीरलक्ष्याः करोऽयम् ।

नाऽस्मत्पङ्गः श्रित्तिपथमगाद्रक्तपानोत्सवानां

सम्भोगान्ते मम समुचितो षस्तसंवाडनानाम् ॥ ३ ॥ (Megha 101c)

अस्युद्गीर्णो मयि सुरभटास्तेऽपि भिष्यत्यसभ्यः

कस्त्वं स्थातुं भाषा मम पुरः किं न जिह्वेपि भिक्षो ।

भावत्तोऽयं मदसिवितताभ्युदनात्तत्पुरस्ताद्-

यास्यत्यूरुः सरसकदलीस्तम्भगौरश्चलत्वम् ॥ ४ ॥ (Megha 101d)

यस्मिन्मुसां परिभवकलङ्काङ्गुनं स्थद्विपक्षा-

द्वीरालापे सति मदवतो वीरगोष्ठीषु वङ्गम् ।

विद्मन्मन्यो भवतु स भवानेव मानोन्नतानां
तस्मिन्काले जलद यदि सा लब्धनिद्रासुषा स्यात् ॥ ५ ॥ (Megha 102a)

या ते बुद्धिर्मदपथरिताद्विभ्यती लुमसगृहा
मूकावस्थां त्वयि विदधती रुन्धती सत्त्ववृत्तिम् ।
सावष्टम्भं भव भटतरो वार्धयुद्धेऽस्थिरः स-
न्वास्यैनां स्तनितविभुषो याममात्रं सडस्व ॥ ६ ॥ (Megha 102b)

माभूदभीतिस्तव सुरभटत्रासिगर्जोर्जितेऽसि-
प्राप्ते योद्धुं मयि किमभियाने मृतिर्वीरलक्ष्याः ।
वीरम्मन्ये त्वयि मयि तथाऽन्यत्र वा प्रेमभङ्गो
मा भूदस्थाः प्राणयिनि जने स्वप्रलब्धे कथञ्चित् ॥ ७ ॥ (Megha 102c) var प्राणयिनि मयि

निस्सङ्गस्त्वं न छि भुवि भयस्याऽङ्गमङ्गाङ्गसङ्गात्
किं वा ज्वन्मतक भवतोऽप्यस्ति भीरुङ्गनानाम् ।
कृत्वा युद्धे विदधति मतिं नान्विमे योधमुष्याः
सधः कण्ठयुतभुजलताग्रन्थि गाढोपगूढम् ॥ ८ ॥ (Megha 102d)

लक्ष्मीं क्षीणां स्ववपुषि सतीमुद्यमाप्येन दोषा
प्रोत्थाप्याऽलं भव युधि सतामाश्रितानुग्रहोऽर्थः ।
शंसन्तीदं ननु नवधना धर्मतमक्षतां क्षमां
प्रोत्थाप्यैनां स्वजलकण्डिकाशीतलेनाऽनिलेन ॥ ९ ॥ (Megha 103a) var तामुत्थाप्य

कीर्तिं य स्वां कुरु कुसुमितां स्वोद्यमाभ्युप्रसैकैः
सद्गर्वां वा प्रधनविषयैरुन्नतानां क्मोऽयम् ।
कुर्यात् किन्नो नवजलमुयां कुं क्षतान्तामनेछा
प्रत्याश्रस्तां सममभिनवैर्जलकैर्भालतीनाम् ॥ १० ॥ (Megha 103b)

मत्प्रातीथ्यं समरशिरसि प्राप्य दृष्टावदानः
क्षीणायुस्त्वं कुरु सुरवधूं काञ्चिदापूर्वाकामाम् ।
धामारोढ-सडजमणिभाभूषितोऽम्भोद या
विद्युद्गर्भः स्तिमितनयनां त्वत्सनाथे गवाक्षे ॥ ११ ॥ (Megha 103c)

यद्यैतत्तेऽध्यवसितमतिप्रौढमानोद्धुरस्य
ध्यानाभ्यासं शिथिलय ततो योद्धुकामो निकामम् ।
अस्युत्प्यातः पटुतरगिरं प्रोज्ज्य वायंयमत्वं
वक्तुं धीरं स्तनितवयनो मानिनीं प्रकमेथाः ॥ १२ ॥ (Megha 103d) var धीरस्तनितवयनैर्मानिनीं

भीते शस्त्रं यद्वि भटमते वावडीभ्यस्त्रशून्ये
स्त्रीमन्ये वा यरणपतिते क्षीणके वा स कश्चित् ।
पादस्यूष्टया शपथयति वा जातु लिंसां भुजिष्यं
भर्तुर्मित्रं प्रियमभिवधे विद्धि मामम्बुवाडम् ॥ १३ ॥ (Megha 104a) var प्रियमविधवे

तन्मा भैषीर्विडतगरिमा उस्तमुत्क्षिप्य पादा-
वाश्लिष्य त्वं मम यद्वि य ते ज्वनेऽस्त्युत्सुकत्वम् ।
किञ्चित्प्रीत्यै प्रिययुवतितो माऽन्यथा त्वं गृहीर्मा
तत्सन्देशैर्मनसि निडितैरागतं त्वत्सभीपम् ॥ १४ (Megha 104b)
var तत्सन्देशैर्दृष्टयनिडितैरागतं

सधः क्लृप्तो जलदसमयो यो मयाकालमेधै-
रारुद्धद्युर्वयधि सडसा सोऽप्यनेनात्मशक्त्या ।
ध्वान्तस्यैव प्रतिनिधिरडो योषितां ज्वनार्थं
यो वृन्दानि त्वरयति पथि श्राम्यतां प्रोषितानाम् ॥ १५ ॥ (Megha 104c)

सोऽयं योगी प्रकटमडिमा लक्ष्यते दूर्विभेदो
विद्यासिद्धो ध्रुवमभिमना यन्ममाध्यात्तनाशा ।
कर्तुं शक्ता नवघनघटा या मनांस्यध्वगानां
मन्द्रस्निग्धैर्ध्वनिभिरबलावेणिमोक्षोत्सुकानि ॥ १६ ॥ (Megha 104d)

धत्याध्यायन्पुनरपि मुनिं सोऽभाणीधुद्धशौण्डो
वीरश्रीस्त्वामिड वनतरौ मन्मथाकलेशमुक्ता ।
पश्यन्त्यास्ते दशमुष्पपुरोधानवृक्षे सती स्या-
दित्याप्याते पवनतनयं मैथिलीवोन्मुष्पी सा ॥ १७ ॥ (Megha 105a)

सङ्घ्ये सङ्घ्यं सुभटविषयां पूरयन्नस्मदीये
डित्वा भीतिं त्वमधिशयितो वीरशय्यां यदा स्याः ।
प्रत्यासीदत्यपिडितरसा वीरलक्ष्मीस्तदृषा
त्वामुडकण्ठोश्चवसितदृष्टया वीक्ष्य सम्भाव्य यैव ॥ १८ ॥ (Megha 105b)

मन्ये श्रोत्रं परुषपवनैर्दूषितं ते मटुक्तां
व्यक्ताङ्गतां समरविषयां सङ्गुथां नो शृणोति ।
तत्पारुष्यप्रडरणमिदं भेषजं विद्धि गेयं
श्रोष्यत्यस्मात्परमवडितं सौम्य सीमन्तिनीनाम् ॥ १९ ॥ (Megha 105c)

var श्रोष्यत्यस्मात्परमवडिता

श्रव्यं गेयं नयनसुभगं रुपमालोकनीयं

पेयस्तासां वदनसुरभिः स्पृश्यमाधायमङ्गम् ।

कामाङ्गं ते समुचितमिदं सङ्गमं सानुबन्धं

कान्तोपान्तात्सुलुप्तुपगमः सङ्गमात्किञ्चिदूनः ॥ २० ॥ (Megha 105d)

var कान्तोदन्तः सुलुप्तुपनतः

तस्माद्भासः किसलयमृदु त्वं मुष्पस्थायि दिव्यं

ताम्बूलं य प्रणयमचिराद्योषितां मानयोश्चैः ।

व्यर्थकलेशां विसृज विरसामार्थवृत्तिं मुनीनां

तामायुष्मन्मय य वयनादात्मनश्चोपकर्तुम् ॥ २१ ॥ (Megha 106a)

श्रेयोमार्गः किल मुनिवद्वैः सेव्यते मोक्षधेतोः

सौष्यं द्वेषा सुरयुवतिजं मुक्तिलक्ष्याश्रयं य ।

दूरे मुक्तिः सुलभमितरत्सेवमन्योऽपि विद्वान्

भूयादेषं तव सडयरो रामगिर्याश्रमस्थः ॥ २२ ॥ (Megha 106b)

विद्युद्धव्नीविलसितनिभाःसम्पदश्चञ्चलत्वात्

लब्धाभोगाः नियतविपदस्तत्क्षणादेव भोगाः ।

तस्मात्लोकः प्रणयिनि जने स्थास्नुभावव्यपायात्

अव्यापन्नः कुशलमभले पृथ्यति त्वां वियुक्तः ॥ २३ ॥ (Megha 106c)

तद्भोक्तव्ये स्वयमुपनते शीतकत्वं समुज्जे-

र्भृत्युव्याधो द्रुतमनुपदी वाममन्विच्छतीतः ।

आयुष्मत्वं कुशलकलितं नन्विडाशाधि नित्यं

पूर्वाशास्थं सुलभविपदां प्राणिनामेतदेव ॥ २४ ॥ (Megha 106d) var पूर्वाभाष्यं

सौषा भाला प्रथमकथिता पूर्वजन्मप्रिया ते

पश्यायाता रडसि परिरभ्याऽनुमोदं नयेत्वाम् ।

अङ्गेनाङ्गं तनु य तनुना गाढतप्तेन तप्तं (Megha 107a) var प्रतनु तनुना

सास्त्रेणास्रद्रवमविरतोत्सृष्टमुत्सृष्टितेन ॥ २५ ॥ (Megha 107b) var सास्त्रेणाश्रुद्रुतमविरतोत्सृष्टमुत्सृष्टितेन

दूरागाढप्रणयदिवसो मन्मथेनाऽतिभूमिं

नीतो बिभ्यत्त्वदभिसरणाद्दुत्सुकः स्त्रीजन्स्त्वाम् ।

उष्णोच्छ्वासं समधिकतरोच्छ्वासिना दूरवर्ती (Megha 107c)

सङ्कल्पैस्तैर्विशति विधिना वैरिणा रुध्रमार्गः ॥ २६ ॥ (Megha 107d)

सोऽयं त्वत्तः प्रणयकण्डिकाभयलब्ध्या विलक्षो

दूरात्सेवां तव वितनुते पश्य सार्थो वधूनाम् ।

शब्दाभ्येयं यदपि किल ते यः सभ्रीनां पुरस्तात् (Megha 108a)

कर्णो लोलः कथयितुमभूदाननस्पर्शलोभात् ॥ २७ ॥ (Megha 108b)

योऽसौ स्त्रीणां प्रणयमधुरो भावगम्योऽधिकारः

कामाभिप्यां दधदविरतं लोकरुढा प्रसिद्धिः ।

सोऽतिक्रान्तः श्रवणविषयं लोयनाभ्यामदृष्ट- (Megha 108c)

स्वामुत्कण्ठाविरचितपदं मन्मुभेनेदमाह ॥ २८ ॥ (Megha 108d)

योगिन् ! योगप्रणिलितमनाः किन्तरां ध्येयशूच्यं

ध्यायस्येवं स्मर ननु धियाऽदक्षवेद्यं मतं नः ।

श्यामास्वङ्गं यदितलरिणीप्रेक्षाणे दृष्टिपातं (Megha 109a)

वक्त्रस्थाया शशिनि शिपिनां भर्षभारेषु केशान् ॥ २९ ॥ (Megha 109b) var वक्त्रस्थायां

पश्याऽऽमुष्मिन्नवकिसलये पाणिशोभां नभानां

छायामस्मिन् कुरवकवने सप्रसूने स्मितानाम् ।

लीलामुधत्सुमितलतामञ्जरीष्वस्मदीया-

मुत्पश्यामि प्रतनुषु नदीवीथिषु भ्रूविलासान् ॥ ३० ॥ (Megha 109c)

सादृश्यं नः स्फुटमिति यथा दृश्यते सर्वगामि

ध्येयं साक्षात्सुम्भङ्गलमिदं योगिनां कामदायि ।

मिथ्याध्यातेर्मुनिषु विधये उ तपोलक्ष्मि तद्दृ

हन्तैकस्थं क्वचिदपि न ते यद्विऽ सादृश्यमस्ति ॥ ३१ ॥ (Megha 109d)

var हन्तैकस्मिन्क्वचिदपि न ते यद्विऽ सादृश्यमस्ति

डा धिङ् मूर्द्धि यदयमृषिपः त्वामसाध्वीमञ्जनन्

त्वय्यासक्तिं मुडुरुपगतोऽस्मास्वनादर्थभूय्य ।

येतोमथ्यां यदनुकमितां ध्यायति प्रेयसीं वा

त्वामालिप्य प्रणयकुपितां धातुरागैः शिलायाम् ॥ ३२ ॥ (Megha 110a) var प्रणयकुपिता

भो भो साधो मम कुरु दयां द्रेडि दृष्टिं प्रसीद

प्रायः साधुर्भवति करुणार्द्राङ्कितस्वान्तवृत्तिः ।

योगं तावच्छिथिलय मनाङ् प्रार्थनायाटुकारैः

आत्मानं ते यरणापतितं यावद्विच्छामि कर्तुम् ॥ ३३ ॥ (Megha 110b)

त्वत्सादृश्यं मनसि गुणितं कामुकीनां मनोद्धृतं
 कामाभाधां लघयितुमथो द्रष्टुकामा विलिप्य ।
 यावत्प्रीत्या डिल बहुरसं नाथ पश्यामि कोष्यै-
 रस्त्रैस्तावन्मुद्गरुपयितैर्दृष्टिरालुप्यते मे ॥ ३४ ॥ (Megha 110c)

तीप्रावस्थे तपति मद्ने पुष्पबाणैर्मदङ्गं
 तल्वेऽनल्पं दलति य मुहुः पुष्पभेदैः प्रकृमे ।
 तीप्रापाया त्वदुपगमनं स्वप्नमात्रेऽपि नाऽऽपं
 कूरस्तस्मिन्नपि न सलते सङ्गमं नौ कृतान्तः ॥ ३५ ॥ (Megha 110d)

मामाकाशप्रणिलितभुजं निर्दयाश्लेषलेतो- (Megha 111a)
 रुत्तिष्ठासुं त्वदुपगमनप्रत्ययात्स्वप्नजातात् ।
 सभ्यो दृष्ट्वा सकरुणामृदुव्यावडासीं दधानाः
 कामोन्मुग्धाःस्मरयितुमखो संश्रयन्ते विबुद्धाम् ॥ ३६ ॥

निद्रासङ्गादुपहितरतेर्गाढमाश्लेषवृत्ते -
 र्वध्यायास्ते कथमपि मया स्वप्नसन्दर्शनेषु (Megha 111b)
 विश्लेषस्याद्विहितरुदितैराधिजैराशुभोधैः
 कामोऽसख्यं घटयतितरां विप्रलम्भावताराम् ॥ ३७ ॥

तां तां येष्टां रलसि निडितां मन्मथेनाऽस्मदङ्गे
 त्वत्सम्पर्कस्थिरपरिचयावाप्तये भाव्यमानाम् ।
 पश्यन्तीनां न भलु बहुरशो न स्थलीद्वैवतानां (Megha 111c)
 मुक्तास्थूलास्तरुडिसलयेष्वश्रुवेशाः पतन्ति ॥ ३८ ॥ (Megha 111d)

सङ्क्षिप्येत क्षणमिव कथं दीर्घयामा त्रियामा (Megha 113a)
 var क्षण एव

प्राणधीशे विधिविघटिते दूरवर्तिचरिणीष्टे ।
 इत्थं कामाकुवितलुदृष्ट्या चिन्तयन्ती भवन्तं
 प्राणारक्षं श्रसिमि बहुरशश्चक्रवाकीव तमा ॥ ३९ ॥

ज्योत्स्नापातं मम विपलितुं नोतरां शङ्कुवन्त्याः
 सर्वावस्थास्वल्परपि कथं मन्दमन्दातपं स्यात् । (Megha 113b)
 आचित्तेशप्रथमपरिभ्रमोदयादित्यभीक्ष्णं
 ध्यायामीदं मदनपरतासर्वचिन्तानिदानम् ॥ ४० ॥

कामावेशो मलति विडितोत्कण्ठमाभाधमाने

त्वय्यासक्तिं गतमनुगतप्राणमेतद्वयं च ।

इत्थं येतश्चटुलनयने दुर्लभप्रार्थनं मे (Megha 113c)

गाढोष्णाभिः कृतमशरणां त्वद्वियोग्यथाभिः ॥ ४१ ॥ (Megha 113d) var गाढोष्माभिः

तानप्राक्षं मदनविवशा युष्मदीयप्रवृत्तिं

प्रत्यावृत्तान् छिमवदनिलान् कातरा मत्समीपम् ।

भित्त्वा सधः किसलयपुटान्देवदारुद्रुमाणां (Megha 112a)

ये तत्क्षीरस्रुतिसुरभयो दक्षिणेन प्रवृत्ताः ॥ ४२ ॥ (Megha 112b)

छष्टे वस्तुन्यतिपरिचितं यत्तद्यद्गङ्गानां

प्रीतेर्लुतुर्भवति नियतं यत्त्वद्गङ्गानुरोधत् ।

आलिङ्ग्यन्ते गुणवति मया ते तुषाराद्रिवाताः (Megha 112c)

पूर्वं स्पृष्टं यद्वि किल भवेद्गङ्गमेभिस्तवेति ॥ ४३ ॥ (Megha 112d)

var पूर्वस्पृष्टं

तन्मे वीर प्रतिवचनकं द्देलि युक्तं वृथाशां

मा कार्षीर्मा यद्वि च रुचितं ते तदाभाष्यमेतत् ।

नन्वात्मानं बहु विगणयन्नात्मनैवाऽवलम्बे (Megha 114a)

तद्व्याप्तिं त्वमपि नितरां मा गमः कातरत्वम् ॥ ४४ ॥ (Megha 114b)

अेवं प्रायां निकृतिमसुरः स्त्रीमयीमाशु कुर्वन्

व्यर्थोद्योगः समजनि मुनौ प्रत्युताऽगात्स दुःखम् ।

कस्यैकान्तं सुभमुपनतं दुःखमेकान्ततो वा (Megha 114c)

var कस्यात्यन्तं

नीयैर्गच्छत्युपरि च दशा चकनेमिङ्कमेण ॥ ४५ ॥ (Megha 114d)

यस्मिन्काले समजनि मुनेः केवलज्ञानसम्प-

द्यस्मिन्नेत्यो गिरिमुदुदरभूर्ध्रिं चिक्षेप्सुरस्य ।

तत्काले सा शरदुदभवद्भक्तुत्तामेति वोऽर्थैः

शापान्तो मे भुजगशयनादुत्थिते शार्ङ्गपाणौ ॥ ४६ ॥ (Megha 115a)

जयोत्सनाडासं दिशि दिशि शरत्तन्वती प्रादुरासी-

द्वैत्यस्याऽस्य प्रलसितुमिवाज्ञानवृत्तिं दुरन्ताम् ।

वैमल्येन स्फुटमिति दिशां रुच्यतीवोष्णकालं

मासानन्यागमय यत्तुरो लोचने मीलयित्वा ॥ ४७ ॥ (Megha 115b)

var शेषान्मासान् गमय

जाताकम्पासननियमितः सावधिर्नागराजः

कान्तां स्माऽऽल प्रथममधिपं पूजयावोऽद्य गत्वा ।

पश्चादावां विरलगुणितं तं तमात्माभिलाषं (Megha 115c)

निर्वेक्ष्यावः परिणतशरय्यन्द्रिकासु क्षपासु ॥ ४८ ॥ (Megha 115d)

प्रस्थानेऽस्य प्रलतपटले दिव्ययानावकीर्णै

कश्चित्कान्तां तदनुगजः सस्मितं वीक्षते स्म ।

भूयश्चाळ त्वमपि शयने कण्ठलग्ना पुरा मे (Megha 116a)

निद्रां गत्वा किमपि रुदती सस्वनं विप्रभुद्धा ॥ ४९ ॥ (Megha 116b)

यत्तद्गतं स्मरसि मामुपालब्धुकामा

मन्ये त्वीषत्पुपितमिव मे दर्शयन्ती प्रपासि ।

सान्तर्दासं कथितमसकृत्यृच्छतोऽसि त्वया मे (Megha 116c) var कथितमसकृत्यृच्छतश्च

दृष्टः स्वप्ने कितव रमयन्कामपि त्वं मयेति ॥ ५० ॥ (Megha 116d)

दृष्ट्वाऽलीन्द्रं स्थितमधिष्ठिनं सत्सपर्यं सजानिं

प्रारेभेऽसौ सभयमसुरो मुक्तशैलोऽपयतुम् ।

रुद्धश्चैवं धरण्यपतिना लो भवान्माऽपयासी-

देतस्मान्मां कुशलिनमभिज्ञानदानाद्भिदित्वा ॥ ५१ ॥ (Megha 117a)

देवस्याऽस्य प्रियसलजकः पूर्वजन्मन्यभूस्त्वं

स्त्रीकाभ्यंस्तं प्रसभमवधीर्वैरकाभ्यंस्तदैनम् ।

तत्ते मौढ्यात्कृतमनुयितं मर्षितं न त्वयाऽपि

मा कौलीनादसितनयने मय्यविश्वासिनी लूः ॥ ५२ ॥ (Megha 117b) var कौलीनाय्यकितनयने

धिक्कृत्यैनं मुद्गुरथ सजूकृत्य तं सोऽडिराजो

भक्त्या भर्तुश्चरणयुगले प्राणामत्स्नेहनिघ्नः ।

स्नेहानाहुः किमपि विरले द्रासिनस्तेऽप्यभोगा- (Megha 117c)

var ध्वंसिनस्ते त्वभोगाद्

दिष्टे वस्तुन्युपचितरसाः प्रेमराशीभवन्ति ॥ ५३ ॥ (Megha 117d)

सङ्केपाय्य स्तुतिमुरगराट् कर्तुमारब्ध भर्तुः

श्रेयस्सूते भवति भगवन्भक्तिरल्पाप्यनल्पम् ।

श्रेयस्कामा वयमत एतो भोगिनी नोऽनुकूला-

माश्चास्थैनां प्रथमविरले शोकदष्टे सर्षीं ते ॥ ५४ ॥ (Megha 118a) var आश्चास्थैवं प्रथमविरलोदग्रशोकं

सैषा सेवां त्वयि विदधतः श्रेयसे मे दुरापं

यन्माहात्म्यात्पदमधिगतं कान्तयाऽमा भयेदम् ।
 यस्माश्चैनं तदनुचरणेनाऽऽडमुज्ज्वलिविडारं
 तस्माद्देस्त्रिनयनवृषोत्पातकूटान्निवृत्तः ॥ ५५ ॥ (Megha 118b)
 var शैलादाशु त्रिनयवृषोत्पातकूटान्निवृत्तः
 तन्मे देव श्रियभुपरिमां तन्वतीयं त्वदङ्घ्र्यो-
 र्भक्तिर्भूयान्निभिलसुभदा जन्मनीऽऽप्यमुत्र ।
 कान्तासङ्गैरलमघवशाद् गृध्रुतं वर्धयद्भिः
 साभिज्ञानं प्रखितवयनैस्तत्र युक्तैर्ममाऽपि ॥ ५६ ॥ (Megha 118c) var
 साभिज्ञानप्रखितकुशलैस्तद्रथोभिर्ममापि
 भूयो याये सुरनुत मुने त्वामुपाऽऽढभक्तौ
 दैत्ये याऽस्मिन्प्राणयमधुरां देहि दृष्टिं प्रसीद ।
 शित्तोद्भेगैरनुशयकृतैश्चास्य गात्रात्प्रपित्सु
 प्रातः कुन्दप्रसवशिशिलं श्रुवितं धारयेदम् ॥ ५७ ॥ (Megha 118d)
 स्तुत्यन्तेऽसौ व्यरययदिव श्छत्रमुच्यैः कृष्णालिं
 भर्तुर्भक्त्या दधदधिशिरः स्वां वितत्य प्रमोदात् ।
 व्यात्तैर्वक्त्रैर्ध्रुवमिति मुनिं वक्तुकामस्तदानीं
 कश्चित्सोम्य व्यवसितमिदं बन्धुकृत्यं त्वया मे ॥ ५८ ॥ (Megha 119a)
 देवी याऽस्य प्रयलदलका लोलनेत्रेन्दुवक्त्रा
 द्रिव्यं छत्रं व्यरयदलो धैर्यमित्यालपन्ती ।
 दैत्यस्याऽऽद्रेर्यदभिलनं शक्तियोगेऽपि कर्तुं
 प्रत्यादेशान्न भवु भवतो धीरतां कल्पयामि ॥ ५९ ॥ (Megha 119b)
 तच्छायायां समधिकरुचिं देवमुत्पन्नबोधं
 भद्रास्थानं शरणमकृत त्यक्तवैरः स दैत्यः ।
 श्रेयोऽस्मभ्यं समभिलषितं वारिवालो यथा त्वं
 निःशब्देऽपि प्रदिशसि जलं याचितश्चातडेभ्यः ॥ ६० ॥ (Megha 119c)
 प्रत्युत्कीर्णो यद्वि य भगवन्भव्यलोडैकमित्रात्
 त्वत्तः श्रेयः कृलमभिमतं प्राप्नुयादेव भक्तः ।
 प्रत्युक्तैः किं कृलति जगते कल्पवृक्षः कृलानि
 प्रत्युक्तं हि प्रणयिषु सतामीप्सितार्थकिंयैव ॥ ६१ ॥ (Megha 119d)
 सङ्गीकस्ते कथमपि पुरो वर्तितुं सन्धटेऽऽढं

दूराद्भक्तुं निःकृतिभङ्गुलः पापकृद्भैरवः ।

सौजन्यस्य प्रकटय परां कोटिमात्मन्यसङ्गात्

येतत्कृत्वा प्रियमनुचितं प्रार्थनादात्मनो मे ॥ ६२ ॥ (Megha 120a)

var प्रियमनुचितप्रार्थनावर्त्मनो

अत्राणं मामपघृणामतिप्रौढमायं दुरीढं

पश्चात्तापाख्यरूपतितं सर्वसत्त्वानुकम्प ।

पापापेतं कुरु सकरुणं त्वाऽद्य याये विनम्रः

सौडर्द्धा विधुर एति वा मय्यनुकोशबुद्ध्या ॥ ६३ ॥ (Megha 120b)

एत्थङ्कारं कमठदनुजः स्वापकारं प्रमार्जन्

भूयः स्माऽऽऽऽऽऽऽ प्रकटितमडाभोगोभोगीन्द्रगूढः ।

लोकाल्हादी नव एव धनो देव धर्माभ्यु वर्ष-

त्रिष्टान्देशान्विचर जलद प्रावृषा संभृतश्रीः ॥ ६४ ॥ (Megha 120c)

यत्तन्मौढ्याद्भुविलसितं न्यायमुल्लङ्घ्य वायां

तन्मे मिथ्या भवतु य मुने दुष्कृतं निन्दितस्वम् ।

भक्त्या पादौ जिन विनमतः पार्श्व मे तत्प्रसादात्

मा भूदेषं क्षणमपि य ते विद्युता विप्रयोगः ॥ ६५ ॥ (Megha 120d)

Here ends the SamasyA part from MeghadUtam

अनुनयति सतीथं भक्तिनम्रेण मूर्ध्ना

कमठदनुजनाथे नागराजन्यसाक्षात् ।

ध्रुवमनुशयतमाद्वैरबन्धश्चिरात्तः

स्म गलति निजश्चित्तात्सन्तताश्रुच्छलेन ॥ ६६ ॥

अथ सुरभिसमीरान्दोलितैः कल्पवृक्षैः

समभमरनिकायाः पुष्पवृष्टिं वितेनुः ।

अविरलनिपतद्भिः स्वर्विमानैर्निरुद्धा

नवजलदविशिषेवेक्ष्यताऽसौ तदा धौः ॥ ६७ ॥

सपदि जलदमुक्तैः सान्द्रगन्धाम्बुपातैः

मधुपगणविकीर्णैराश्रसत्स्मा क्षतोष्मा-

वियति मधुरमुखैर्दुन्दुभीनां य नादः

सुरकरतलगूढास्फालितानां जजृम्भे ॥ ६८ ॥

षति विदितमडाद्धिर्धर्मसाम्राज्यमिन्द्राः
 जिनमवनतिभाजो भेजिरे नाकभाजाम् ।
 शिथिवितवनवासाः प्राक्तनीं प्रोज्जय वृत्तिं
 शरणमुपयुयुस्तं तापासा भक्तिनम्राः ॥ ६८ ॥

षति विरचितमेतत्काव्यमावेष्ट्य मेघं
 बहुगुणमपदोषं काविदासस्य काव्यम् ।
 मलिनितपरकाव्यं तिष्ठतादाशशाङ्गं
 भुवनमवतु देवस्सर्वदा धवर्षः ॥ ७० ॥

श्रीवीरसेनमुनिपादपयोजभृङ्गः
 श्रीमान्भूद्धिनयसेनमुनिर्गरीयान् ।
 तथ्योदितेन जिनसेनमुनीश्वरेण
 काव्यं व्यधायि परिवेष्टितमेघदूतम् ॥ ७१ ॥

॥ षत्यमोघवर्षपरमेश्वरपरमगुरुश्रीजिनसेनचार्यविरचितमेघदूतवेष्टिते
 श्रीपार्श्वअभ्युदये भगवत्सैवत्यवर्णनी नाम यतुर्थः सर्गः ॥

Based on this work, the following is the version of KAlidAsa's MeghadUtam,
 that was vogue during that period. Here, "Megha" refers to the book:
 Complete Works of Kalidasa, edited by V P Joshi

कश्चित् कान्ताविरडगुरुणा स्वाधिकारात्प्रमत्तः ॥ १ ॥ (Megha 1a)
 शापेनास्तङ्गमितमडिमा वर्षभोग्येण भर्तुः ॥ २ ॥ (Megha 1b)
 यक्षश्चक्रे जनकतनयास्नानपुण्योदकेषु ॥ ३ ॥ (Megha 1c)
 स्निग्धश्छायातरुषु वसतिं रामगिर्याश्रमेषु ॥ ४ ॥ (Megha 1d)
 तस्मिन्नद्रौ कतिचिदबलाविप्रयुक्तः स कामी ॥ ५ ॥ (Megha 2a)
 नीत्वा मासान् कनकवलयभ्रंशरिक्ताप्रकोष्ठः ॥ ६ ॥ (Megha 2b)
 आषाढस्य प्रथमदिवसे मेघमाश्लिष्टसानुम् ॥ ७ ॥ (Megha 2c)
 वप्रकीडापरिणतगजप्रेक्षणीयं ददर्श ॥ ८ ॥ (Megha 2d)
 तस्य स्थित्वा कथमपि पुरः कौतुकाधानछेतोः ॥ ९ ॥ (Megha 3a)
 अन्तर्भाष्यश्चिरमनुचरो राजराजस्य दध्यौ ॥ १० ॥ (Megha 3b)
 मेघालोके भवति सुम्भिनीऽप्यन्यथावृत्ति येतः ॥ ११ ॥ (Megha 3c)
 कण्डाश्लेषप्रणयिनि जने किं पुनर्दूरसंस्थे ॥ १२ ॥ (Megha 3d)
 प्रत्यासन्ने नभसि दयिताञ्जवितालम्बनार्थी ॥ १३ ॥ (Megha 4a)

- शुभूतेन स्वकुशलमर्थी डारयिष्यन् प्रवृत्तिम् ॥ १४ ॥ (Megha 4b)
 स प्रत्यग्नैः कुटजकुसुमैः कल्पितार्थाय तस्मै ॥ १५ ॥ (Megha 4c)
 प्रीतः प्रीतिप्रभुभवयनं स्वागतं व्याजडार ॥ १६ ॥ (Megha 4d)
 धूमज्योतिः सलिलमरुतां सन्निपातः क्व मेघः ॥ १७ ॥ (Megha 5a)
 सन्देशार्थाः क्व पटुकरणैः प्राणिभिः प्रापाणीयाः ॥ १८ ॥ (Megha 5b)
 छत्तौत्सुक्यादपस्त्रिगणयन् गुड्यकस्तं यथाये ॥ १९ ॥ (Megha 5c)
 कामार्ता छि प्रकृतिः कृपाणाश्चेतनायेतनेषु ॥ २० ॥ (Megha 5d)
 जतं वंशे भुवनविदिते पुष्करावर्तकानाम् ॥ २१ ॥ (Megha 6a)
 जानामि त्वां प्रकृतिपुरुषं कामरूपं मघोनः ॥ २२ ॥ (Megha 6b)
 तेनाऽर्थित्वं त्वयि विधिवशाद्दूरबन्धुर्गतोऽहम् ॥ २३ ॥ (Megha 6c)
 यात्र्या मोघा वरमधिगुणो नाधमे लब्धकामा ॥ २४ ॥ (Megha 6d)
 सन्तमानां त्वमसि शरणं तत् पयोदप्रियायाः ॥ २५ ॥ (Megha 7a)
 सन्देशं मे डर धनपतिकोधविश्लेषितस्य ॥ २६ ॥ (Megha 7b)
 गन्तव्या ते वसतिरलका नाम यक्षेश्वराणाम् ॥ २७ ॥ (Megha 7c)
 बाह्योद्यानस्थितडरशिरश्चन्द्रिका धौतडर्म्या ॥ २८ ॥ (Megha 7d)
 त्वामावृढं पवनपदवीमुद्गृहीतालकान्ताः ॥ २९ ॥ (Megha 8a)
 प्रेक्षिष्यन्ते पथिकवनिताः प्रत्ययादाश्रसन्त्यः ॥ ३० ॥ (Megha 8b)
 डः सन्नद्धे विरडविधुरां त्वय्युपेक्षेत जयाम् ॥ ३१ ॥ (Megha 8c)
 न स्यादन्योऽप्यडमिव जनो यः पराधीनवृत्तिः ॥ ३२ ॥ (Megha 8d)
 तां याऽवश्यं दिवसगणनात्परामेकपत्नीम् ॥ ३३ ॥ (Megha 9a)
 मव्यापन्नामविडतगतिर्द्रक्ष्यसि भ्रातृजयाम् ॥ ३४ ॥ (Megha 9b)
 आशाबन्धः कुसुमसदृशं प्रायशो ड्यङ्गनानाम् ॥ ३५ ॥ (Megha 9c)
 सधःपाति प्राणयिडृष्टयं विप्रयोगे रुणद्धि ? ॥ ३६ ॥ (Megha 9d)
 मन्डं मन्डं नुदति पवनश्चानुकूलो यथा त्वाम् ॥ ३७ ॥ (Megha 10a)
 वामश्चायं नदति मधुरं यातकस्ते सगन्धः ॥ ३८ ॥ (Megha 10b)
 द्रुर्भाधानक्षणपस्त्रियान्नूनमाबद्धमालाः ॥ ३९ ॥ (Megha 10c)
 सेविष्यन्ते नयनसुभगं भे भवन्तं बलाकाः ॥ ४० ॥ (Megha 10d)
 कर्तुं यस्य प्रभवति मडीमुच्छिलीन्नामवन्ध्याम् ॥ ४१ ॥ (Megha 11a)
 तच्छ्रुत्वा ते श्रवणसुभगं गर्जितं मानसोत्काः ॥ ४२ ॥ (Megha 11b)
 आडैलासाद्धिसडिसलयच्छेदपाथेयवन्तः ॥ ४३ ॥ (Megha 11c)
 सम्पत्स्यन्ते नभसि भवतो राजडंसाः सडायाः ॥ ४४ ॥ (Megha 11d)
 आपृच्छस्व प्रियसभममुं तुङ्गमालिङ्ग्य शैलम् ॥ ४५ ॥ (Megha 12a)

- वन्धैः पुंसां रघुपतिपदैरङ्कितं मेघलासु ॥ ४६ ॥ (Megha 12b)
- काले काले भवति भवतो यस्य संयोगमेत्य ॥ ४७ ॥ (Megha 12c)
- स्नेहव्यक्तिश्चिरविरलं मुञ्चतो बाष्पमुषणम् ॥ ४८ ॥ (Megha 12d)
- मार्गं मत्तः श्रुणु कथयतस्त्वत्प्रयाणानुत्तमम् ॥ ४९ ॥ (Megha 13a)
- सन्देहं मे तदनु जलद श्रोष्यसि श्रव्यभन्धम् ॥ ५० ॥ (Megha 13b)
- भिन्नः भिन्नः शिभरिषु पदं न्यस्य गन्तासि यत्र ॥ ५१ ॥ (Megha 13c)
- क्षीणः क्षीणः परिलघुपयः स्रोतसां योपभुज्य ॥ ५२ ॥ (Megha 13d)
- रद्रेः शूङ्गां डरति पवनः किंस्विदित्युन्मुभीभिः ॥ ५३ ॥ (Megha 14a)
- दृष्टोत्साहश्चकित्यकितं मुग्धसिद्धाङ्गनाभिः ॥ ५४ ॥ (Megha 14b)
- स्थानादस्मात्सरसनियुलादुत्पतोदङ्गुभः भम् ॥ ५५ ॥ (Megha 14c)
- दिङ्नागानां पथि परिलडरन् स्थूलडस्तावलेपान् ॥ ५६ ॥ (Megha 14d)
- रत्नश्यायात्यतिकर एव प्रेक्ष्यमेतत्पुरस्तात् ॥ ५७ ॥ (Megha 15a)
- वल्मीकाग्रात्प्रभवति धनुः भाडमाभाडस्य ॥ ५८ ॥ (Megha 15b)
- येन श्यामं वपुरतितरां कान्तिमापत्स्यते ते ॥ ५९ ॥ (Megha 15c)
- बर्द्धेव स्फुरितरुचिना गोपवेषस्य विष्णोः ॥ ६० ॥ (Megha 15d)
- त्वय्यायत्तं कृषिकृलमिति भ्रूविलासानभिज्ञैः ॥ ६१ ॥ (Megha 16a)
- प्रीतिस्निग्धैर्जनपदवधूलोचनैः पीयमानः ॥ ६२ ॥ (Megha 16b)
- सधःसीरोत्क्षेपसुरभिक्षेत्रमारुह्य मालम् ॥ ६३ ॥ (Megha 16c)
- किञ्चित्पश्चाद् व्रज लघुगतिर्भूय ओवोत्तरेण ॥ ६४ ॥ (Megha 16d)
- त्वामासारप्रशमितवनोपद्रवं साधु मूर्ध्ना ॥ ६५ ॥ (Megha 17a)
- वक्ष्यत्यध्वश्रमपरिगतं सानुमानाम्भ्रकूटः ॥ ६६ ॥ (Megha 17b)
- न क्षुद्रोऽपि प्रथमसुकृतापेक्षया संश्रयाय ॥ ६७ ॥ (Megha 17c)
- प्राप्ते मित्रे भवति विमुग्धः किं पुनर्यस्तथोच्चैः ॥ ६८ ॥ (Megha 17d)
- छन्नोपान्तः परिणतकृलधोतिभिः काननामैः ॥ ६९ ॥ (Megha 18a)
- त्वय्याङ्गुष्ठे शिभरभयलः स्निग्धवेणीसवर्णो ॥ ७० ॥ (Megha 18b)
- नूनं यास्यत्यमरमिथुनप्रेक्षाणीयामवस्थाम् ॥ ७१ ॥ (Megha 18c)
- मध्ये श्यामः स्तन एव भुवः शेषविस्तारपाण्डुः ॥ ७२ ॥ (Megha 18d)
- तस्मिन् स्थित्वा वनयरवधूभुक्तकुञ्जे मुहूर्तम् ॥ ७३ ॥ (Megha 19a)
- तोयोत्सर्गद्रुततरगतिस्तत्परं वर्त्म तीर्णः ॥ ७४ ॥ (Megha 19b)
- रेवां द्रक्ष्यस्युपलविषमे विन्ध्यपादे विशीर्णाम् ॥ ७५ ॥ (Megha 19c)
- भक्तिच्छेदैरिव विरयितां भूतिमङ्गे गजस्य ॥ ७६ ॥ (Megha 19d)
- यस्यास्तिक्तैर्वनगजमदैवासितं वान्तवृष्टिः ॥ ७७ ॥ (Megha 20a)

जम्बुकुञ्जप्रतिष्ठतरथं तोयमादाय गच्छेः ॥ ७८ ॥ (Megha 20b)
 अन्तःसारं घनं तुलयितुं नाऽनिलः शक्यति त्वाम् ॥ ७९ ॥ (Megha 20c)
 रिक्तः सर्वो भवति छिन्नलघुः पूर्णता गौरवाय ॥ ८० ॥ (Megha 20d)
 नीपं दृष्ट्वा उरितकपिशं केसरैर्यरुद्धैः ॥ ८१ ॥ (Megha 21a)
 आविर्भूतप्रथममुकुलाः कन्दलीश्वानुकुञ्जम् ॥ ८२ ॥ (Megha 21b)
 दग्धारण्येष्वधिकसुरभिं गन्धमाघ्राय योर्व्याः ॥ ८३ ॥ (Megha 21c)
 सारङ्गास्ते जललवमुयः सूययिष्यन्ति मार्गम् ॥ ८४ ॥ (Megha 21d)
 द्रुत्यश्यामि द्रुतमपि सपे मत्प्रियार्थं यियासोः ॥ ८५ ॥ (Megha 22a)
 कालक्षेपं ककुभसुरभौ पर्वते पर्वते ते ॥ ८६ ॥ (Megha 22b)
 शुक्लापाङ्गैः सजलनयनैः स्वागतीकृत्य केकाः ॥ ८७ ॥ (Megha 22c)
 प्रत्युधातः कथमपि भवान् गन्तुमाशु व्यवस्येत् ॥ ८८ ॥ (Megha 22d)
 पाण्डुरुष्णयोपवनवृत्तयः केतकैः सूयिभिन्नैः ॥ ८९ ॥ (Megha 23a)
 नीडारम्भैर्गुण्डबलिभुजाभाङ्गुलगामयैत्याः ॥ ९० ॥ (Megha 23b)
 त्वय्यासन्ने परिणतकृलश्यामजम्भूवनान्ताः ॥ ९१ ॥ (Megha 23c)
 सम्पत्स्यन्ते कतिपयदिनस्थायिदंसा दृशाणां ॥ ९२ ॥ (Megha 23d)
 तेषां दिक्षु प्रथितविदिशालक्षणां राजधानीम् ॥ ९३ ॥ (Megha 24a)
 गत्वा सद्यः कृलमपि मडलामुकत्वस्य लब्धा ॥ ९४ ॥ (Megha 24b)
 तीरोपान्तस्तनितसुभगं पास्यसि स्वाद्युत्र ॥ ९५ ॥ (Megha 24c)
 सभ्रूभङ्गं भुभमिव पयो वेत्रवत्याश्चलोर्मि ॥ ९६ ॥ (Megha 24d)
 नीचैराप्यं गिरिमधिवसेस्तत्र विश्रान्तिहेतोः ॥ ९७ ॥ (Megha 25a)
 त्वत्सम्पर्कत्पुलकितमिव प्रौढपुष्पैः कदम्बैः ॥ ९८ ॥ (Megha 25b)
 यः पण्यस्त्रीरतिपरिमलोद्गारिभिर्नागराणाम् ॥ ९९ ॥ (Megha 25c)
 उद्दामानि प्रथयति शिलावेश्मभिर्यौवनानि ॥ १०० ॥ (Megha 25d)
 विश्रान्तः सन्प्रज वननदीतीरजानां निपिञ्च- (Megha 26a)
 न्मुधानानां नवजलकण्ठैर्युधिजाजलकानि ॥ १०१ ॥ (Megha 26b)
 गण्डस्वेदापनयनरुजाकलान्तकर्णोत्पलानां (Megha 26c)
 छायादान्ताक्षरपरिचितः पुष्पलावीमुष्मानाम् ॥ १०२ ॥ (Megha 26d)
 वक्रः पन्था यद्यपि भवतः प्रस्थितस्थोत्तराशीं (Megha 27a)
 सौधोत्सङ्गाप्रणयविभुभो मा स्म भूरुज्जयिन्याः ॥ १०३ ॥ (Megha 27b)
 विद्युद्दामस्फुरितयडितैर्यत्र पौराङ्गनानां (Megha 27c)
 लोलापाङ्गैर्यदि न रमसे लोचनैर्वञ्चितः स्याः ॥ १०४ ॥ (Megha 27d)
 वीथिक्षोभस्तनितविडगश्रेणिकाञ्चीगुणायः (Megha 28a)

संसार्वन्त्याः स्मलितसुभगं दर्शितावर्तनाभेः ॥ १०५ ॥ (Megha 28b)
निर्विन्ध्यायाः पथि भव रसाभ्यन्तरः सन्निपत्य (Megha 28c)
स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं विभ्रमो ङि प्रियेषु ॥ १०६ ॥ (Megha 28d)
वेणीभूतप्रतनुसलिला तामतीतस्य सिन्धुः (Megha 29a)
पाण्डुच्छायातटरुडतरुभ्रंशिमिर्जुर्षिर्षोः ॥ १०७ ॥ (Megha 29b)
सौभाग्यं ते सुभग ! विरडावस्थया व्यञ्जयन्ती (Megha 29c)
काश्यं येन त्यजति विधिना स त्वयैवोपपाद्यः ॥ १०८ ॥ (Megha 29d)
प्राप्यावन्तीनुद्यनकथाकोविदग्रामवृद्धान् (Megha 30a)
पूर्वोद्दिष्टामनुसर पुरीं श्रीविशालां विशालाम् ॥ १०९ ॥ (Megha 30b)
स्वल्पीभूते सुचरितकृते स्वर्णिषां गां गतानां (Megha 30c)
शेषैः पुण्यैर्दृतमिव द्रियः कान्तिमत्पाण्डुमेकम् ॥ ११० ॥ (Megha 30d)
दीर्घाकुर्वन्पटु मद्दकलं कृञ्जितं सारसानां (Megha 31a)
प्रत्यूषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकषायः ॥ १११ ॥ (Megha 31b)
यत्र स्त्रीणां डरति सुरतग्लानिमङ्गानुकूलः (Megha 31c)
शिप्रावातः प्रियतमं धव प्रार्थनायाट्टकारः ॥ ११२ ॥ (Megha 31d)
प्रद्योतस्य प्रिय ! दृढितरं वत्सर्जोऽत्र जड्रे । (Megha 33a)
डैमं तालद्रुमभवनमभूदत्र तस्यैव राज्ञः (Megha 33b)
अत्रोद्भ्रान्तः डिल नलगिरिः स्तम्भमुत्पाट्य धर्षा- (Megha 33c)
दित्यागन्तून् रमयति जनो यत्र बन्धूनभिज्ञः ॥ ११४ ॥ (Megha 33d)
डारांस्तारांस्तरलगुटिकाःकोटिशः शङ्कुशुङ्गीः (Megha 32a)
शष्पश्यामान्मरकतमण्डानुन्मयूषप्ररोडान् ॥ ११५ ॥ (Megha 32b)
दृष्ट्वा यस्या विपणिरयितान्विद्रुमाणां य भङ्गान् (Megha 32c)
संलक्ष्यन्ते सलिलनिधयस्तोयमात्रावशेषाः ॥ ११६ ॥ (Megha 32d)
जालोद्गीर्णैरुपचितवपुः केशसंस्कारधूपै- (Megha 34a)
र्भन्धुप्रीत्या भवनशिभिर्मिर्दन्तनृत्योपडारः ॥ ११७ ॥ (Megha 34b)
डर्म्येष्वस्याः कुसुमसुरभिष्वध्वभिन्नान्तरात्मा (Megha 34c)
नीत्या भेदं ललितवनितापादरागाङ्घ्रितेषु ॥ ११८ ॥ (Megha 34d)
दुर्भर्तुः कण्ठस्थविरिति गार्शैः सादरं वीक्ष्यमाणः ॥ १ ॥ (Megha 35a)
पुण्यं थायास्त्रिभुवनगुरोर्धामं यद्गीश्वरस्य ॥ २ ॥ (Megha 35b)
धूतोद्यानं कुवलयरजोगन्धिभिर्गन्धवत्याः ॥ ३ ॥ (Megha 35c)
तोयडीडानिरतयुवतिस्नानतिक्त्तैर्भरुद्भिः ॥ ४ ॥ (Megha 35d)
रथ्यन्धस्मिञ्जलधर ! मडाडालमासाद्य काले ॥ ५ ॥ (Megha 36a)

- स्थातव्यं ते नयनविषयं यावदत्येति भानुः ॥ ६ ॥ (Megha 36b)
- कुर्वन् सन्ध्याबलिपटडतां शूलिनः श्लाघनीयाम् ॥ ७ ॥ (Megha 36c)
- रामन्द्राणां हृलमविकलं लप्स्यसे गर्जितानाम् ॥ ८ ॥ (Megha 36d)
- पादन्धासकवणितरसनास्तत्र वीलावधूतै ॥ ९ ॥ (Megha 37a)
- रत्नश्यापाभ्यतवलिभिश्चामरैः क्लान्तडस्ताः ॥ १० ॥ (Megha 37b)
- वेश्यास्त्वतो नभपदसुभान् प्राप्य वर्षात्रिभिन्मून् ॥ ११ ॥ (Megha 37c)
- आमोक्ष्यन्ते त्वयि मधुकरश्रेणिदीर्घान् कटाक्षान् ॥ १२ ॥ (Megha 37d)
- पश्चादुच्यैर्भुजतरुवनं माण्डलेनाडभि वीनः ॥ १३ ॥ (Megha 38a)
- सान्ध्यं तेजः प्रतिनवजपापुष्परक्तं ध्यानः ॥ १४ ॥ (Megha 38b)
- नृत्यारम्भे डर पशुपतेरार्द्रनागाजिनेश्याम् ॥ १५ ॥ (Megha 38c)
- शान्तोद्वेगास्तिमितनयनं दृष्टमक्तिर्भवान्या ॥ १६ ॥ (Megha 38d)
- गच्छन्तीनां रमणवसतिं योषितां तत्र नक्तम् ॥ १७ ॥ (Megha 39a)
- रुद्धालोके नरपतिपथे सूचिभेद्यैस्तमोभिः ॥ १८ ॥ (Megha 39b)
- सौदामिन्या कनकनिकषस्निग्धया दर्शयोर्वीम् ॥ १९ ॥ (Megha 39c)
- तोयोत्सर्गस्तनितमुभरो मा स्म भूर्विकलवास्ताः ॥ २० ॥ (Megha 39d)
- तां कस्याञ्चिद्भवनवलभौ सुमपारावताया (Megha 40a)
- नीत्या रात्रीं थिरविलसनात् भिन्नविद्युत्कलत्रः ॥ २१ ॥ (Megha 40b)
- दृष्टे सूर्ये पुनरपि भवान् वाडयेदध्वशिष्टं (Megha 40c)
- मन्दायन्ते न भलु सुलुट्टामभ्युपेतार्थकृत्याः ॥ २२ ॥ (Megha 340d)
- तस्मिन्काले नयनसलिलं योषितां भण्डितानां (Megha 41a)
- शान्तिं नेयं प्रणयिभिरतो वर्त्म भानोस्त्यज्जशु ॥ २३ ॥ (Megha 41b)
- प्रावेयास्रं कमलवदनात्सोऽपि डर्तुं नलिन्याः (Megha 41c)
- प्रत्यावृत्तस्त्वयि कररुधि स्यादनल्पाभ्यसूयः ॥ २४ ॥ (Megha 41d)
- गम्भीरायाः पयसि सरितश्चेतसीव प्रसन्ने (Megha 42a)
- छायात्माऽपि प्रकृतिसुभगो लप्स्यते ते प्रवेशम् ॥ २५ ॥ (Megha 42b)
- तस्मादस्याः कुमुदविशदान्चर्डसि त्वं न धैर्या- (Megha 42c)
- भोधीकर्तुं यटुलशङ्करोद्धर्तनप्रेक्षितानि ॥ २६ ॥ (Megha 42d)
- तस्याः डिञ्चिडरधृतमिव प्राप्तवानीरशाभं (Megha 43a)
- डृत्वा नीलं सलिलवसनं मुक्तरोधोनिताम्भम् ॥ २७ ॥ (Megha 43b)
- प्रस्थानं ते कथमपि सभे लम्भमानस्य भावि (Megha 43c)
- ज्ञातास्वादो विवृतजघना डो विडातुं समर्थः ॥ २८ ॥ (Megha 43d)
- त्वन्निष्पन्दीश्वसितवसुधागन्धसम्पर्करम्यः (Megha 44a)

स्रोतोऽन्ध्रध्वनितमधुरं दन्तिभिः पीयमानः ॥ २९ ॥ (Megha 44b)
 नीचैर्वास्थत्युपजिगमिषोर्देव पूर्व गिरिं ते (Megha 44c)
 शीतो वायुः परिणामयिता काननोद्गुम्भराणाम् ॥ ३० ॥ (Megha 44d)
 तत्र स्कन्दं नियतवसतिं पुष्पमेधीकृतात्मा (Megha 45a)
 पुष्पासारैः स्नपयतु भवान्योमगङ्गाजलाद्रैः ॥ ३१ ॥ (Megha 45b)
 रक्षाडेतोर्नवशशिभृता वासवीनां यमूना- (Megha 45c)
 मत्यादित्यं हृतवडमुष्पे संभृतं तद्धि तेजः ॥ ३२ ॥ (Megha 45d)
 ज्योतिर्विभावलयि गलितं यस्य अर्द्धं भवानी (Megha 46a)
 पुत्रप्रेमणा कुवलयपटप्रापि कर्षो करोति ॥ ३३ ॥ (Megha 46a)
 धौतापाङ्गं उरशशिरुया पावकेस्तं मयूरं (Megha 46c)
 पश्चादद्रिगुण्डागुरुभिर्गार्जितैर्नर्तयिथाः ॥ ३४ ॥ (Megha 46d)
 आराध्यैर्न शरवणभवं देवमुल्लङ्घिताध्वा (Megha 47a)
 सिद्धद्वन्द्वैर्जलकणभयाद्गीर्णिभिर्मुक्तमार्गः ॥ ३५ ॥ (Megha 47b)
 व्यालम्भेथाः सुरभितनयालम्भजं मानयिष्यन् (Megha 47c)
 स्रोतोमूर्त्यां भुवि परिणतां रन्तिदेवस्य कीर्तिम् ॥ ३६ ॥ (Megha 47d)
 त्वय्यादातुं जलमवनते शार्ङ्गिणो वर्णयौरे ॥ ३७ ॥ (Megha 48a)
 तस्याः सिन्धोः पृथुमपि तनुं दूरभावात्प्रवाडम् ॥ ३८ ॥ (Megha 48b)
 प्रेक्षिष्यन्ते गगनगतयो नूनमावर्ज्यं दृष्टीः ॥ ३९ ॥ (Megha 48c)
 अेकं मुक्तागुणमिव भुवः स्थूलमध्येन्द्रनीलम् ॥ ४० ॥ (Megha 48d)
 तामुत्तीर्य प्रजं परिचितभूलताविभ्रमाणाम् ॥ ४१ ॥ (Megha 49a)
 पक्ष्मोत्क्षेपाद्युपरिविलसत्कृष्णशरप्रभाणाम् ॥ ४२ ॥ (Megha 49b)
 कुन्दक्षेपानुगमधुकरश्रीमुषामात्मभिम्भम् ॥ ४३ ॥ (Megha 49c)
 पात्रीकुर्वन्तशपुरवधूनेत्रकौतूहलानाम् ॥ ४४ ॥ (Megha 49d)
 भ्रष्टमावर्तं जनपदमथ श्लायया गाढमानः ॥ ४५ ॥ (Megha 50a)
 क्षेत्रं क्षत्रप्रधनपिशुनं कौरवं तद् भजेथाः ॥ ४६ ॥ (Megha 50b)
 राजन्यानां शितशरशतैर्यत्र गाण्डीवधन्वा (Megha 50c)
 धारापातैस्त्वमिव कमलान्यभ्यवर्षन्भुभानि ॥ ४७ ॥ (Megha 50d)
 छित्वा ढालामभिमतरसां रेवतीलोचनाङ्गाम् ॥ ४८ ॥ (Megha 51a)
 बन्धुस्नेहात्सामरविमुषो लाङ्गली याः सिषेवे ॥ ४९ ॥ (Megha 51b)
 कृत्वा तासामभिगममपां सौम्य सारस्वतीनां (Megha 51c)
 अन्तःशुद्धस्त्वमपि भविता वर्णमात्रेण कृष्णः ॥ ५० ॥ (Megha 51d)
 तस्माद्गच्छेरनुकनभवं शैलराजवतीर्णाम् ॥ ५१ ॥ (Megha 52a)

जहोः कन्यां सगरतनयस्वर्गसोपानपङ्क्तिम् ॥ पर ॥ (Megha 52b)
 गौरी वङ्गत्रल्लुकुटिरथनां या विडस्येव ह्रैः (Megha 52c)
 शम्भोः केशग्रहणमकरोद्विन्दुलग्नोर्मिडस्ता ॥ प३ ॥ (Megha 52d)
 तस्याः पातुं सुरगजं एव व्योम्नि पूर्वार्धलम्बी ॥ प४ ॥ (Megha 53a)
 त्वं येदृश्यस्फटिकविशदं तर्क्येस्तिर्यग्भ्रमः ॥ प५ ॥ (Megha 53b)
 संसर्पन्त्या सपदि भवतः स्रोतसि स्थायया सा (Megha 53c)
 स्यादस्थानोपगतयमुनासङ्गमेवाभिरामा ॥ प६ ॥ (Megha 53d)
 न्नासीनानां सुरभितशिलं नाभिगन्धैर्मृगाणाम् ॥ प७ ॥ (Megha 54a)
 स्तस्या येव प्रभवमयलं प्राप्य गौरं तुषारैः ॥ प८ ॥ (Megha 54b)
 वक्ष्यस्यध्वश्रमविनयने तस्य शङ्गे निषण्णः (Megha 54c)
 शोभां शुभ्रनिनयनवृषोत्पातपङ्क्तोपमेयाम् ॥ प९ ॥ (Megha 54d)
 तं येद्वायौ सरति सरलस्कन्धसङ्घट्टजन्मा ॥ ६० ॥ (Megha 55a)
 बाधेतोत्काक्षपितयमरीबालभारो दवाग्निः ॥ ६१ ॥ (Megha 55b)
 अर्द्धस्थेनं शमयितुमलं वारिधारासञ्जै- (Megha 55c)
 रापन्नार्तिप्रशमनङ्गलाः सम्पदो ज्युत्तमानाम् ॥ ६२ ॥ (Megha 55d)
 ये संरम्भोत्पतनरभसास्स्वाङ्गभङ्गाय तस्मिन् (Megha 56a)
 मुक्ताध्वानं सपदि शरभा लङ्घयेयुर्भवन्तम् ॥ ६३ ॥ (Megha 56b)
 तान्कुर्वीथास्तुमुलकरकावृष्टिडासावकीर्णान् (Megha 56c)
 केषां न स्युः परिभवपदं निष्कलारम्भयत्नाः ॥ ६४ ॥ (Megha 56d)
 तत्र व्यक्तं दृष्टदि यरण्यासमर्धेन्दुमौले- (Megha 57a)
 शम्भन्सिद्धैरुपलुतबलिं भक्तिनम्रः परीयाः (Megha 57b)
 यस्मिन्दृष्टे करणविगमादूर्ध्वमुद्धूतपापाः (Megha 57c)
 कल्पिष्यन्ते स्थिरगणपदप्रामये श्रद्धाणाः ॥ ६६ ॥ (Megha 57d)
 शब्दायन्ते मधुरमनिलैः कीयकाः पूर्यमाणाः (Megha 58a)
 संरक्ताभिस्त्रिपुरविजयो गीयते किन्नरीभिः ॥ ६७ ॥ (Megha 58b)
 निर्झीदी ते मुरव एव येत्सन्दरीषु ध्वनिः स्यात् (Megha 58c)
 सङ्गीतार्थो ननु पशुपतेस्तत्र भावी समस्तः ॥ ६८ ॥ (Megha 58d)
 प्रालेयाद्रेरुपतटमतिक्रम्य तांस्तान् विशेषान् (Megha 59a)
 उंसद्भारं भृगुपतियशोवर्त्म यत् कौञ्चरन्ध्रम् । (Megha 59b)
 तेनोदीचीं द्विशमनुसरेस्तिर्यगायामशोभी । (Megha 59c)
 श्यामः पादो बलिनियमनेऽभ्युद्यतस्येव विषण्णोः ॥ ७० ॥ (Megha 59d)
 गत्वा योर्ध्वं दशमुभुजोऽभ्युत्थवासितप्रस्थसन्धेः । (Megha 60a)

डैलासस्य त्रिदशवनितादर्पाश्यातिथिः स्याः ॥ ७१ ॥ (Megha 60b)
 शृङ्गोच्छ्रायैः कुमुदविशदैर्यो वितत्य स्थितः भ्रम् । (Megha 60c)
 राशीभूतः प्रतिदिनमिव त्र्यम्बकस्याट्टुडासः ॥ ७२ ॥ (Megha 60d)
 उत्पश्यामि त्वयि तटगते स्निग्धभिन्नाञ्जनाभे (Megha 61a)
 सधःकृतद्विरददशनश्छेदगौरस्य तस्य (Megha 61b)
 लीलामद्रेः स्तिमितनयनप्रेक्षाणीयां भवित्री- (Megha 61c)
 मंसन्यस्ते सति ललभृतो मेयके वाससीव ॥ ७४ ॥ (Megha 61d)
 तस्मिन्नुत्वा भुजगवलयं शम्भुना दत्तडस्ता (Megha 62a)
 डीडाशैले यद्वि य विडरेत्यादयारेण गौरी (Megha 62b)
 भङ्गीभक्त्या विरचितवपुः स्तस्मितान्तर्जलौघः (Megha 62c)
 सोपानं त्वं कुरु मणितटारोडणायान्नयारी ॥ ७६ ॥ (Megha 62d)
 तत्रापश्यं वलयकुलिशोद्धट्टुनोद्गीर्णतोयं (Megha 63a)
 नेष्यन्ति त्वां सुरयुवतयो यन्त्रधारागृहत्वम् ॥ ७७ ॥ (Megha 63b)
 ताभ्यो मोक्षो यद्वि तव सभे धर्मलब्धस्य न स्यात् (Megha 53c)
 डीडालोलाः श्रवणपरुषैर्गर्जितैर्भीषयेस्ताः ॥ ७८ ॥ (Megha 63d)
 डेमाभोजप्रसवि सलिलं मानसस्याऽऽददानः (Megha 64)
 कुर्वन्कामं क्षणमुभापटप्रीतिमैरावणस्य ॥ ७९ ॥ (Megha 64b)
 धुन्वन्कल्पद्रुमकिसलयान्यंशुकानि स्ववातैः (Megha 64c)
 नानायेष्टैर्जलद ललितैर्निर्विशेस्तं नगेन्द्रम् ॥ ८० ॥ (Megha 64d)
 तस्योत्सङ्गे प्राणयिनं ध्रुव सस्तगङ्गाङ्कुलाम् ॥ ८१ ॥ (Megha 65a)
 न त्वं दृष्ट्वा न पुनरलकां ज्ञास्यसे कामचारिन् ॥ ८२ ॥ (Megha 65b)
 या वः काले वडति सलिलोद्गारमुच्चैर्विमाना ॥ ८३ ॥ (Megha 65c)
 मुक्ताजालग्रथितमलकं कामिनीवाभ्रवृन्दम् ॥ ८४ ॥ (Megha 65d)
 विद्युत्वन्तं ललितवनिताः सेन्द्रयापं सञ्चित्राः ॥ ८५ ॥ (Megha 66a)
 सङ्गीताय प्रडतमुरजाः स्निग्धपर्जन्यघोषम् ॥ ८६ ॥ (Megha 66b)
 मन्तस्तोयं मणिमयभुवस्तुङ्गमभ्रलिङ्गाः ॥ ८७ ॥ (Megha 66c)
 प्रासादास्त्वां तुलयितुमलं यत्र तैस्तैर्विशेषैः ॥ ८८ ॥ (Megha 66d)
 यत्र स्त्रीणां प्रियतमभुजोच्छासितालिङ्गितानाम् ॥ ८९ ॥ (Megha 75a)
 मङ्गलानि सुरतजनितां तन्तुजालावलम्बाः ॥ ९० ॥ (Megha 75b)
 स्वत्संरोधापगमविशदैश्चन्द्रपादैर्निशीथे ॥ ९१ ॥ (Megha 75c)
 व्यालुम्पन्ति स्फुटजलवस्यन्दिनश्चन्द्रकान्ताः ॥ ९२ ॥ (Megha 75d)
 गत्युत्सम्पादलकपतितैर्यत्र मन्दारपुष्पैः ॥ ९३ ॥ (Megha 76a)

क्लृमच्छैः कनककमलैः कर्णविभ्रंशिमिश्र ॥ ८४ ॥ (Megha 76b)
 भुङ्क्ताजालैः स्तनपरिसरच्छिन्नसूत्रैश्च डारैः ॥ ८५ ॥ (Megha 76c)
 नैशो मार्गः सवितुरुद्ये सूय्यते कामिनीनाम् ॥ ८६ ॥ (Megha 76d)
 मानन्दोत्थं नयनसलिलं यत्र नाऽन्यैर्निमित्तैः ॥ ८७ ॥ (Megha 70a)
 त्राप्यन्तपः कुसुमशरजादिष्टसंयोगसाध्यात् ॥ ८८ ॥ (Megha 70b)
 त्राप्यन्त्र प्रणयकलडाद्विप्रयोगोपपत्तिः ॥ ८९ ॥ (Megha 70c)
 वित्तेशानां न य भवु वयो यौवनादन्यदस्ति ॥ ९० ॥ (Megha 70d)
 यत्रोन्मत्तभ्रमरमुष्पराः पादपा नित्यपुष्पाः ॥ ९०१ ॥ (Megha 69a)
 उंसम्रेणीरथितरशना नित्यपद्मा नलिन्यः ॥ ९०२ ॥ (Megha 69b)
 डेकोढल्लहा भवनशिषिनो नित्यभास्वत्कलापाः ॥ ९०३ ॥ (Megha 69c)
 त्रित्यजयोत्सनाप्रतिष्ठततमोवृत्तिरम्याः प्रदोषाः ॥ ९०४ ॥ (Megha 69d)
 उस्ते लीलाकमलमलके बालकुन्दानुविद्धम् ॥ ९०५ ॥ (Megha 68a)
 नीता लोभ्रप्रसवरजसा पाण्डुतामाननश्रीः ॥ ९०६ ॥ (Megha 68b)
 यूडापाशो नवकुरबडं यारु कर्णो शिरीषम् ॥ ९०७ ॥ (Megha 68c)
 सीमन्ते य त्वदुपगमजं यत्र नीपं वधूनाम् ॥ ९०८ ॥ (Megha 68d)
 यस्यां यक्षाः सितमणिमयान्येत्य उर्म्यस्थलानि ॥ ९०९ ॥ (Megha 71a)
 ज्योतिश्छायाकुसुमरथनान्युत्तमस्त्रीसडायाः ॥ ९१० ॥ (Megha 71b)
 मासेवन्ते मधु रतिकुलं कल्पवृक्षप्रसूतम् ॥ ९११ ॥ (Megha 71c)
 स्वद्वम्भीरध्वनिषु मधुरं पुष्करेष्वालतेषु ॥ ९१२ ॥ (Megha 71d)
 नीवीबन्धोश्चवसितशिशिलं यत्र विम्बाधराणाम् ॥ ९१३ ॥ (Megha 73a)
 क्षौमं रागादनित्यभूतकरेष्वक्षिपत्सु प्रियेषु ॥ ९१४ ॥ (Megha 73b)
 अर्चिस्तुङ्गानभिमुष्मपि प्राप्य रत्नप्रदीपान् ॥ ९१५ ॥ (Megha 73c)
 द्रीमूढानां भवति विङ्गलप्रेरणायूर्णमुष्टिः ॥ ९१६ ॥ (Megha 73d)
 नेत्रा नीताः सततगतिना यद्विमानान्नाभूमीः ॥ ९१७ ॥ (Megha 74a)
 आलेप्यानां स्वजलकणिकादोषमुत्पाद्य सद्यः ॥ ९१८ ॥ (Megha 74b)
 शङ्कास्पृष्टा ष्व जलमुयस्त्वाद्दृशा यत्र जालै- (Megha 74c)
 र्धूमोद्गारानुकृतिनिपुणा जर्जरा निष्पतन्ति ॥ ९१९ ॥ (Megha 74d)
 मन्दाकिन्याः सलिलशिशिरैः सेव्यमाना मरुद्भिः (Megha 72a)
 मन्दाराणां तटवनरुडां छायया वारितोष्णाः ॥ २ ॥ (Megha 72b)
 अन्येष्ट्यैः कनकसिकतमुष्टिनिक्षेपगूढैः (Megha 72c)
 सङ्कीडन्ते मणिभिरमरप्रार्थिता यत्र कन्याः ॥ ३ ॥ (Megha 72d)
 अक्षय्यान्तर्भवन्निधयः प्रत्यङ् रक्तकण्ठै- (Megha 77a)

रुद्रायद्भिर्धनपतियशः किन्नरैर्धनं सार्धम् ॥ ४ ॥ (Megha 77b)
 वैभ्राज्जाभ्यं विबुधवनितावारुभ्यासडायाः (Megha 77c)
 बद्धालापा बहिरुपवनं कामिनो निर्विशान्ति ॥ ५ ॥ (Megha 77d)
 वासश्चित्रं मधु नयनयोर्विभ्रमादेशदक्षं (Megha 78a)
 पुष्पोद्भेदं सडु डिसलयैर्भूषणानं विकल्पम् ॥ ६ ॥ (Megha 78b)
 लाक्षारोगं यरुणकमलन्यासयोग्यं च यस्मिन् (Megha 78c) var यस्यां
 अेकः सूते सकलमभलामाडनं कल्पवृक्षः ॥ ७ ॥ (Megha 78d)
 पत्रश्यामा दिनकरडयस्पर्धिनो यत्र वाडाः (Megha 67a)
 शैलोदग्रास्त्वमिव करिणो वृष्टिमन्तः प्रभेदात् ॥ ८ ॥ (Megha 67b)
 योधाग्रयः प्रतिदशमुभं संयुगे तस्थिवांसः (Megha 67c)
 प्रत्यादिष्टाभरुणरुचयश्चन्द्रडासप्राण्डैः ॥ ९ ॥ (Megha 67d)
 मत्वा देवं धनपतिसप्यं यत्र साक्षाद्भसन्तं (Megha 79a)
 प्रायश्चापं न वडति भयान्मन्मथः षट्पदज्यम् ॥ १० ॥ (Megha 79b)
 सभ्रूभङ्गप्रडितनयनैः कामिलक्ष्येष्वमोघै- (Megha 79c)
 स्तस्याऽऽरम्भश्चतुरवनिताविभ्रमैरेव सिद्धः ॥ ११ ॥ (Megha 79d)
 तत्रागारं धनपतिगृहानुत्तरेणाऽऽस्मदीयं (Megha 80a)
 दूराल्लक्ष्यं सुरपतिधनुश्चारुणा तोरणेन ॥ १२ ॥ (Megha 80b)
 यस्योधाने कृतकतनयो वर्द्धितः कान्तया मे (Megha 80c)
 उस्तप्राप्यस्तबकनमितो बालमन्दारवृक्षः ॥ १३ ॥ (Megha 80d)
 वापी याऽस्मिन्भरकतशिलाबद्धसोपानमार्गा (Megha 81a)
 डेमैः स्फ्रीता विकचकमलैर्दीर्घवैदूर्यनालैः ॥ १४ ॥ (Megha 81b)
 तस्यास्तोये कृतवसतयो मानसं सन्निर्कृष्टं (Megha 81c)
 नाध्यास्यन्ति व्यपगतशुचस्त्वामपि प्रेक्ष्य डंसाः ॥ १५ ॥ (Megha 81d)
 तस्यास्तीरे विडिशिप्परः पेशलैरिन्द्रनीलैः (Megha 82a)
 डीडाशैलः कनककदलीवेष्टनप्रेक्षाणीयः ॥ १६ ॥ (Megha 82b)
 मद्ग्रेडिन्या प्रिय षति सभे येतसा कातरुण (Megha 82c)
 प्रेक्ष्योपान्तस्फुरिततडितं त्वां तमेव स्मरामि ॥ १७ ॥ (Megha 82d)
 तन्वी श्यामा शिभरदशना पक्कभिम्बाधरोष्ठी ॥ १८ ॥ (Megha 87a)
 मध्ये क्षामा यडितडरिणीप्रेक्षाणा निम्ननाभिः ॥ १९ ॥ (Megha 87b)
 श्रोणिभारादलसगमना स्तोडनन्ना स्तनाभ्याम् ॥ २० ॥ (Megha 87c)
 या तत्र स्याद्युवतिविषया सुष्टिराद्यैव धातुः ॥ २१ ॥ (Megha 87d)
 तां जनीयाः परिमितकथां ज्वितं मे द्वितीयम् ॥ २२ ॥ (Megha 88a)

दूरीभूते मयि सद्यरे यङ्वाकीमिवैकाम् ॥ २३ ॥ (Megha 88b)
 गाढोत्कण्ठागुरुषु दिवसेष्वेषु गच्छत्सु भाला ॥ २४ ॥ (Megha 88c)
 जाता मन्ये शिशिरमथितां पद्मिनीवाच्यरुपा ॥ २५ ॥ (Megha 88d)
 नूनं तस्याः प्रभलरुदितोऽस्थूननेत्रं भङ्गनां (Megha 89a)
 निश्वासानामशिशिरतया भिन्नवर्णाधरोष्ठम् ॥ २६ ॥ (Megha 89b)
 उस्तन्यस्तं भुभमसकलव्यङ्गिते लम्बालकत्वा- (Megha 89c)
 दिन्दोर्दैन्यं त्वद्गुणसराङ्किलिष्टकान्तेर्बिभर्ति ॥ २७ ॥ (Megha 89d)
 रक्ताशोकश्चलदिसलयः केसरश्चात्र कान्तः (Megha 83a)
 प्रत्यासन्नौ कुरबकवृतेर्माधवीमार्जुपस्य ॥ २८ ॥ (Megha 83b)
 ओकः सभ्यास्तव सद्य मया वामपादाभिलाषी (Megha 83c)
 काङ्क्षत्यन्यो वदनमदिरां द्योदयश्चमनाऽस्याः ॥ २९ ॥ (Megha 83d)
 तन्मध्ये य स्फुटिकङ्कलका काञ्चनी वासयष्टि- (Megha 84a)
 भूले भङ्गा मणिभिरनतिप्रौढवंशप्रकाशैः ॥ ३० ॥ (Megha 84b)
 तालैः शिञ्जावलयसुभगैः कान्तया नर्तितो मे (Megha 84c)
 यामध्यास्ते दिवसविगमे नीलकण्ठः सुदुःखः ॥ ३१ ॥ (Megha 84d)
 ओभिः साधो वृद्धयनिष्ठितैर्लक्षाणैर्लक्षयेथाः (Megha 85a)
 द्वारोपात्ते विभितवपुषौ शङ्भुपद्मौ च दृष्ट्वा ॥ ३२ ॥ (Megha 85b)
 क्षामश्चायं भवनमधुना मद्भियोगेन नूनं (Megha 85c)
 सूर्यापाये न भलु कमलं पुञ्चति स्वामभिभ्याम् ॥ ३३ ॥ (Megha 85d)
 गत्वा सद्यः कलभतनुता शीघ्रसम्पाततेतोः (Megha 86a)
 क्रीडाशैले प्रथमकथिते रम्यसानौ निषण्णः ॥ ३४ ॥ (Megha 86b)
 अर्द्धस्थन्तर्भवनपतितां कर्तुमव्याप्यभासं (Megha 86c)
 भद्योतालीविलसितनिभां विद्युद्गुम्भेषदृष्टिम् ॥ ३५ ॥ (Megha 86d)
 आलोके ते निपतति पुरा सा बलिव्याकुला वा (Megha 90a)
 मत्सादृश्यं विरडतनु वा भावगम्यं विभन्ती ॥ ३७ ॥ (Megha 90b)
 पृथन्ती वा मधुरवचनं सारिकां पञ्जरस्थां (Megha 90c)
 कञ्चित्कर्तुः स्मरसि रसिके त्वं हि तस्य प्रियेति ॥ ३७ ॥ (Megha 90d)
 उत्सङ्गे वा मलिनवसने सौम्य निक्षिप्य वीणां (Megha 91a)
 मद्गोत्राङ्गं विरचितपदं गेयमुद्रातुडामा । (Megha 91b)
 तन्त्रीराद्रां नयनसालिलैः सारयित्वा कथञ्चित् (Megha 91c)
 भूयो भूयः स्वयमपि कृतां मूर्च्छनां विस्मरन्ती ॥ ३८ ॥ (Megha 91d)
 शेषान्मासान् विरडदिवसस्थापितस्थाऽवधेर्वा (Megha 92a)

विन्यस्यन्ती भुवि गणनया देडलीमुक्तापुष्पैः (Megha 92b)
 सम्भोगं वा हृद्यनिखितारम्भमास्वादयन्ती । (Megha 92c)
 प्रायेणैते रमणविरलेष्वङ्गनानां विनोदाः ॥ ४१ ॥ (Megha 92d)
 सव्यापारामडनि न तथा पीडयेद्विप्रयोगः । (Megha 93a)
 शङ्के रात्रौ गुरुतरशुभं निर्विनोदां सर्पीं ते ॥ ४२ ॥ (Megha 93b)
 भ्रंस्नेहैः सुभयितुमतः पश्य साध्वीं निशीथे । (Megha 93c)
 तामुन्निद्रामवनिशयनां सौधवातायनस्थः ॥ ४३ ॥ (Megha 93d)
 माधिक्षामां विरडशयने सन्निषण्णैकपाश्चात् । (Megha 94a)
 प्राथीमूले तनुमिव कलामात्रशेषां डिमांशोः ॥ ४४ ॥ (Megha 94b)
 नीता रात्रिः क्षण एव मया सार्धमिच्छारतैर्या । (Megha 94c)
 स्तामेवोष्णैर्विरडमडतीमश्रुभिर्यापयन्तीम् ॥ ४५ ॥ (Megha 94d)
 निःश्वासेनाडधरकिसलयकलेशिना विक्षिपन्तीम् । (Megha 96a)
 शुद्धस्नानात् परुषमलकं नूनमागाडलम्भं (Megha 96b)
 मत्साम्योगः कथमुपनमेत् स्वप्नोऽपीति निद्रा- (Megha 96c)
 माकाङ्क्षन्तीं नयनसलिलोत्पीडरुद्धावकाशाम् ॥ ४७ ॥ (Megha 96d)
 आधे बद्धा विरडदिवसे या शिभा दाम छित्वा (Megha 97a)
 शापस्याऽन्ते विगलितशुभ्या तां भयोद्रेष्टनीयां (Megha 97b)
 स्पर्शकिलिष्टामयमितनभेनाऽसङ्गत्सारयन्तीं (Megha 97c)
 गाडामोगाडठिनविषमामेकवेणीं करेण ॥ ४९ ॥ (Megha 97d)
 पादानिन्दोरमृतशिशिराञ्जालमार्गप्रविष्टा- (Megha 95a)
 पूर्वप्रीत्या गतमभिमुषं सन्निवृत्तं तथैव (Megha 95b)
 भेदाभ्यक्षुः सलिलगुरुभिः पक्षमिच्छाद्यन्तीं (Megha 95c)
 साञ्जेऽह्नीव स्थलकमलिनीं नप्रभुद्धां नसुमाम् ॥ ५१ ॥ (Megha 95d)
 सा सन्यस्ताभरणमबला पेलवं धारयन्ती (Megha 98a)
 शय्योत्सङ्गे निखितमसङ्गद् दृग्भङ्गभेन गात्रं (Megha 98b)
 त्वामभ्यस्रं नवजलमयं मोययिष्यत्यवश्यं (Megha 98c)
 प्रायः सर्वो भवति करुणावृत्तिरार्द्रान्तरात्मा ॥ ५३ ॥ (Megha 98d)
 जाने साध्यास्तव मयि मनः संभृतस्नेहमस्मात् । (Megha 99a)
 दित्यम्भूतां प्रथमविरडे तामडं तर्कयामि ॥ ५४ ॥ (Megha 99b)
 वायालं मां न भवतु सुभगम्मन्यभावाः करोति (Megha 99c)
 प्रत्यक्षं ते निष्पिलमचिराद्भ्रातरुक्तं मया यत् ॥ ५५ ॥ (Megha 99d)
 रुद्धपाङ्गप्रसरमलकैरञ्जनस्नेहशून्यं (Megha 100a)

प्रत्यादेशादपि य मधुनो विस्मृतभ्रूविलासम् ॥ ५६ ॥ (Megha 100b)
 त्वय्यासन्ने नयनमुपरिस्पन्दि शङ्के मृगाक्ष्या (Megha 100c)
 मीनक्षोभाख्यलकुवलयश्रीतुलामेष्यतीति ॥ ५७ ॥ (Megha 100d)
 वामश्चास्याः कररुडपदैर्भुज्यमानो मदीयैः ॥ १ ॥ (Megha 101a)
 मुक्ताजालं थिरपरिथितं त्याजितो दैवगत्या ॥ २ ॥ (Megha 101b)
 सम्भोगान्ते मम समुचितो उस्तसंवाहनानाम् ॥ ३ ॥ (Megha 101c)
 यास्यत्यूरुः सरसकदलीस्तम्भगौरश्चलत्वम् ॥ ४ ॥ (Megha 101d)
 तस्मिन्काले जलद यदि सा लब्धनिद्रासुभा स्यात् ॥ ५ ॥ (Megha 102a)
 ज्वायैनां स्तनितविमुग्धो याममात्रं सडस्व ॥ ६ ॥ (Megha 102b)
 मा भूदस्याः प्रायिनि जने स्वप्रलब्धे कथञ्चित् ॥ ७ ॥ (Megha 102c)
 सधः कण्ठय्युतभुजलताग्रन्थि गाढोपगूढम् ॥ ८ ॥ (Megha 102d)
 प्रोत्थाप्यैनां स्वजलकण्डिकाशीतलेनाडनिलेन ॥ ९ ॥ (Megha 103a)
 प्रत्याश्रस्तां सममभिनवैर्जालकैर्मावतीनाम् ॥ १० ॥ (Megha 103b)
 विद्युद्गर्भः स्तिमितनयनां त्वत्सनाथे गवाक्षे ॥ ११ ॥ (Megha 103c)
 वङ्गुं धीरं स्तनितवयनो मानिनीं प्रकमेथाः ॥ १२ ॥ (Megha 103d)
 भर्तुर्मित्रं प्रियमसिद्धे विद्धि मामम्बुवाडम् ॥ १३ ॥ (Megha 104a)
 तत्सन्देशैर्नसि निडितैरागतं त्वत्समीपम् ॥ १४ ॥ (Megha 104b)
 यो वृन्दानि त्वरयति पथि श्राभ्यतां प्रोषितानाम् ॥ १५ ॥ (Megha 104c)
 मन्द्रस्निग्धैर्ध्वनिभिरजलावेणिसोक्षोत्सुकानि ॥ १६ ॥ (Megha 104d)
 दित्याप्याते पवनतनयं मैथिलीवोन्मुष्पी सा ॥ १७ ॥ (Megha 105a)
 त्वामुत्कण्ठोश्चवसितदृष्टया वीक्ष्य सम्भाव्य यैव ॥ १८ ॥ (Megha 105b)
 श्रोत्र्यत्यस्मात्परमवडितं सौम्य सीमन्तिनीनाम् ॥ १९ ॥ (Megha 105c)
 कान्तोपान्तात्सुदृष्टुपगमः सङ्गमात्किञ्चिद्गूनः ॥ २० ॥ (Megha 105d)
 तामायुष्मन्मम य वयनादात्मनश्चोपकर्तुम् ॥ २१ ॥ (Megha 106a)
 भ्रूयादेवं तव सडयरो रामगिर्याश्रमस्थः ॥ २२ ॥ (Megha 106b)
 अव्यापन्नः कुशलमजले पृथ्यति त्वां वियुक्तः ॥ २३ ॥ (Megha 106c)
 पूर्वाशास्यं सुलभविपदां प्राणिनामेतदेव ॥ २४ ॥ (Megha 106d)
 अङ्गेनाङ्गं तनु य तनुना गाढतप्तेन तप्तं (Megha 107a)
 सास्त्रेणास्रद्रवमविरतोत्कण्ठमुत्कण्ठितेन ॥ २५ ॥ (Megha 107b)
 उष्णोश्चवासं समधिकतरोश्चवासिना दूरवतीं (Megha 107c)
 सङ्कल्पैस्तैर्विशति विधिना वैरिणा रुद्धमार्गः ॥ २६ ॥ (Megha 107d)
 शब्दाप्येयं यदपि डिल ते यः सप्तीनां पुरस्तात् (Megha 108a)

कर्णे लोलः कथयितुमभूदाननस्पर्शलोभात् ॥ २७ ॥ (Megha 108b)
 सोऽतिक्लान्तः श्रवणविषयं लोचनाभ्यामदृष्ट- (Megha 108c)
 स्वामुक्तदण्डाविरचितपदं मन्मुभेनेदमाळ ॥ २८ ॥ (Megha 108d)
 श्यामास्वङ्गं यदितलरिणीप्रेक्षाणे दृष्टिपातं (Megha 109a)
 वक्त्रस्थाया शशिनि शिपिनां बर्द्धभारेषु केशान् ॥ २९ ॥ (Megha 109b)
 मुत्पश्यामि प्रतनुषु नदीवीथिषु भ्रूविलासान् ॥ ३० ॥ (Megha 109c)
 उन्तैकस्थं क्वचिदपि न ते यद्विउ सादृश्यमस्ति ॥ ३१ ॥ (Megha 109d)
 त्वामाविष्य प्रणयकुपितां धातुरागैः शिलायाम् ॥ ३२ ॥ (Megha 110a)
 आत्मानं ते यरणपतितं यावद्विच्छामि कर्तुम् ॥ ३३ ॥ (Megha 110b)
 रस्त्रैस्तावन्मुद्गुरुपथितैर्दृष्टिरालुप्यते मे ॥ ३४ ॥ (Megha 110c)
 दूरस्तस्मिन्नपि न सडते सङ्गमं नौ कृतान्तः ॥ ३५ ॥ (Megha 110d)
 मामाकाशप्रण्डितभुञ्जं निर्दयाम्बेषडेतो- (Megha 111a)
 र्बध्यायास्ते कथमपि मया स्वप्नसन्दर्शनेषु (Megha 111b)
 पश्यन्तीनां न भलु बहुशो न स्थलीदिवतानां (Megha 111c)
 मुक्तास्थूलास्तरुडिसलयेष्वश्रुवेशाः पतन्ति ॥ ३६ ॥ (Megha 111d)
 सङ्क्षिप्येत क्षणमिव कथं दीर्घयामा त्रियामा (Megha 113a)
 सर्वावस्थास्वडरपि कथं मन्दमन्दातपं स्यात् । (Megha 113b)
 छत्थं येतश्चटुलनयने दुर्लभप्रार्थनं मे (Megha 113c)
 गाढोषणाभिः कृतमशरणं त्वद्वियोगव्यथाभिः ॥ ४१ ॥ (Megha 113d)
 भित्त्वा सधः डिसलयपुटान्देवदारुद्रुमाणां (Megha 112a)
 ये तत्क्षीरस्रुतिसुरभयो दक्षिणेन प्रवृत्ताः ॥ ४२ ॥ (Megha 112b)
 आलिङ्ग्यन्ते गुणवति मया ते तुषाराद्रिवाताः (Megha 112c)
 पूर्वं स्पृष्टं यद्वि डिल भवेदङ्गमेभिस्तवेति ॥ ४३ ॥ (Megha 112d)
 नन्वात्मानं बहु विगणयन्नात्मनैवाऽवलम्बे (Megha 114a)
 तडल्याणि त्वमपि नितरां मा गमः कातरत्वम् ॥ ४४ ॥ (Megha 114b)
 कस्यैकान्तं सुभमुपनतं दुःभमेकान्ततो वा (Megha 114c)
 नीरैर्गच्छत्युपरि य दशा यङ्कनेमिङ्कमेण ॥ ४५ ॥ (Megha 114d)
 शापान्तो मे भुञ्जशयनादुत्थिते शार्ङ्गपाणौ ॥ ४६ ॥ (Megha 115a)
 मासानन्यान्गमय यतुरो लोचने मीलयित्वा ॥ ४७ ॥ (Megha 115b)
 पश्चादावां विरडगुणितं तं तमात्माभिलाषं (Megha 115c)
 निर्वेक्ष्यावः परिणतशरश्चन्द्रिकासु क्षपासु ॥ ४८ ॥ (Megha 115d)
 भूयश्चाळ त्वमपि शयने कण्ठलगा पुरा मे (Megha 116a)

निद्रां गत्वा किमपि रुदती सस्वनं विप्रबुद्धा ॥ ४८ ॥ (Megha 116b)
 सान्तर्वासं कथितमसकृत्पृच्छतोऽसि त्वया मे (Megha 116c)
 द्रष्टः स्वप्ने कितव रमयन्कामपि त्वं मयेति ॥ ५० ॥ (Megha 116d)
 दैतस्मान्मां कुशलिनमभिज्ञानदानाद्धिदित्वा ॥ ५१ ॥ (Megha 117a)
 मा कौलीनादसितनयने मय्यविश्वासिनी भूः ॥ ५२ ॥ (Megha 117b)
 स्नेहानाहुः किमपि विरले ह्रासिनस्तेऽप्यभोगा- (Megha 117c)
 दिष्टे वस्तुन्युपचितरसाः प्रेमराशीभवन्ति ॥ ५३ ॥ (Megha 117d)
 माश्चास्थैनां प्रथमविरले शोकदष्टं सर्षीं ते ॥ ५४ (Megha 118a)
 तस्माद्देस्त्रिनयनवृषोत्पातकूटान्निवृत्तः ॥ ५५ ॥ (Megha 118b)
 साभिज्ञानं प्रहितवयनैस्तत्र युक्तैर्ममाऽपि ॥ ५६ ॥ (Megha 118c) var
 प्रातः कुन्दप्रसवशिविलं ज्वितं धारयेदम् ॥ ५७ ॥ (Megha 118d)
 कश्चित्सोम्य व्यवसितमिदं बन्धुकृत्यं त्वया मे ॥ ५८ ॥ (Megha 119a)
 प्रत्यादेशान्न ऋणु भवतो धीरतां कल्पयामि ॥ ५९ ॥ (Megha 119b)
 निःशब्दोऽपि प्रदिशसि जलं यायितश्चातकेभ्यः ॥ ६० ॥ (Megha 119c)
 प्रत्युक्तं हि प्रणयिषु सतामीप्सितार्थं किञ्चैव ॥ ६१ ॥ (Megha 119d)
 अतद्गत्वा प्रियमनुयितं प्रार्थनादात्मनो मे ॥ ६२ ॥ (Megha 120a)
 सौडर्दाद्वा विधुर इति वा मय्यनुकोशबुद्ध्या ॥ ६३ ॥ (Megha 120b)
 त्रिष्टान्देशान्वियर जलद प्रावृषा संभृतश्रीः ॥ ६४ ॥ (Megha 120c)
 मा भूदेवं क्षणमपि य ते विद्युता विप्रयोगः ॥ ६५ ॥ (Megha 120d)

Encoded and proofread by Pallasena Narayanaswami ppnswami at gmail.com

pArshvAbhyudayam

pdf was typeset on March 24, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

